

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును
Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭
Vol. 17

చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ జూన్ నెల 9-వ తేది సోమవారము
MADRAS, MONDAY 9th JUNE 1930.
శ్రీ ప్రమాదూతనామసంవత్సర వైశాఖమాస శుద్ధ త్రయోదశి

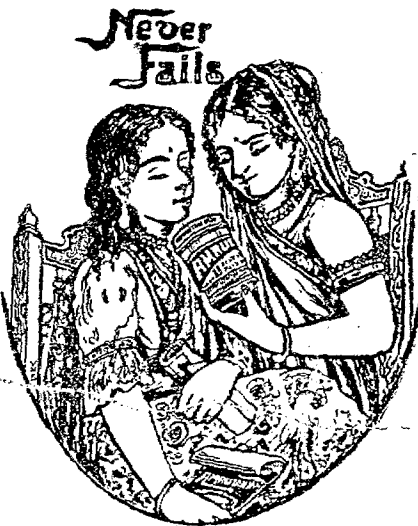
సంచిక ౫౪
No. 54

అమృతాంజనము

అన్ని విదములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బొంపును. పోర్స్ పునొప్పుల బారదోలును.
పోట్లను బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమండలి దుప్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్ప గొప్పవారిచే

వేలకు వేలు యోగ్యతా

పత్రములు పొందియున్నది

పంచభాష చీటి జూచికొనిన

మోసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0

డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసినది

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

109, ఫ్రేరిరోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి.

కేరళ చందన సబ్బు

నేదతీర్చి, చల్లదనము నిచ్చును

హిందూదేశమునకు తగిన శ్రేష్ఠమైన సబ్బు

ఏజంట్లు ప్రాకిస్టు:—

మద్రాసు, చెంగల్పట్, ఉత్తర
ఆర్కాడు, దక్షిణ ఆర్కాడు, చిత్తూరు.

గుంటూరు, కృష్ణా

కడప

అనంతపురము

బెల్లారి

గంజాం

విశాఖపట్నం

ఆదంహాజీ మహమ్మద్ నేట్, నెం. 7,

బందరు వీధి, జి. టి. మద్రాసు.

సంకా పెదసుబ్రహ్మణ్యం నన్ను, తెనాలి.

సుల్తాన్ ఖాన్ లోహనీ అండ్ సన్ను, కడప.

బి. సి. ఆదినారాయణచెట్టి అండ్ బ్రదర్స్
అనంతపురం.

హెచ్. రంగన్నగౌడ్ అండ్ బ్రదర్స్, బెల్లారి.

పి. జి. రావ్ అండ్ సన్ను, ఛత్రపూరు.

అత్తిరామశర్మ, భరద్వాజ బిల్డింగ్స్
విశాఖపట్నం.

దుర్గామెడికల్ హాల్

గవర్నరువేట, బెజవాడ.

గవేరియా మిక్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదురును

(1) ఈమందు సెగకోగమలము నివారించి మూత్రము
విడుదలనవ్వదు గలుగు పోటు, మంట, చురుకును యింకా ను
వలెను పిచ్చికారితోను నిమిత్తమలెకుండ తప్పక వుదార్చును.
సీసా 1-కి రు 3-0-0.

మూర్ఛారిష్టము

(2) ఈమందు యెటువంటి మూర్ఛలైనను యెన్నిసేక
పురములనుండియున్న మూర్ఛలైనను గ్యారంటీగా కుదురును.
నెలకు నదిపోవున లెను రు 3-0-0.

పొడలకు తైలము

(3) ఈ తైలము తైలపొడలనే గాక యితరవిధములైన
పొడలను గూడ పోగొట్టును. ఇంకను తొవర, గడ్డి, కర్పాణి
ముదులుగాగల అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మ
మును మామూలుస్థితికి నుద్దును. డబ్బీ 1 కి రు 1-0-0.

* గుంటూరు జిల్లాకు యొకెట్టు:—

కాడిగొండ మల్లికార్జునరావుగారు. గుంటూరు.

ఏ తేదిలో కావవలెను.

ఆంధ్ర బ్యాంకు లిమిటెడ్,

స్థాపితము 1923 సం॥ రం.

హెడ్ ఆఫీసు — బందరు బ్రాంచి — కాకినాడ

కర్రంటు ఆక్వాంటు యొన్ని ఖర్చులకనే పెట్టుకొనవచ్చును. వడ్డీ రోజునిలువలపై 100 కి సం॥ 2 1/2 చొ॥
యివ్వబడును.

నేటిండ్ల బ్యాంకు ఆక్వాంటు రు 5 ఆంతకుపై మొత్తములతో ప్రారంభించబడును. వడ్డీ నెలలోని కనీసపు
నిలువలమీద 100 కి సం॥ 4 చొ॥ యివ్వబడును.

పిల్చిడ్ల డిపాజిట్లు 12 మాసములకు 100 కి సం॥ 6 చొ॥ వుచ్చుకొనవచ్చును. 3 లేక 3 సం॥ లకు ప్రత్యే
కపు రేట్లు యివ్వబడును. అన్ని విధములైన బ్యాంకువ్యాపారములు చేయబడును. వివరములు సరళాస్థమీద తెలుప
బడును. దొర్నల శోభనాద్రి శాస్త్రి, యం. ఏ. సెక్రటరీ.

హోమియోపాథ్యచికిత్సాసాలము

ప్రథమ భాగము

ఇది 70 మూలకలు వానియొపహేయము, హోమియో
పాథ్యవిధానమునుసూచి వైద్యులకు, విద్యార్థులకు, బహుసాహ
స్యమునకు, ఆత్మంతోపయోగముగ వ్రాయబడిన 179 పేజీల
గ్రంథము. ఎల్లరును చదివితీరవలసినది. ధర రూ 2 లు. పోస్టేజీ
ప్రత్యేకము.

డాక్టరు బి. శ్రీరాములు

ఫిజిషియన్, అండ్ ప్రెసిపిటర్

విజయనగరం (పిటి)

జాబులు

తెనాలి

6-6-30:—తేటి ఉదయము తెనాలి తాలూకా పెదపురి పట్టణ గ్రామమును వెళ్ళుచున్న వాలంటీరు నగు కొమ్మూరి వెంకటరత్నంగారిని నిర్బంధించి తెనాలి సబ్ జయిలునుకు తీసికొనివచ్చిరి. తాటిగలలు సరకిరను నేరముపై నిర్బంధించి రద్దీము తా వాచిమయ మెరుగననియు సత్యగ్రహమునందొక వాలంటీరుగా చేగట్టతప్ప తదితర మేమియు ఎరుగ ననియు జామీను గాని తుమాపణ గాని యివ్వబోననియు ప్రక్షింపగా వారు చెప్పిరి. సత్య రామకృష్ణశాస్త్రిగారి విచారణ నేటి దినము జరుగలేదు. పెనారినికత్తురను 4 గంటల పాటు సెంజరులో లేవల్ల తీసికొనిపోయినారు. జహుకా విచారణ అప్పటి జరుగ నప్పుడు. విచారణ ఎప్పుడు జరుగునది యింకను తెలియలేదు.

కె. యస్. సింహా,
కార్యదర్శి.

ఆంధ్రమహిళా శిరోమణుల నిర్బంధన

ఆంధ్రమహిళాశిరోమణుల లగు శ్రీమతి కేదారం కమలాదేవి, గుమ్మడిపల దుర్గాదాయమ్మ, అచంట రక్కణమ్మ గార్లు దేశదాస్యముకై క్రమయినక పలుప్రదేశములకు వెళ్ళి ప్రచారములు గావించి విద్యుక్తధర్మాలై శ్రీ కృష్ణజన్మ సానము నలంకరింప జనుచుచినందులకై ఈ కల్యాణీనగరాంధ్రస్త్రీలు కొనియాడుచు, శ్రీలక్ష్మసహా నిర్బంధన మొనరించు నట్టి ప్రభుత్వవిధానమును తీవ్రముగ ఖండించుచు, ప్రకృత మహిళాశిరోమణులు నేగమె నిర్బంధవిముక్తులై మరల దేశ సేవయొనర్చునట్లొనరింపచేయుగాక యని భగవంతుని ప్రార్థించుచు తీర్మానములు గావించబడినవి.

మండ వెంకటరమణమ్మ,
కల్యాణి.

ఉం గు టూ రు

అమ్మవారి జాతర

ఈ గ్రామములో యున్న చల్లలమ్మవారి గుడి శిథిలావస్థలోనుండగా నూరత్తు వెంకయ్యగారు పూనుకొని చక్కని నూతనాలయమును గట్టించిరి. దానిలో క్రొత్తవిగ్రహ మొక దానిని ప్రతిష్ఠ చేయు సంకల్పమున అమ్మవారి జాతర సంకల్పింపబడినది. ఆ సమయమున జీవహింస జరుగకుండుటకుగాను, మ. రా. శ్రీ. తల్లాప్రగడ భీమేశ్వరరావు, కామేశ్వరరావు గార్లు, పాతూరి వెంకటసుబ్బయ్యగారును కొంతమంది యువకుల సహాయముతో యువస్వామిని లిచ్చి యింటింటికి తిరిగి బలికై తెచ్చుకొనిన జంతువులను సంరక్షణార్థమై పుచ్చుకొని యు సర్వవిధముల ప్రయత్నిముల చేసి గుడినద్ద జీవహింస జరుగకుండా మాన్పినారు. సాయంకాలము 6 గంటలకు దేవి ఆలయము పైన జాతీయపతాకము ప్రతిష్ఠింపబడినది.

పురవాసి

విశ్వబ్రాహ్మణ విద్యార్థులకు

శ్రీ శనగపాటి పూర్ణయ్య, అన్నపూర్ణాదేవుల విద్యార్థి వేతనములు

గుంటూరు, టి. పు. న. ప్రా. స్కూ. లు, కాలేజీలలో 4-5-6 ఫారములలోను, ఇంటర్ జూనియర్, బి. ఏ. జూనియర్ సీనియర్ క్లాసులలోను చదువునట్టియు, ఈ యాశ్రమమునందు నివసించునట్టియు బీదవిద్యార్థులకు వరుసగ రు 30, 30, 45, 75, 100, 110 లు 1 సం॥ పాటు జీతములు పుస్తకములక్రింద వివ్వబడును. బి. ఏ. తరగతిలో 6 వ గ్రూపు (ఎక నమిక్కు, హిస్టరీ) దీసికొనువారి దరఖాస్తులు మండుగ నంగీకరింపబడిన. గ్రామోద్యోగములకల్గి పేదరికపు సర్టిఫికేట్లును యోగ్యతాపత్రములను, జవాబు కొరదలచినవారు రిపైకాడ్డును, దరఖాస్తులతోపాటు 25 వ తేదీలోగా ఈ క్రింద సంతకము చేసినవారి పేర పంపగోరెద. స్వయముగ వచ్చినచో వివరములు తెలుపబడును.

శ్రీ శనగపాటి పూర్ణయ్య శ్రీ మ. ను, గుంటూరు, పోతల పిల్లనద్ద.

శనగపాటి పూర్ణయ్య,
ప్రెస్టి అండు మేనేజరు.

లక్ష్మీనరసుపేట (గంజాంజిల్లా)

స్వరాజ్య ప్రచారము

లక్ష్మీనరసుపేట, జూన్ 8:—నేడు సాయంకాలము తుంగతంపర కరణీదొడ్డిగారు రాజీవామా నోనంగిన.రా. రా. శ్రీ. వాసులతోడ వెంకటచలంగారు గ్రామములో మేళ తాళములతోను భజనకీర్తనములతోను గొప్ప ప్రబోధము గావించిరి. కద్దరువ్యాప్తి మద్యపాననిషేధము, ప్రస్తుతము జరుగుచున్న పోరాటము, ప్రజల కర్తవ్యము గుర్తింపు మూడు సలమలందు విపులముగా ముచ్చటించిరి. మహాత్మా గాంధీగారి పటమునకు వరకులను పన్నెండురూపాయల వరతికట్టుము సమస్తజాతులచే సంప్రాప్తము. మార్గదర్శకులగు నీరిని సోదరులనుసరించెదరు గాక.

తేజోమూర్తుల శివరామయ్య.

హరిశ్చంద్రపురం అగ్రహారం (గంజాంజిల్లా)

గంజాంజిల్లా నాయకులు శ్రీమతి జయంతి నూరమ్మ గారు (జె. వి. నారాయణగారి భార్య, జయంతి బ్రహ్మసంధం గారు జె. వి. నారాయణగారి కుమారుడు) నిష్ఠల జగన్నాథ రావుగారు పోసప్రాంతమునకు పర్యాభిషిక్తులై ఆపరిసర గ్రామములందు ఉపస్థానములు ఇచ్చి మ.గ్రా.సం. 2-6-30 తేదీ సాయంకాలము సరికి వచ్చిరి. వారలు గ్రామములో యింటింటికినీ వెళ్లి రాట్నములు పెట్టవలసినది మూలనడుకనలసి నది ఖద్దరు కట్టవలసినది త్రాగుడు మానవలసినది పంటతీయ్యగా చేరవలసినది అని బోధపచిసారు. 4-6-30 తేదీ సాయంకాలము 5 గంటలకు మా గ్రామములో పెద్దసభ జరిగినది. సభకు శ్రీ పురుషోత్తము 5, 6 వందలమంది వచ్చిరి. సభలో శ్రీమతి జయంతి నూరమ్మగారు దేశములో జున్న ప్రస్తుత స్థితిగతులను గురించి గంభీరపస్యాసము లిచ్చిరి. తరువరి మిగిలిన జయంతి బ్రహ్మసంధంగారు గంభీరపస్యాసము గావించిరి. తరువాత మహారాజశ్రీ జగన్నాథరావు గూడ ఉపస్థానము యిచ్చిరి. మూడు రి రూపాయలకు స్వదేశీ లభణమును అమ్మిరి, సభ జయజయధ్వానములతో ముగిసినది.

వారణాశి జగన్నాథం,
గ్రామకాంగ్రెసు సెక్రటరీ.

గుంటూరుజిల్లా కలెక్టరుగారు చేయుచున్న రాజకీయ ప్రచారము

గుంటూరు, జూన్ 4:—భాటిపాలెం గ్రామకాపురము లును, పెద్దరై తులనునగు శ్రీయ్యత మాసంపూడి నాగరాజుగారు 1-6-30 తేదీన తెనాలి డిప్యూటీ కలెక్టరుగారికి వ్రాసినపంపిన యీక్రిందలేఖనలన, గుంటూరుజిల్లా కలెక్టరుగారు చేయబూనిన రాజకీయ ప్రచారమునకు ప్రజలు నిర్బంధముగా నెట్టి జవాబుల నిచ్చుచున్నారో స్పష్టముగా తెలియగలదు.

తెనాలి డిప్యూటీ కలెక్టరుగారికి

అయ్యో.

28-5-30 తేదీగల తమయంత్రము చేరినది. ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితులనుగురించి జిల్లాకలెక్టరుగారు నాతో ముచ్చటించదలచినట్లు తాము వ్రాసినారు.

గాంధీమహాత్ములవారును రాజప్రతినిధియు కలసి మాట్లాడినను, ఇంతవరకు పరిపూర్ణము కాని విషయములను జిల్లాకలెక్టరుగారును నేనును కలిసిముచ్చటించి పరిష్కరింపజాలము, కనుక వారియొద్దకు వచ్చి మాట్లాడుటలన యేమాత్రమును ప్రయోజనము గాన్పించదు. నేను కలెక్టరుగారియొద్దకు రాజాలనందుకు చింతిల్లుచున్నాను.

అయినను రాజకీయపరిస్థితులు చక్కబడవలెనని కలెక్టరుగారికి యధార్థముగా అభిలాషనున్నయెడల మహాత్ములవారితో సంప్రదించి వ్యవహారములను చక్కబరచుకొనుట శ్రేయస్కరమని కలెక్టరుగారు ప్రభుత్వమునకు స్పష్టముగా తెలుపవచ్చును.

చిత్తరించవలెను

(సంతకము) మాసంపూడి నాగరాజు.

పిట్టలవానిపాశేములో జిల్లాకలెక్టరుగారు పెద్దరై తులతో ముచ్చటించుటకు సభ యేర్పాటు చేయబడినది. శ్రీయ్యత గోవాడ రంగనాయకులుగా లోకరక్షణ పెద్దరై తులలో నెవరును కలెక్టరుగారియొద్దకు వెళ్లనేలేదనియు, వారు జాతీయవాదులయొక్క యభిప్రాయములను స్పష్టముగా తెల్పిరినియు దినవచ్చుచున్నది.

గుళ్లపల్లి రామకృష్ణయ్య.

గుంటూరు

బహిరంగసభ

గుంటూరు, జూన్ 8:—నిన్న సాయంకాలము స్వరాజ్యమైదానమున పినపాటి నూర్యనారాయణరావుగారి అధిపత్యముక్రింద సభ జరిగెను. యస్. వి. కే. రామానుజాచారి గారు పుచ్చా విశ్వనాథంగారు ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితులను గూర్చి మాట్లాడిరి. శ్రీయ్యత మల్లెల నూర్యనారాయణగారు యీక్రింది తీర్మానమును ఉపపాదించిరి.

“గుంటూరు పౌరమహాసభవాద శ్రీ దరెమ్మకాట దిశకిన శివకు పాల్పబడిన శ్రీ య్యత తులు శీరం నుబ్బారావుగారు, ఇటికాల రామకృష్ణగారు, చింతమనేని భా వయ్య గారు, కొమాండూరి సంపత్కుమార్ గారు, వారిలలోపాలకృష్ణయ్యగారు, మునగపాటి పానుమయ్యగారు న హృదయపూర్వకముగా అభినందించుచున్నాము”.

అజ్జరపు లక్ష్మీనరసింహము,

సత్యాగ్రహ ప్రచురణకాథాధికారి, గుంటూరు.

ఆంధ్రరత్న వర్ణి

కల్యాణి, జూన్ 1:—ఈ కల్యాణీనగ రాంధ్రజన సంఘపు యాజమాన్యమున సంఘకార్యాలయమునందొక సభ గావించబడినది. శ్రీ గుడిమెట్ల జగన్నాథంగారు రధ్యక్షతనహించిరి. శ్రీమాన్ నుదర్మనాచార్యులవారు ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు దేశమునకును వికేషించి సంఘమునకును చేసిన సేవలను ప్రజల కెరిగించి ఇటులనే ప్రతి ఆంధ్రుడును దేశసంఘసేవ లొనర్చి యశోకాములై దనరాదురుగాక యని నుడివిరి.

అనంతరము అధ్యక్షులవారు గోపాలకృష్ణయ్యగారు చూపిన మార్గము ననుసరించి వారి నాదర్యముగా గొని తదాచరణా నిమగ్నమౌనమలై సభలయం దుపన్యసించుటతోడను వినుటతోడను తృప్తినిందక కార్యచరణను నొనర్చి కృతకృత్యులై దనరాదురుగాక యని నుడివిరి. ఆంధ్రరత్నగారి ఆత్మకాంతికై దైవప్రార్థనలతో సభ ముగింపబడినది. సభాప్రారంభమున ఆంధ్రరత్నగారి ఛాయాపటమును పుష్పమాలలంకృతము గావించబడినది.

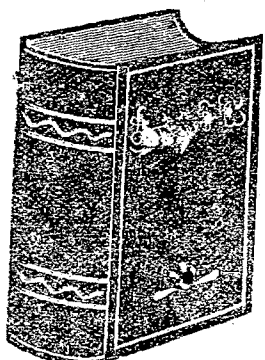
మండ రామమూర్తి,
కార్యదర్శి.

చదువ చదువ సంతోషించుదురు!

నీకు కావలసినదియు, నీవు చూడవలసినదియు, నీవు చాలకొజులు వెదుకుకొనియున్న శాస్త్ర మిదియే.

శ రి ర మ ర్త శా స్త్ర ము

64 రకముల చిత్రపటములతో ధర రూ. 1-0-0

ఆంధ్రభాషలో ఇట్టి పూర్తి రహస్య శాస్త్రము ఇదివరకు ఎవరినెల్లను బహిరంగముగా ప్రచురింపబడలేదు. దీనిలో శ్రీ పురుషుల లక్షణములను, వారియొక్క అవయవలక్షణములను, శృంగారరహస్యములను, మగ ఆడ అను శిశు ఉత్పత్తి వివరములను, శయ్యాగృహరహస్య వివరములను

పూర్వము మహాముఖులు మర్మముగా వ్రాసిపెట్టిన పుస్తకమును మేము చక్కగా 64 చిత్రపటములతో ముద్రించి యున్నాము. ప్రతియొక్కరు ఈసమయములోనే ఈపుస్తకమును పొందుడు.

ఎం. ఎస్. నరస్వతి అండు కంపెనీ,
నెం. 11, ఆరుముగంపిడి, మద్రాసు.

ప్రతిమకు ఖద్దరు నీనుగుడ్డల వివాదం పుస్తకము ఉచితము

మహాత్మాగాంధీ ప్రతిమ

నిత్యనందస్వరూపుడగు మహాత్మాగాంధీ దివ్యప్రతిమ కూర్చుండినమాదిరి పెద్దసయిజ 8+5 సెల్వాలాయిడ్తో చేయబడినది. వెల రూ. 1-12-0 8 ఒకేపర్యాయము కొను వారికి బల్లపైనుంచు లైమిస్ ప్ ఇనాం. 4 ఒకేపర్యాయము కొనిన, రోల్లుగోల్లు పాకెటు గడియారం ఉచితము. 6 ఒకేపర్యాయము తెప్పించిన గ్రామఫోనుపై పె ఒకటి ప్లేటుతో ఉచితము. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. మహారాజ డిపో, అరుణాచలమొదలిసిధి 18 బీటు, మదరాసు.

శ్రీ శారదా నికేతనము:-గుంటూరు

పాఠశాలకిచ్చిన వేసంగి తలపులు ఈ నెల 15 వ తేదీ అదివారముతో ముగియను. 16 వ తేదీ సోమవారమునుంచి తిరిగి ప్రారంభింపబడును. వారము రోజులలోగా దరఖాస్తులు పంపించినవారు నిబంధనలకు లోబడి చేర్చుకొనబడుదురు. ఈ సుము చెల్లించుచున్నవారు తమ రుసుములతో సహా రావలె నని కోరడమైనది.

గుంటూరు } విజయూరి భావనాచార్యులు,
6-6-1930 } ఉపాధ్యక్షులు.

శ్రీయుత వల్లూరి రామారావుగారిని నేలము
చెరసాలకు మార్చుట

చెన్నపురి జూన్ 7:-బందరు నల్లజండాల్ కేసులో శిక్షింపబడి చెన్నపురి చెరసాలలో నుంచబడిన శ్రీయుత వల్లూరి రామారావుగారిని నిన్న రాత్రి 9 1/2 గంటలకు మంగళూరు పానెజరులో నేలము చెరసాలకు గొనిపోయిరి. రామారావు గారికి శిక్ష వేయబడి మాడునెలలైనను వారిని యెక్లానులో చేర్చినదియును యిప్పటికిని వారికి తెలుపలేదు.

శ్రీయుతులు కొమారస్వామిపేట్ల (కడలూరు) సత్య నారాయణ (వికాఖపట్నం)గార్లు నిన్నటినుండి చెన్నపురి చెర సాలలో నిరాహార వ్రతమును పూర్వన తెలియుచున్నది. రామ రావుగారు చాల చిక్కిపోయిరి. నేను నెంట్రలు స్టేషనులో రామారావుగారిని చూచితిని. రామారావుగారికి కాళ్ళకు చెప్పు లును పల్లు తోముటకు పళ్ల పొడియును కావలెనని మాడు నెలనుండి కోరుచుండగా నన్ను వారికి యిచ్చుటకు అనుమతి నిచ్చిరని తెలియుచున్నది.

మదరాసు } కుడిచర్ల రామచంద్రం
7-6-31 }

శ్రీగాంధీ ఆశ్రమ సంస్థాపనము

మానెల్లూరు పొన్నేరి తాలూకా చెంగల్ పట్టు జిల్లా సాగు వీరయ్య అనే నిత్యసంపాదకమునారు ఇదివరకు శ్రీ మహార స్వామి వీరయ్యగారి మత మను చేరుతో వీరు సాగువుల ఉప యోగమునకు మతమును నిర్మించి సాగునైన చేసి యుండినవారు. వీరు తొమ్మిదివేల చెంగల్ పట్టు జిల్లా దుసితిని చూచి కాంగ్రె సోద్యమమునకు వీరి మతమును "గాంధీ ఆశ్రమము"గా మార్చు చేసి సుమారు 100.0 పదివేల విలువగల కట్టడమును అంటి మా విడిపోట కాంగ్రెసు వాలంటీర్లకు వాససానుగా యుండు నట్లు చేయగలిగిరి. నేడు ఖద్దరు ప్రచారమునకై వీరు నాయ కత్వమునవచ్చి చెంగల్ పట్టు జిల్లా ప్రచారమునకు కొందరు వాలంటీర్లతో వెళ్లనున్నారు. వీరికి అనుచరులుగా ఇనగంటి నూర్యచారాయణగారు పొన్నేరి రామకృష్ణయ్యగారును మరికొందరు వాలంటీర్లును వెళ్లుటకు తయారుగా యున్నారు.

ఈ ప్రాంతమున పొన్నేరి తాలూకాలో పదివేల మగ్గ మును విదేశపు నిపుణులు నేయుటకు వాడుకపడినవారు గలరు. ప్రస్తుతము ఆ రకములు మాని ఖద్దరు నేయుటకు పలువురు నేత నేయువారు ముందుకు వచ్చియున్నారు. చెంగల్ పట్టు జిల్లాలోని కాంగ్రెసు ప్రము ఖులు మా నెల్లూరు నెంట్రులో ఖద్దరోద్యమము సాగించిన యెడల హీనపక్షము యాత్రైలకుల ప్రజలకు ఖద్దరు స్వయి చేయగల రని మనవి చేయుచున్నాము. కాంగ్రెసు నాయకు లును వారి అనుచరులును మానెల్లూరు గాంధీ ఆశ్రమమునకు కొంతబలమును గలిగించినచో ఖద్దరోద్యమము దినదినాభి వృద్ధి గాంచగలదని మనవిచేయుచున్నాడకు.

పొన్నేరి రామకృష్ణయ్య.

For GOLD, SILVER &
PRECIOUS STONE
JEWELS
KARAMCHAND
CHABILDASS
175, China Bazaar, Madras.
CATALOGUE FREE ON APPLICATION

చంద్రా నర్సరీతోటలు - నేలం జంక్షన్

నేలం మామిడిపండ్లు పంపుటకు తయారు. ఆర్డరుతో ఆద్యస్య. 8 సం|| అంటుమామిడిచెట్లు, ఇతర ఫల అంటుచెట్లు డబ్బు రు 7 1/2. నీమ, స్వదేశీ తర్రాగిరి పూలచెట్లు, 24 వివిధ రులు నెట్ రు 2 1/2, 12 దినుసులు 1 1/2. క్యాటలాగు ఇవాం.

Chandra Nursery. P. O. Salem Junction.

బా పా లా ల్ వారి

యొక్క వజ్రములు, సవరంబంగారము, వెండి వస్తువులు!

215, చైనాబజారు, మద్రాసు.

బ హు మా న ము!
గ్రామపంచాయితీ సంఘములకు | గ్రంథ భాండాగారములకు
60 నవలలు | రు 65-0-0 వెలగలవి
రు 25 లు మాత్రమే

30-6-1930 తేదీవరకు అవకాశ మియ్యబడినది. కోరినవారికి పుస్తకముల లిస్టు పంపుదుము

ఆంధ్ర ప్రచారిణి గ్రంథనిలయము, పితాపురము.

ద శ మూ లా రి ష్ట

(కస్తూరి చేర్చబడినది)

అనేకములైన అమూల్యమగు ఓషధులచే తయారు చేయబడి నది. ఆరోగ్యము, శక్తి, అందము కలుగజేయును. అకాల మున సంభవించువ్యాధుల దరిజేరనీయును.

THE DACCA AYURVEDIA PHARMACY Ltd.,
Branches:-ALL OVER INDIA. Head Office:-DACCA.

Free prescription, Catalogue (on Application with one -1/- Anna Stamp).

తరుణము మించిపోకమునుచే మీ తలవెండ్రుకల గురించి తగినశ్రద్ధ వహించుడు.

వెండ్రుకలు దువ్వనతో ఊడిచుచునంతవరకు ఆలసింపకు వెండ్రుకలు చెడిపోవుటకు అది అంత్యదశ యని గ్రహించుడు.

కామినియా ఆయిల్ రిజెక్టర్
ను నేటినుండియే వాడుటారంభింపుడు.

తలవెండ్రుకల బాధ లన్నింటికీ

ది వ్యామృతము

వెండ్రుకలను కాంతివిహీనముగాను, చిట్టిపోవుట విడుదుగా నుండు టుండి రక్షించి పట్టుకుచ్చువలె, తుమ్మెల రెక్కలవలె నిగనిగలాడించును.

త సులభపద్ధతిని నేడే పరీక్షింపుడు. మీవెండ్రుక లెంత త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించునో గమనింపుడు. కామినియా ఆయిల్ మీవెండ్రుకలకు నెల్లు అధికమును గలుగజేయునో గుర్తించు. ప్రతి పట్టణములోను, పల్లెలోను, తుకాజాదారు లందరినంద్రను, పరిమళద్రవ్యము లభ్యువార లందరినంద్రను దొరకును. మీయారి వర్తకులయొద్ద కొనుపపుడు కామినియా ఆయిల్ నా అని చూచి మరి కొనుడు.

సీసా 1-కి వెల రు 1-0-0, పోస్టేజీ 0-6-0 ప్రత్యేకం. సీసాలు 2-కి రు 2-10-0, పోస్టేజీ ఆ 0-12-0.

ఓ టో ది ల్ బ హా రు (రిజిస్టర్డ్)
కొనుట మునుపకుదు.

మీదునులమీదుగాని, జేబు రుమాలమీదుగాని రెండుమాడు చుక్కలు ఆటోమోట్ బహార చల్లినవెంటనే మిక్కిలి మనోహరమైనట్టి మల్లె, దైతీపువ్వుల పరిమళములను, వెద జల్లిన ట్టానర్పును. వెండి సమయములందు బంధువు లందరిని సంతోషపరచుటకు, ఆటో మోట్ బహార తప్ప మ రెద్దియు కావరాదు. నేడే ఒక సీసానుకొని దాని అద్భుతపరిమళమును అనుభవించు.

1/2 కొన్న	ఓటోమోట్ బహార	రు.	2-0-0
1	"	"	1-4-0
1 డ్రాము	"	"	0-12-0

కమూనాసీసా రెండణాల పోస్టు స్టాంపులు పంపిన పంపనగుండును.

సువాసన కార్డు 1-కి అణా 1.

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

90-2

285, జమ్మూమసీదు మార్కెటు, బొంబాయి. నెం. 2.

సంతానం పుట్టుకుండా 108-1

'కాంటా నెస్టిన్'

మక్కలే మలభవమును సురక్షితముగా

16 మోతాదులట్టులు 1-12-0

ట్యూబులతో ఇతర మందులతో...

చి. రామచంద్రారావు, 158, బ్రాడ్వే, నందరావు పోలీస్ స్టేషన్

ది సోమర్ హెండ్స్ సిండికేట్

ఇతర మందులు అందే, ద్రవీకృతమైన వాడ దొరుకును

అమెరికా దేశములో తయారుచేయబడిన డి.బి.ఎస్.ను

లేక రహస్యమును కనుగొను యంత్రము.

దీని యుపయోగము:—ఈ స్త్రీ చొట్టకుండా నీయొక్క ప్రయత్నము

రానిది ఆమె చేసేది పనులను ఆమెకు

తెలియకనే ఈ యంత్రమును గొని

వీవు తెలిసికొనవచ్చును. నీ వెనుకను,

మందును నీకు తెలియకనే జరిగెడు

విషయములను నీకు తెలియజేసేది నీ

వెంటబడివచ్చువారిని నీవు తిరిగిచూడకనే దీనిని గొని తెలిసికొన

వచ్చును. దీనితో మాటలాడు విశ్వసనీయము ఒకటి ఫాన్ లను

చేసా ఒకటి ఇనాం. దీనిధర రు. 1-4-0. వారి విషయం అందు

లో, ఆరుచూచుమొదలి వీధి, 18 బీటు, మదరాసు.

ఆ నేరుకైలాసపర్యంత సంతకార్థ భారతదేశసర్వప్రదర్శిణము

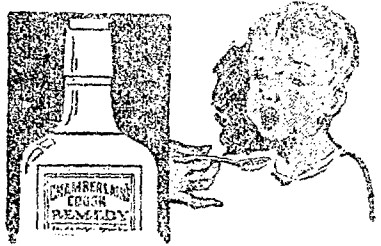
శ్రీరథయాత్రాప్రదర్శిని

317 శ్రీరథయాత్రాప్రదర్శిని, రైల్వేమార్గ సౌకర్యములు
ప్లాను వగైరాలతోసహా వెల ప్రతి 15 రు 1-0-0. పోస్టుఖర్చు
లు చేతు.

ఇరికి నరసింహమూర్తి,

తోలేడ, వీరవాసరం పోస్టు, పశ్చిమగోదావరి జిల్లా.

సులభముగా

దగ్గును
ఆపుజేయ
వచ్చును.

నిజముగా ఉపయోగము, సామర్థ్యమును గలిగియున్న. గడచిన
50 సంవత్సరములకు పైగా నుండియే శిశువులు, పెద్దవారు మొద
లగువారు ప్రపంచమునందంతటను

చాంబర్లెన్స్

దగ్గునివారికినే పుచ్చుకొనుచున్నారు.

దీని రుచిమనోహరమైనది. మత్తుపదార్థములుగాని లేక
ఇతరహానికరమైన వస్తువులందులో కలియబడలేదు. దగ్గులను,
జలుబులను, బిడ్డలనువచ్చు కింకవాయువును ఇదిపారదోలును.
ఇన్ ఫ్లూఎన్ షా, రొమ్ముపడితేము, ఉపిరితిత్తులను హానికలిగించు
నట్టి న్యూమోనియా జ్వరము మొదలగునవి వృద్ధిగా కుండునట్లు
అటంకపరచును. అనేకరకముల దగ్గులు త్వరలో కుదర్చబడక
పోయినచో కఠినవ్యాధిని కలిగించుచున్నది. అందుచేతనే
అనేకమంది ప్రజలు ప్రపంచమందంతటను నివృత్తును

పైన అధికారపడి యున్నారు.

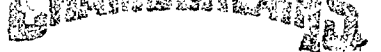
855

ప్రపంచమందటను చాలాకాలమునుంచి విఖ్యాతిగొందిన

చివ్విమధము. అది కొత్తదికాదు, అది తప్పక గుణ విచ్ఛిన్నము.

CHAMBERLAIN MEDICINE Co,

Des Moines, Iowa U. S. A.

మూలస్థితి, అతిసారమునకు పూర్వీకమున నివారించి.

కడుపుబిగ్గి ప్రభును నివారించి

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు ప్రాయశః
రూ. 1-0-0. ప్రతిప్రశ్నకు రూ. 0-4-0. ప్రశ్న ప్రాయశః
రూ. 0-4-0. అవును. ఓ. ఓ. 0-4-0 అవును.

గౌరవ కోర్కెను నిలబెట్టు, తిరుత్తూరు. F. O.

వృత్తాంతలేఖలు

చలవలి

శ్రీమంతు రాజా మధ్యమిక పాతకాలయొక్క పూర్వ
వివ్యాధిసంఘ ద్వితీయ వార్షికాత్మము మ|| రా|| శ్రీ పుచ్చా
శివరావు కృష్ణయ్యగారి అగ్రాసనాధిపత్యము క్రింద 1-6-30
తేదీని జగపబడెను.

(ఒక విలేఖరి)

ఈపురుపాలెం

(ఒక విలేఖరి)

జాక్ 4:—నేడు సాయంత్రము 6 గంటలకు శ్రీ
వలంబీరునగ మొకటి మా గ్రామముకు చేరి వెంటనే యొకజూ
రంగసఖ మా గ్రామవాసులైన శ్రీ పడవల సుబ్బారావుగారి
అధ్యక్షత క్రింద గావించిరి. క్రస్తుత ఉద్యమమును గురించి
మాట్లాడిరి.

పిమ్మట శ్రీమతి శేషమాంబగారు విదేశవస్త్ర బహి
ష్కరణమును గూర్చియు, ఖద్దర వస్త్రములను గూర్చియు
పుష్ప చట్టములను గూర్చియు ముచ్చటించిరి.

తరువాత కొంతమంది గ్రామవాసులుకూడ ప్రస్తుత
రాజకీయపరిస్థితులను గూర్చి మాట్లాడిరి. పిమ్మట అధ్యక్షుని
అంత్యోపసాదము ముగించగానే, విదేశవస్త్రదహనముతో
సభ రాత్రి 10 గంటలకు ముగింపబడెను.

బెజవాడ

(స్వకీయ విలేఖరి)

బెజవాడ, జూన్ 6:—వార్షిక ఆస్తుస్వామి బాయి
రామయ్యగారు సారామపువ్వు పికెటింగుచేసిన నే సేరముమీద
సముమేజన్రీటుగారిచే విచారించబడి నిన్న సాయంత్రం క్షింప
బడిరి. ఒక్కొక్కరికి 5 నెలలు కఠింపక్ష ఒక నెల విడిచి
విధించబడెను. చేరి పది రూపాయలు జరిమానా కూడ విధించ
బడెను. జరిమానా నీయకుంటే మరొక నెల విడిచి
విచేలాన తీవ్ర చెప్పబడెను.

మద్రాసు క్రాసుపరీక్ష చేయలేదు. డి.ఫెన్సుపెట్టు
కోలేదు. సంతోషముతో శిక్షలను వినిరి.

* * * * *
ఈ రోజున వెగలపూడి సూర్యనారాయణ, కొప్పురా
పూరి సత్యనారాయణ, ముగులూరు రామచంద్రయ్య, రావూరి
నరసింహారావుగారలు బాయిలటు మేజన్రీటుగారిచే విచారించ
బడిరి. ప్రజను ఉప్పు కాసనోల్లంఘనమునకు పురికొల్పినటుల
వీరలపై సేరములు ఆరోపించబడెను. వీరు సాక్షులను క్రాసు
పరీక్ష చేయలేదు. డి.ఫెన్సు పెట్టుకొనలేదు. నలుగురికి పదునెని
విడినెలలచొప్పున కఠింపక్షలు విధించబడెను. మొదటి ఇరువురు
మైనను లయిగించున వారు రెం డేండ్లు తంజావూరు జైల్స్
జెయిలులో నుండునటుల తీర్పుచెప్పబడెను. ఈ నలుగురుకూడ
ఉల్లాషముగ నుండిరి.

అయుర్యేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రిగారి
శ్రీ రవర్ధని వెల బుడ్డి 1-5 రు 1-5.

తల్లులకు చనువాలను వృద్ధిచేయును. అన్ని సాఫల్యాల దొరకును.
అయుర్యేద నిలయయ (రిజిస్టర్డు) బెజవాడ.

తత్క్షణమేకావలయును

సామర్థ్యముగల బ్రాంచి నూపర్ యింట్లెం
డెంటు నెల 1 కి 100/- రూపాయలు జీతమును,
50/- రూపాయలు, ప్రయాణఖర్చులుయివ్వబడును.
ఈకంపెనీలో వాటా 1 కి 5 రూపాయలుచొప్పున
100 వాటాలుకొనినవారుమాత్రమే ధరఖాస్తులు
పంపుకొనవలయును.

ఆర్యన్ అమ్యూరెన్సుబాంక్ లిమిటెడ్,
నెం 4 ఎర్రబాలు శెట్టివీధి, జి. టి. మృదాను.

పాలకొల్లు

(ఒక విలేఖరి)

జూన్ 4:—8-6-1930 తేదీని సర్వాధికార తాలూకా
పాలకొల్లులో సర్వాధికార తాలూకా సత్యాగ్రహము ఉద
యమునుండి కల్లుసారా దుకాణములనంద పికెటింగు చేయమొద
లిడిరి. తరువాత ఒకదశమునారు తాడిచెట్ల గెలులు నరుకుటకు
వెళ్లి గెలులు నరికి వచ్చిరి.

ఉదయము 11 గంటలకు ఎరమండుగురు సత్యాగ్రహులు
కల్లుదుకాణమునెద్దను నలుగురు సారాదుకాణమునెద్దను పికెటిం
గుకు వెళ్లిరి. కల్లుదుకాణము దగ్గరకు ఒకపర్లాంగుమారుము కాలవ
గట్టుకుండా వెళ్లవలసియున్నది. రోడునుండి కాలవగట్టుకుం
డా వెళ్లమండగా కల్లుపాటదారు అతివిలగముతో ఎదురుపడి
ఆకాలవగట్టు తోను అడ్డెకు తీసికొంటిననియు కాలవగట్టుమీద
నడుమగూడదనియు సత్యాగ్రహులను బలవంతముగా వెనుకకు
గెంటివేసెను. మరియొక చోట సత్యాగ్రహులమీద కల్లు
గుమ్మరించిరి. కొందరు సారా దుకాణమునంద సారాత్రాగ
గూడదని చెప్పుమండగా కలిసింది నారాయణరాజుగారిని అయి
దారు గుద్దులు గుద్దిరి. కాని, సత్యాగ్రహులు కదలక మిక్కిలి
వైర్యముతో నిలుచుండి రామమంత్రమును జపించుచుండిరి.
మధ్యాహ్నము పికెటింగు అనుమతముగానే సాగెను. కొద్దిమంది
తప్ప అందరు త్రాగుడు మానివేసిరి. రాత్రి రామారావుపేటలో
సభచేసి పోటూరి పేర్రాజుగారును కొల్లా వెంకటరామయ్యగారు
ను కల్లుసారాలను గరించి తీవ్రముగా చెప్పిరి. ఆఖరున సభకు
వచ్చినవారందరు కల్లుత్రాగగూడదని కట్టుకొని సత్యాగ్రహులకు
ఏమినోప్పి కలుగజేసినా తమకు కలిగినట్లుభావించి సత్యాగ్రహు
లను కాపాడవలయునని కట్టుచేసికొనిరి 4 వ తారీఖున ఉదయం
5-30 గంటలకు పోటూరి పేర్రాజుగారిని 108 సెక్స్ కుక్రింద
అరెస్టుచేసి సర్వాధికార తీసుకవెళ్లి ఒకసంవత్సరము విడిచి
విధించిరి. ఉదయము ఆరుగంటలకు సత్యాగ్రహులు రెండువేల
మంది జనముతో కల్లుత్రాగవద్దని సగరసంకీర్తన చేసినవచ్చిరి.
ఉదయమున పికెటింగు యథాప్రకారమే సాగించిరి. మధ్యాహ్న
ము ఒంటిగంటకు 1. కలిసింది నారాయణరాజుగారిని 2. పా
టూరి గోపరాజుగారిని 3. వెన్నెత్త పుల్లంరాజుగారిని 4. దం
తులూరి వెంకటనరసింహరాజుగారిని 5. కలిసింది పేర్రాజు
గారిని అక్రమసంఘముక్రింద అరెస్టుచేసి సర్వాధికార తీసికొని
వెళ్లిరి.

నూతన ఏజెంట్లు

యూదిగువ స్థలములందు సదరు స్థలములచే
దులకు ప్రక్కన తెలిపియుండువారిని ఏజెంట్లుగా నియ
మించియున్నాము. గాన దయయుంచి చందాదారు
లు వారికి చందాలను ప్రతినెల 1 వ తారీఖులోగా
చెల్లించి వారిములముగా పత్రికలను స్వీకరింప
ప్రార్థితులు.

యామర్తి సూర్యప్రకాశరావుగారు, నరసారావుపేట.
డి. వి. శ్యామలరావుగారు, తణుకు.
హెచ్. యస్. మాధవరావుగారు, బళ్లారి.
మద్రాస ప్రకాశరావుగారు, కుని.
జి. వెంకటస్వామిగారు, డి. యే. ఆరోగ్యవారం
అందు మదనపల్లి.
కె. వీరాచార్యులుగారు, అంగలూరు.

రాజమార్గము

ఆరోగ్యమునకు సాభాగ్యమునకు అభ్యుదయమునకు
రాజమార్గము

కామశాస్త్రము

ఉచితముగా తపాలుహారితో సహాపంపబడును. వివిధలాస
మును వాయుడు:—
ఆ తంకని గ్రహ బౌద్ధ ధా ల య ము
25 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

స్వయంశిక్షా సంస్కృత

గ్రంథములు
స్వామిసాధకాశ్రమము తెలుగులిపి, తెలుగుగ్రంథములు శబ్దము
మొదలగు విదువు ప్రకముల పెట్టు అసలుధర 3-0-0 తగ్గుధర 1.
నీలకంఠం, C/O ఎస్. ఎస్. నరసింహం, బ్రయినింగుకాలేజి,
రాజమండ్రి.

తెనాలి

బాధవాజ్యము బ్రహ్మగారి ప్రచారము

ది 5-8-30 తేదీన శ్రీమంతులు బాధవాజ్యము బ్రహ్మయగు దుర్గిచాల బలరామ కృష్ణయ్యగారు ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులనుబట్టి తెనాలి కన్యకా పరమేశ్వరి సత్రములో సమావేశమయిన సభకుండు గంభీరముగ వనరభధారయందు సుమాదు చెండు గంటలకాల మావస్యనిందిరి. సభికులు తన్మయములయి దేశభక్తి పూరిత హృదయాలయిరి. మ. రా. శ్రీ తూములూరి కోటయ్య పంతులుగారి రధ్యక్షత వహించిరి. బాధవాజ్యము బ్రహ్మగారు భారతీయులు సత్యాగ్రహ రంగమున కరికి నేన చేయవలయుననియు పర్యాయముగల స్వాతంత్ర్యమును భారతీయులు సంపాదించవలయుననియు హైందవులీతరుగుమును శ్రేణు విడువరాదనియు సుద్బోధించి సభికుల నానంద సాగరమున నోలబడించిరి. అధ్యక్షులు కుదకు బాధవాజ్యము బ్రహ్మగారి యనర్థక వాగ్దార అపూర్వ మయినదనియు వారి యమృత హక్కులవిను సాభాగ్యము నందినవారు ధన్యులనియు నుద్ఘోషించు సభ విరమించెను.

(ఒకవిలేఖరి)

బళ్లారి వార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

సత్యాగ్రహ ప్రచారము

ఈనెల 2 వ తేదీన కదియండి క్షయంసేవకలు ఈ యూరి సత్యాగ్రహశిరశుడండి బజలుదేరి, కుశీనిది, కరుగోడు, బాడినట్టిపగైరా గ్రామములందు కాంగ్రెసు సందేశమును వ్యాపింపజేయుటకుగాను వెళ్లిరి.

వారు ప్రతిగ్రామములోను బాతీయ కృష్ణారోహణము గావించుచు గీతములను పాడుచు, ఉపన్యాసముల నిచ్చుచు గాంధీ మహాత్ముని తీవ్రతనం చేయుచు ప్రజలకు తెలుపుచు వెళ్లుచున్నారు. మధ్యపానసమేషమును సురించియు, బ్రిటిషు పట్టువుల నిషేధమును సురించియు ముఖ్యముగా ప్రచారము చేయుచున్నారు.

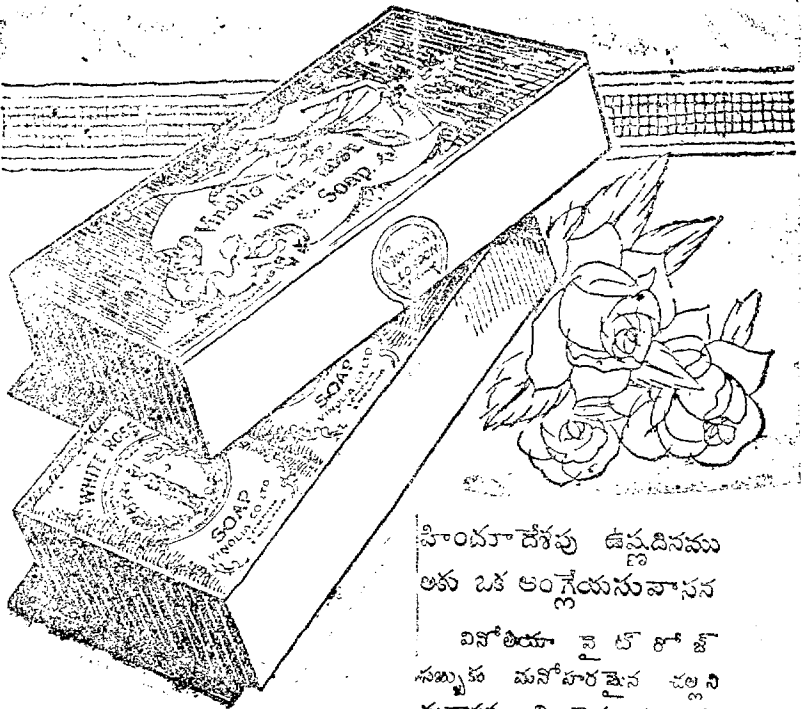
ఈ యూరిలో చాలామట్టుకు ప్రతినిధులు దిక్ బహిరంగ సభ జరుగుచున్నది. ఈ సభలకు ప్రముఖుడ చాలామంది వచ్చుచున్నారు.

రాయదుర్గమునందు పి కెటింగు

రాయదుర్గమునందు కొంతమంది యువకులు మధ్యపానమును నిలుపుటకుగాను పి కెటింగు ఆరంభము చేసినారు. ఈ దృశ్యము యొక్క అమృతము చాలా రుచివది.

శ్రీనాలంబీర ప్రచారము-నెల్లూరు

శ్రీమతి పాణికా కనకమ్మగారి ఆధిపత్యముక్రింద 31-5-30 తేదీన 1. మత్తుకూడ కామమ్మగారు, 2. గండవరపు నాగమ్మగారు, 3. రాఘవ శంకరమ్మగారు గూడూరు మనుబోలు పిమ్మారు మొదలగు చొట్టకు వెళ్లి ప్రచారముచేసి రాత్తుములు వెట్టించుట, త్రాగుడు మోన్పించుట, మొదలగు పనులు చేయుచున్నారు. మదమనూరు, ఆశట్టప్రక్క గ్రామములకు తిరిగివచ్చియుగనే పనిచేయుచున్నారు. మదమనూరులో 31-5-30 తేదీ రాత్రి 8 గంటలకు రాత్తుము ఉత్సవము మంకరవాండ్లయ్యలతో బ్రహ్మరంగముగా జరిగినది. ఉత్సవము కాగానే సభ జరిగినది. సభకు 2000 ల మంది శ్రీ పురుషులు విచ్చేసిరి. సభలో, గూడూరులో ప్రచారముగానున్న హిందీమాట్టరుగారున్నూ, కాకినాడనుంచి వచ్చిన బాలంటి సరసింహమూర్తిగారున్నూ చూట్టాడిరి. తర్వాత శ్రీమతి పాణికా కనకమ్మగారు గంభీరపద్యమును విచ్చిరి. కల్లుగల్లు తెగగొట్టి చేయించవలసినదని యుక్తోపించినారు. నీకునుడ్డు దహనము జరిగినది. ఉప్పు అమ్మినారు. గ్రామములలో చాలామంది ఉప్పు కొన్నారు. ఆ గ్రామముల ఉత్సాహానికిచూములు చెప్పవలసికాదు. వీరభూమివలె కానుపించినది. తెల్లవారి యాదయమననే 150 మంది బయలుదేరి, మదమనూరు, చెల్లోపలి, మొదలైన గ్రామములలో నున్న కల్లుగల్లులను మారు 200 చెట్లకు గెలుగు సరికివేసినారు. 25 తేదీ యాదయను డిప్యూటీ మాజరింపెండు సభయినపొవెట్లరు పోలీసులతోగూడా వచ్చి, సరికివారివందరినిగూడా వదలిపెట్టి 17 మందిని మాత్రము ఆరెట్టుచేసిరి. వారి కెదురుగానే శ్రీమతి పాణికా కనకమ్మగారు సభచేసి ఆహింసే ధర్మమని వాసుచ్చిరి. గూడూరు శేషు రెడ్డిగారుకాదా మాట్లాడిరి. 17 నుండి ఆరెట్టుచేసి నెల్లూరుకు తీసికొని వచ్చిరి. తిరుగ 3 గంటలకు కనకమ్మగారి ప్రార్థన ముచే మరీ 50 మంది బయలుదేరి మిట్టాత్మహరం, ఈదరపల్లికి వెళ్లు సరికివేసినారు. మిట్టాత్మహరంలో సభ జరిగినది.

హిందూదేశపు ఉష్ణదినములకు ఒక ఆంగ్లేయనువాసన

వివోలియా వైట్ రోజ్ సోప్ సుబ్బుకు మనోహరమైన చల్లని సువాసన, విలువైన సురుగు, చర్మమును మృదువైనదిగాను గూడ మెత్తగ సంచగలుగుటచే ప్రజలు దీనినే వాడవలయును.

జీనిని వాడుడు—
మరల మీరు
అడుగగలరు.

VINOLIA
WHITE ROSE SOAP
VINOLIA CO., LTD., LONDON, ENGLAND

అచ్చటనే ఉప్పు తయారుచేసినారు. తర్వాత 3 వ తేదీ ప్రార్థన మాడమనూరు వాయన్నూ, కనకమ్మగారున్నూ బయలుదేరి బండేపల్లి వెళ్లియచ్చట సభచేసిరి. అచ్చట నున్న త్రాటిచెట్ల కల్లుగల్లులను సరికివేసినారు. శ్రీ ప్రచారకులు మధ్యాహ్నము నుంచి బయలుదేరి వెల్లూరు వచ్చి మధ్యాహ్నము వైశాకాగలు పాడు, చల్లాచపాలెం, దామరమడుగు వెళ్లి సభ జరిపిరి.
(ఒక విలేఖరి)

గొప్ప ఆగ్ని ప్రమాదము

తూర్పుగోదావరిజిల్లా పెద్దాపురం తాలూకా ఏలేశ్వరం గ్రామంలో ది 3-6-1930 వ సం॥ తేదీ మధ్యాహ్నం 2-30 నిమిషములకు ఆగ్నిహోత్రము ప్రారంభమై 900 లకు పైగా యిండ్లన్నీయు 30 నిమిషములలో దహనము కాబడినవి. 10 యిండ్లవరకు పెంకుటియిండ్లుకూడ తగులబడిపోయినవి. రమారమి నలభైవేలు రూపాయలకున్న వస్తువులు ఉండునని అంచనా వేయబడినది. పశువులు, కుక్కలు, కోళ్లు, వగైరా జంతువులు మితిలేనివి ఆగ్నిలోనుండి తప్పకొనలేక తగులబడిపోయినవి. మహమ్మల్లకు ఆహారములేకనే బాధపడుచుండగా ఈవివరీ తానెప్పుడూ ప్రజలు అనుభవించుట తలపించినది. ప్రజలు అన్నములేకను కట్టుబట్టలేకను నిలువనీడ లేకను చాలాఅల్పముగనున్నారు. ప్రజలకు లింగంపైరకాపురమున కప్పల సాగరాజు అన్నసంతకృణచేయించి తృప్తిచేసిరి.

గంగాధరభట్ల సత్యనారాయణమూర్తి.

చల్లపల్లి

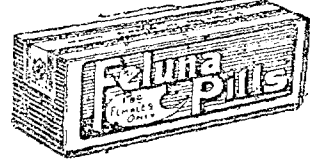
శ్రీమంతు రాజావారి ఉన్నతపాఠశాలయొక్క ప్రాథమిద్యార్థి సంఘపు ద్వితీయ వార్షికోత్సవము వై సంఘము, శ్రీమంతు రాజా శివరామ ప్రసాద్ బహద్రువారిచే, 16-5-29 వ తేదీన సాహింపబడి, జయద్రుముగా వార్షికోత్సవములు జరుగుచున్నవి. ఈ సందర్భముకూడ బండలలో హైందవోన్నత పాఠశాలపాఠ్యాయులగు మ-రా-రాజశ్రీ పుచ్చా శివరామ కృష్ణయ్య బి.ఎ.ఎల్.టి. గారి యాధిపత్యమున 1-6-30 తేదీ పోయంత్రము 4 గంటలకు, అల్పాహారపు విందునవిమ్మట పెద్ద సభ జరిగెను. పాఠశాల తెలుగు పండితులు శ్రీ జేవీనేని సూరయ్యగారు శ్రీ కోట చెంచురామయ్యగారు బి. ఎ. మొదలగు ప్రముఖులు లుపన్యసిం చిరి. ప్రాథమి ద్యార్థులగు మామూలు బేరంట శేష గిరి రావు, గోవిందరాజుల, రామరావు, జమ్మలమడక వేంకట శ్రీరామచంద్రశాస్త్రి మొదలగువారుగూడ మాట్లాడిరి.

అగ్రాసనాధిపతిగారు, ప్రాథమిద్యార్థిసంఘముయొక్క ముఖ్యోద్యోగుల చెల్లపురు, మువవలవిధిని దిలియబరచి, దేశమునకు తిరిగివచ్చిపోయి మొదలగువలెనని సుడువురు సభకుగించిరి. రాత్రి 9-45 నిమిషములకు, ప్రాథమిద్యార్థులచే వారి శ్లోక, చంద్రుని ప్రతాపదర్శియం, కన్యాశుల్కము మున్నగు నాటకరాజములనుండి, ముఖ్యము రంగముల బ్రదర్శించిరి. ఈ సంఘము వరకము శ్రీరాజావారిచే బోపింపబడుచు చిరస్థాయిగా నిల్చిలుగాక.
(కార్యదర్శి)

నిశ్చయముగ బాధనొందువారు

సహజముగ శ్రీమతి, తమబాతికి కలుగుచుండు వ్యాధులచే బాధ నొందుచు, తమభర్తలకైనను బాధ నొందుచున్న విషయమును తెలుపక రహస్యముగ సుంచుదురు. మీ భార్యలయొక్క సహజమైన రంగు మారిన వెంటనే శ్రీమతి మాత్రము వాడదగిన డెలావానా డ్రల సుపయోగించుదు. ఇది తాత్కాలికముగ సంభవించెడు వ్యాధుల నన్నింటిని బోగొట్టి గలిగిన వనమూలికల నుండి తయారుచేయబడినది.
(2)

డెలావానామాత్రము నిద్రా, నిద్రో, హింస, ముండుబలవంత బహుదలందును, మందులమృతి యందరియొద్దను దొరుకును.
కెల: నీసా 1 కి రు. 2.4.0.

చెన్నపురి కార్పొరేషను

టోలుగేట్ల పన్నును తీసివేయుటను గూర్చి చర్చ

ఇతర కార్పొరేషనులు

శనివారము సాయంత్రము ది. బి. రామస్వామిమూర్తి యారుగారి అధ్యక్షత క్రింద చెన్నపురి కార్పొరేషను సభ జరుపబడినది. సభకు 20 మంది సభ్యులు సభ కడచెందిరి.

సభ ప్రారంభ మగుటతోడనే ది. బి. జి. నారాయణ స్వామిశెట్టిగారు అధ్యక్షులకు "దివాన్ బహద్దూర్" బిరుదు మొసంగబడినందులకు వారి నభినందించిరి.

ఫర్మాండజాగరును అధ్యక్షుల సభినందించిరి. అధ్యక్షులు కృతజ్ఞతను తెల్పుచు తాము కార్పొరేషను అధ్యక్షులైనందున ఆపదవిద్యారా వివరము ప్రసాదించబడినదియు, స్వయముగ తా మందులకు తగుదుమో తగమో యని పత్రికరి.

పట్టణమందు మళ్ళూచి

పట్టణములో మళ్ళూచి జాడ్యము విషయమై డాక్టరు మల్లయ్యగారి ప్రశ్నలకు సమాధానముగ 1928 సం॥లో 1066 మందికి జాడ్యము తగిలి 251 మంది మరణించిరినియు, 1929 సం॥లో 2019 మందికి జాడ్యము తగిలి 506 మంది మరణించిరినియు, 1930 ఏప్రిలువరకు 605 మందికి తగిలి 112 మంది గతించిరినియు చెప్పబడినది.

అధ్యక్షులు మాట్లాడుచు ఈ సంఖ్య లంతగ తరియెనని కావనియు, జాడ్యము తగిలిన వారిసంఖ్య పూర్తిగా తెలుపబడలేదనియు, ఈ జాడ్యమున నగరమందు అంతరింప జేయుటకై అధికారులు, అనధికారులతో నొక సభను జరిపి విషయముల నాలోచించి తగిన ప్రయత్నములు గావించబడ గలవనియు, పత్రికరి.

అధ్యక్షులు శనివారమునాడు సభను జరుపుటనుజూర్చి తెలుపుచు యూరోపియను సభ్యులకానాడు సభకు హాజరుటకు అనుమతముగ నుండుట వాస్తవమేయైనను, నంగళ వారమునాటిసభకు సభ్యులలో ముఖ్యులగు శ్రీ. సత్యమూర్తిగారు రాజాలనని ప్రాసించునను, అతేకులు సభ్యులు శనివారమునాటి సభ కాజేరింపవలెనను, కార్యక్రమము అధికముగ నుండుటచేతన, అట్లు చేయవలసి వచ్చెనని తెల్పిరి.

టోలుపన్నును రద్దు జేయుట

మోటారుబండ్లపై టోలు పన్నులను తీసివేయుబిల్లును గూర్చి (పన్ను, ఆర్థిక) స్థాయి సంఘమువారి సిఫార్సులను చర్చించిరి. స్థాయిసంఘమువారు బిల్లుగలవలె చెక్కులోపము లను విమర్శించి, వానికి కొన్ని సవరణలను సూచించిరి.

శ్రీ సత్యమూర్తిగారు:—క్రింది తీర్మానము నుపపాదించిరి. "బిల్లులో సూచించబడిన తీరున మోటారు బండ్లపై టోలుపన్నును తీసివేయు విధానమున కీసభవారు అనుకూల్యమును తెల్పుచు ఈ క్రింది కారణములచే బిల్లును బలపరచజాల వందులకు వెగచుచున్నారు.

1. కార్పొరేషనువారి రాబడియందు కలుగు నష్టమున కై ప్రతి సంవత్సరమున ప్రభుత్వమువారు 4 లక్షల రూప్యములు యొసంగవలసియున్నాడు.

2. రాష్ట్రీయ పన్ను వైరాబడి సామాన్యముగ అధిక మగుచుండుటచే ప్రతి మూడు సంవత్సరముల కొకమాత్రు ఈ పద్ధతి మార్పు జేయదగియున్నది.

3. టోలుల ద్వారా ప్రస్తుతము విధింపబడి యున్న రేట్లకు సరి తొగునట్లు ఈ మోటారుబండ్లపై విధింపబడిన రేట్లు హెచ్చింపబడినవి.

ఈక్లాజనకు సూచించబడిన వేర్వేరు సవరణల నన్నిటిని ప్రభుత్వమువారు శ్రద్ధగ పరిశీలింపవలె నని సిఫార్సు చేయుచున్నారు."

శ్రీ సత్యమూర్తిగారు పై తీర్మానము నుపపాదించుచు తమ యుపపాదన ఆర్థికవిషయమును సూచించుచున్నదనియు, ఈ బిల్లును చర్చింపవలెనని కార్పొరేషనువారు తమ యభిప్రాయముల నపండిగముగ వివరింపవలెననియు, కార్పొరేషను వారి రాబడిలో కలిగిడినట్లుమునుకు పరిహారముడుగుటకు వారికి హక్కుకలదనియు, ప్రస్తుతమందు మధ్యతరగతి ప్రజలకు సంబంధించినంతవరకు నీదేశమున మోటారుబండ్లు భాగభాగ్యముచే గాని అవశ్యకము గావనియు పత్రికరి.

శ్రీ. జి. ఏ. నరేశ్వరుగారు తీర్మానమును బలపరచిరి. మాడవట్లాజా తప్ప మిగతట్లాజా లన్నియు ఆమోదించబడినవి.

నగర నిర్మాణోపసంఘము

బొమ్మపానింగు కమిటీసభ్యులైన శ్రీ. గోవిందరావు చతుర్భుజదాసుగారి స్థానమున శ్రీ. యస్. సత్యమూర్తిగారి కేక గ్రీవుముగ సభ్యులుగ కన్నుకొనబడిరి. (పన్ను, ఆర్థిక) స్థాయిసంఘమునందు శ్రీ. గోవిందరావు చతుర్భుజదాసుగారి స్థానమున శ్రీ. పి. టి. కుమారస్వామిశెట్టిగారు కన్నుకొనబడిరి. "హౌస్ టెక్సులో వరకు నీటిని తోలగించు విషయమై వరుసగా పన్ను సంఘముల

వారి కిఫార్సు లంగీకరింపవలెనని శ్రీ. వి.చక్రయ్యశెట్టిగారు పాదించిరి.

శ్రీ. కె. వెంకటసామి నాయుడుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు యితర డివిజనులకు జూడ త్వరలో నిట్టి ఏర్పాటులు జరుగవలెనని ఆశించిరి.

డాక్టరు మల్లయ్యగారు:—మాట్లాడుచు చెన్న నగరమున సంవత్సరములో పదిదినములు మాత్రమే అధికమున వర్ష పాతము కలుగుననియు కావున నీటి గొట్టములు భూమిలోని మురుగుకాలువల విధానములను పూర్తిజేయుట కంటెను ఈ వరకు నీటిని తోలగించు స్క్రీము అగత్యము కాదనియు కావున నీటి గొట్టముల స్క్రీమును పూర్తిజేయువర కివిషయమును నిలిపియుం చదకునని సూచించిరి.

శ్రీ. జి. నారాయణస్వామిశెట్టిగారు మల్లయ్యగారి అభిప్రాయముతో నేకీభవించిరి.

శ్రీ సత్యమూర్తిగారు మాట్లాడుచు చెన్న నగరమున సంవత్సరములో డాదాపు మల్లయ్యగారు చెప్పిన దానికి నాలుగింతలకాలము అధిక వర్షములు కురియుననియు, ఈ వర్షపు నీటిని తోలగించు విధానములేనిచో భూమిలోని మురుగునీటి విధానమునకు నష్టము కలుగుననియు, ఈ విధానము మురుగునీటి విధానమునం దొకభాగమే కావున కార్పొరేషనువారు దీనిని కొనసాగింపవలెనని యున్నారని పత్రికరి.

పిదప తీర్మాన ముమోదించబడినది.

పిదప మరుగు నీటి స్క్రీమునకై మేడ్టిగారిచే తయారుచేయబడి, ప్రభుత్వమువారిచే నామోదించబడిన రు 20.20 లక్షల అంచనాలపై కొంత చర్చజరిగిన పిదప ఈ అంచనాల నంగీకరించుచు, మేడ్టిగారి స్క్రీమునకు చేరియుండని యితర భాగములకును యిట్టి ప్లానులను తయారుజేయుచు విషయమై కార్పొరేషనువారు అలోచించుచున్నట్లు ప్రభుత్వమువారికి తెలుపవలసినదిగ తీర్మానింపబడినది.

పులియంతోపు అగ్నిప్రమాదము

"పులియంతోపు నందిటి వల అగ్ని ప్రమాదముచే గృహములు కాలిపోయినవారికి ఒక్కొక్క యింటి యజమానికి రు 15 లు విలువగల యింటి సామాను ఒకసంకుట కీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు." అను శ్రీ జగన్నాథగారి యుపపాదన చర్చింపబడినది.

శ్రీ. పి. నారాయణస్వామిశెట్టిగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

శ్రీ. సత్యమూర్తిగారు మాట్లాడుచు ఇట్టి అవసర ఖర్చులకై ప్రతి సంవత్సరమును ఆయవ్యయపట్టికయందు కొంత ధనము ప్రత్యేకింపబడవలెననియు, మరియొక ప్రభుత్వమువారు, ఈ యిండ్లు వేయబడియున్న భూమి ఖాసుందులను కొంత ధన సహాయము చేయవలెనని కోరిరి.

అధ్యక్షులు మాట్లాడుచు కేవలము ప్రమాదమువలననే యిండ్లు తలలబడినవియు, ప్రభుత్వమువారు సహాయముచేయవలెనని ప్రాసించుటనియు, వారికడనుండి సమాధాన మింకను రాలేదనియు, ప్రతివత్సరము ఆయవ్యయపట్టికయందు రు 5 వేలు యిండులకై ప్రత్యేకింపబడుచున్నవనియు పత్రికరి. పిదప తీర్మాన ముమోదించబడినది.

పిదప మరొకత కార్యక్రమమును చర్చించి సభవారు మాంబళము సర్వేక్షుర్యులందు రు 2000 లకు మించుండగ, మూడింట రెండు వంతుల న్యయమును భరించుట కామోదించిరి.

నీటి సరఫరా, మురుగునీటి ఏర్పాటులు, పెంటపోగు వేయు డబ్బీలు, మొదలైనవాని విషయములో చిత్తునిబంధనల నంగీకరించిరి.

మరికొన్ని విషయములు చర్చింపబడిన పిదప సభ ముగింపబడినది.

భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘ సభ

నిన్న రాత్రితో సమావేశము పూర్తియగుట

తీర్మానములు రహస్యముగా నుంచబడుట

అలహాబాదు, జూన్ 8:—నిన్న రాత్రితో సమావేశము పూర్తియైనది. యితరస్థలములలోనున్న సభ్యుల అభిప్రాయములుగూడ తెలియవరకును తీర్మానములు పూర్తిచేయబడవలె తెలిసినది. విదేశీవస్తువులను మద్యములను విక్రయించేదురుకాణములపట్ల యింకను తీవ్రముగా పికెటింగుచేయునట్లు నిశ్చయింపబడినది పత్రికాకార్యాలయములపట్ల ప్రస్తుతము పికెటింగు చేయవలసిన చాలునంది సభ్యులు తెలిపిరి. కాని యింకను దేదియును నిర్ధారణకాలేదు. ఆంతయును రహస్యముగా నుంచబడినది అని తెలిసినది. (శ్రీ. వె.)

చిదంబరము, జూన్ 7:—పెన్సిల్వేనియా కలాల బ్యూటరు పి. టి. శ్రీనివాసశర్మగారు, అన్నామల విశ్వవిద్యాలయమున హిందూ ప్రాధానముగ నియమింపబడిరి. (శ్రీ. వె.)

ధర్మన సత్యాగ్రహమునకు రెండవసారి జరిగిన సన్మాహము

శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారిని అరెస్టుచేసిన పిమ్మట శ్రీయుత నేటు రణధోడులూలుగారు పూనుకొనుట

చగనలాలు జోషుగారి ప్రకటన

బుల్సారు, జూన్ 8:—శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారిని పిమ్మట నరహరపాఠశాలగారినిగూడ అరెస్టుచేసినపిమ్మట నేటు రణధోడులూలుగారు (అహమ్మదాబాదు) మరల శంఖమును పూరించిరి. వెంటనే గుజరాతునుండియును యితర రాష్ట్రముల నుండియును వందలకొలదిమంది వలంటీరులు స్వగౌర్యముకొరకు ప్రాణముల నర్పించుటకు సంసిద్ధులైరి. వలంటీరుల తలలను పోలీసువారు పగులగొట్టుచున్నారు. కాళ్లను చేతులను విరుగగొట్టుచున్నారు. ముక్కులలోను నోళ్లలోను పువ్వును పువ్వునుట్టిని కూరుచున్నారు. బట్టలను తీసివేసి దిగంబరలను చేయుచున్నారు. ముళ్లను గుండుమునులను వలంటీరుల శరీరములందు గుచ్చి వారికి స్పృతితొలగినదా లేదాయని పరీక్షించుచున్నారు. గుహ్యంగములలో సోదించియు నొక్కొక్క స్పృతి తొలగినట్లు చేయుచున్నారు. ఉప్పునీళ్ల కాలువలలో ముంచుచున్నారు.

220 మందిని చెఱసాలకుపంపుట

నేటివరకు 2300 మందికి చెబ్బలు తగిలినవి. వీరిలో 1200 మందికిట్టి పెనుబాధలగుడ కలిగింపబడినది. 220 మంది చెఱసాలకు పంపబడిరి. పోలీసులవారిచే వలంటీరులను పలు విధముల వాధించుచుండిననుగూడ వెనుదీయకుండు మరల వలంటీరులు విస్తారముగా వచ్చుచునే యున్నారు. చెబ్బలు తగిలిన వారిలో స్వప్రతను బడసినవారుగూడ మరల సత్యాగ్రహమునకే సిద్ధపడుచున్నారుగాని యిండ్లకు పోవుటకు సన్నుతిం చుటలేదు. ప్రస్తుతసమయమున స్వాధీనత్యాగమును కష్టసహిష్టతయును దేశమునందంతలనుగూడ బాగుగా నాటుకొనెను. మహారాష్ట్ర సింధురాష్ట్రములనుండి వచ్చినవారుగూడ నపుడే లాటిచెబ్బలను చవిచూచిరి. త్రివేంద్రము వలంటీరులు యిచటి శిబిరమునకు వచ్చిరి. కర్నాటకమునుండియును పంజాబునుండి యును బయలుదేరినవారు రైలులో నిచటికి వచ్చుచున్నారు. కాని వర్ష కాలము సమీపించుటచే ప్రస్తుతము ధర్మనవద్ద సత్యాగ్రహమును సాగించుటకు అభ్యంతర మేర్పడెను.

ఉన్నాడి శిబిరసంఘము వశపరుచుకొనుట

ఉన్నాడిలో నిర్మింపబడిన సత్యాగ్రహ శిబిరమును వైద్య కాలను నిర్మూలించిరి. ఆ స్థలమును దొరతనమువారు వశపర్చుకొనిరి. గ్రామములలోనుండు ప్రజల భయభ్రాంతులను గావించుటకు లాటిలను ధరించిన ఆశ్వికభటులు గ్రామములలో చొరబడి నిరాయుధులగు నిరహరధులు నగు స్త్రీలు పురుషులు బిడ్డలు మున్నగువారి నందరిని అడలగొట్టుచున్నారు. వైసికలు గూడ నిందులకే పట్టణములలోను గ్రామములలోను నీధుల వెంట బాదులుదీరి తిరుగుచున్నారు.

గ్రామస్థుల సహాయము

ప్రభుత్వమువారిని ప్రయత్నములను చేయుచుండినను యీ ప్రాంతమునందలి గ్రామములలోని ప్రజలు రోజురోజుకూ మరింత అధికముగా తోడ్పడుచున్నారే గాని ఒక్కొక్కసను వెనుదీయుట లేదు. వారు ప్రతిదినమును వందలకొలది వలంటీరులకు కావలసిన ఆహారపదార్థములను వండి తెచ్చియిచ్చుచున్నారు. సత్యాగ్రహ వైద్యశాలలో వందలకొలది వలంటీరులకు సరియైనరీతిని చికిత్స చేయబడుటకు గూడ గ్రామస్థుల సహాయమే ముఖ్యధారమై యున్నది. రైతులు వర్తకులు డాక్టరులు, స్త్రీలు, వారువీ రనలేల ప్రజలందరూ గూడ సహింసతో గూడిన యీ సత్యాగ్రహమును సాగించుటలో అత్యద్భుతముగ నైకమత్వముతో నిరహరధులను సహాయ మొనరించుచున్నారు. భారతపూర్వ స్వరాజ్య సత్యాగ్రహచరిత్రనుపై ప్రాయోగ్ రేడువా రివిషయమును అధికముగ గర్వముతోను సంత్సృష్టితోను యీ ముఖ్యవిషయమును స్మృతిపథమున నుంచుకొనుట ముఖ్యోద్దేశ్యము.

ఘూర్జరరాష్ట్రమువారి ఘనమగు తోడ్పాటు

ధర్మనసత్యాగ్రహమునుగూర్చి ఘూర్జరరాష్ట్రమువారు చేసిన సహాయము అపూర్వమనియే చెప్పగలుగుదును. మహారాష్ట్ర సింధు, కేరళ మున్నగు రాష్ట్రములవారుగూడ చాల సహాయము చేసిరి. ఈవిషయమున భారతవారు నిరహరధులను ఆశ్చర్యం గుచునే యుండగలదు" అని జోషిగారు ప్రకటించిరి.

(శ్రీ. వె.)

అంధ్ర రాష్ట్రము

బందరులో అరెస్టులు

శ్రీయుతులు పోచిరాజు కృష్ణారావు, బుట్టా శివరామకృష్ణ శాస్త్రిగార్లను మరియెనమండ్రు వాలంటీర్లను అరెస్టు చేయుట

బందరు, జూన్ 7:—వైవారిపురి నాయకత్వమున నుండిన రెండువాలంటీర్లదళములను నిన్న పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి. ఒక్కొక్కదళములో నలుగురు వాలంటీర్లు కలరు. వీరందరిపైన ను పీ॥ కో॥ 145, 188 నెక్లవక్రింద కేసులేబడిను. మేజిస్ట్రేటుగారు వీరిని సోమవారమువరకు రిమాండులో నుంచుట కాజ్ఞాపించిరి. 9 వ తేదీనాడు విచారణ జరుగవచ్చును. (స్వ. వి.)

నరసాపురం నాయకునకు శిక్ష

శ్రీయుత జోస్యుల అప్పలరామమూర్తిగారికి ఒక యేడాది విడిఖయిదు విధింపబడుట

నరసాపురం, జూన్ 7:—నరసాపురం తాలూకా సత్యాగ్రహాలకు నాయకులగు శ్రీయుత జోస్యుల అప్పలరామమూర్తిగారిని నిన్న శ్రీ. ప్రా. కో. 108 నెక్లవక్రింద అరెస్టుచేసిరి. వీరు ఇదివరలో పశ్చిమగోదావరి జిల్లాబోర్డుక్రింద గ్రామపునర్నిర్మాణశాఖలో నూపరైజరుగా పనిచేయుచుండిరి. మారుత్యకాంతపురి నరసాపురం సబ్ డివిజన్లో మేజిస్ట్రేటుగారియెదుట కేసువిచారణ జరిగెను. అప్పలరామమూర్తిగారు జామీను నిచ్చుటకు నిరాకరించిరి. అందుపై వారికి ఒక యేడాది విడిఖయిదు విధింపబడినది. వారిని ఏ తరగతివైదీలలో చేర్చిరి. రాబుమే భారతదేశమునకు విముక్తి గలిగించును కాన రాబు సందేశమును ఇంటింటికి గొనిపోవలసిన దని రామమూర్తిగారు వాలంటీర్లకు సందేశ మిచ్చిరి.

నరసాపురంలో ప్రభుత్వమువారి చర్యను నిరసించుటకు 'వైద్య బహిరంగసభ' జరిగెను. శ్రీయుతులు భాస్కర శర్మ, దక్షిణామూర్తి, తాటికి నరసింహారావుగారు రుపర్యపించిరి.

ఇంటి కొకవాలంటీరును పంపెద మనుట

సభలోనివారందరూ కాంగ్రెసు ప్రచారమునకై కనీసము ఇంటి కొకరివంతునైన వాలంటీర్లుగా పంపెదమని వాగ్దానము చేసిరి. (స్వ. వి.)

రాజమహేంద్రవరమున

రాట్న గౌరిపూజ

రాజమండ్రిశ్రీమతి రాట్నమునకు పూజ చేయుట

రామండ్రి, జూన్ 6:—నేడు శ్రీ సనాతనవిద్వాంసుల మన సాయంకాలము 4.30 గంటలకు మొదలు పంపలకొలది శ్రీమతి ఖద్దరు చీరలనుధరించి అధికాత్మహమతో రాట్న గౌరి పూజను గావించిరి. పువ్వులను ఫలములను సమర్పించిరి. చాతీయగీతములను పాడిరి.

గొప్ప ఊరేగింపు

సాయంకాలము 5 గంటలకు శ్రీలందరును పాతకాల నుండి గొప్ప ఊరేగింపుతో బయలుదేరిరి. చాలుంది పురుషులగుడ వారివెంట నడిచిరి. వారందరూ పెద్దబజారుపిథిని క్రధానందపూటకు వెళ్లిరి. ఒక రాట్నమునుగుడ ఊరేగింపుతో తీసికొని వెళ్లిరి.

రాజమహేంద్రవరమున తేజోమూర్తుల

వెంకటరావుగారికి శిక్ష

రాజమండ్రి, జూన్ 7—కాటెరులో గ్రామ పునర్నిర్మాణ ప్రచారమున సులపుట కనటికి వెళ్లదలచి నేడుఉదయమున వీరు గోదావరి రైలు స్టేషనుకు రాగా వీరి నచట అరెస్టుచేసిరి. పీ. కో. 107 ఉపివీ 14 క్రింద జాయింటు మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో విచారణ జరిగినది. ఆరు నెలలు కఠిన శిక్షయును 200 జూల్మానాయను చెల్లించనిచో మరి 6 వారములు కఠిన శిక్షయును విధింపబడినది. వీరిని వెల్లూరుచెరసాలకు గొనిపోయిరి. (జి. వి.)

తే7-6-30ది మధ్యాహ్నంవాల్తేరుపాళెనెంజరులో దాదాపు అరువదిమంది సత్యాగ్రహవైదీలు ప్రయాణముచేసిరి. వీరు రాజమహేంద్రవరపు జైలునుండి ఏకారణముచేతనో రాయవేలూరు జైలుకు మార్చబడిరి. వీరిలో రామచంద్రుని వెంకటప్పగారు జగ్గన్న శాస్త్రిగారు నైరాలు కలరు. అందరూ అత్యుత్సాహముతో ప్రతి స్టేషనులోను మహాత్మాగాంధీకి జై అనికేకులేయును ప్రయాణము చేసిరి. (ఒకరు)

దేవరంపాడులో సత్యాగ్రహము

శ్రీమతి ఉన్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మ, శ్రీయుత వింజమూరి అనంతాచారి గార్లను అరెస్టుచేయుట

16 మంది శ్రీ వలంటీర్లు గుంటూరునుండి

దేవరంపాడు వెళ్లుట. శ్రీ వలంటీర్లు

దృఢ సంకల్పము

గుంటూరు, జూన్ 9:—ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారి తీరుమానము ప్రకారము 16 మంది శ్రీ వలంటీర్లు శ్రీమతి ఉన్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మగారి నాయకత్వముక్రింద నిన్న ఉదయమున గుంటూరునుండి బయలుదేరి దేవరంపాడు వెళ్లిరి. దేవరంపాడు శిబిరమునుండి బయలుదేరి ఒక గొంక గుండా వారు ఉప్పురానులన్న చోటికి వెళ్లుచుండగా అక్కడ వేదీయన్న రిజర్వు పోలీసువారు వారికి అడ్డువచ్చిరి. పోలీసువారు వాలంటీర్లను వెనుకకు మరలిపొమ్మని చెప్పిరి కాని ఆశ్రీవలంటీర్లందరూ అక్కడనే ఒక గంటవేపటి వరకు కూర్చుండి సత్యాగ్రహమునర్పిరి. పోలీసువారు వరుసదీరి అడ్డుముగా నిలువబడిరి. ఇంతలో అద్దంకి, ఒంగోలు సబ్ ఇన్స్పెక్టర్లును బా పట్ల సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరు గారును ఒంగోలు సబ్ కలెక్టరు శ్రీయుత వెంకట రామకృష్ణ మోటారుబస్సులో అక్కడకు వచ్చిరి. వెంటనే వారు గుంటూరు సత్యాగ్రహోద్యమమునకు నాయకులయిన శ్రీమతి ఉన్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మ శ్రీయుత వింజమూరి అనంతాచారిగార్లను వారంట్లులేకుండగనే అరెస్టు చేసిరి. లక్ష్మీబాయిమ్మగారు వారంట్లులేని అని అడుగగా వారంట్లులేవనియు తమ యిష్టమువచ్చినట్లు అరెస్టుచేయుటకు తమ కధికారముకలదనియు వారు బయలుదేరిరి. పోలీసువారామెను బస్సులో ఎక్కివలసినదని కోరగా అందులో పురుషులన్నారని ఆమె మొదట నిరాకరించెను. కాని తుదకు దానిలో కూర్చుండెను. వెంటనే వారిని కనుపరిపాటినుస్టేషనుకు తీసికొనిపోయి అక్కడనుండి మరల ఒంగోలుకు గొనిపోయిరి.

శ్రీ వలంటీర్లు దీక్ష

తక్కిన శ్రీ వాలంటీర్లందరూ, ఎండ విపరీతముగా నున్నను అక్కడనేకూర్చుండి ఉప్పుతీసికొననిచ్చిననే గాని కడలమని చెప్పిరి. మేము మా బస్సులలో మిమ్ములను మీ యిండ్లకుగొనిపోయివిడిచిపెట్టెదము,మీరు మరల రావలదు, యిక్కడనుండి వెళ్లిపోవలెను అని పోలీసువారు వారినిప్రార్థించిరికాని శ్రీమతివినలేదు. అందుచే పోలీసువారుగుడ వారికిడ్డుముగ గూర్చుండిరి. ఈసమయమున ఒక ఫోటోగ్రాఫు తీయబడినది. కొంత సేపైన తరువాత నలుగురు తప్ప తక్కిన పోలీసు వారందరూ భోజనమునకుని వెళ్లిపోయిరి. ఇంతలో ఇదియంతయు చూచుటకు వచ్చిన పశువుల కాపరిపిల్ల వాండ్రును పోలీసు వారు లాఠీలతో మోడిరి. అట్లే 2-30 గంటలవేపు శ్రీవాలంటీర్లు కూర్చుండియుండి చివరకు శిబిరమునుండి అడ్డువచ్చుటచే అసలము విడిచిపెట్టిరి. పోలీసువారు వారిని బస్సులో తీసికొనిపోయి గుండ్లకమ్మ చేటిదగ్గర విడిచిపెట్టిరి.

ఒకటి మానుమయ్యగారిని కొట్టుట

శ్రీ వాలంటీర్లతోగుడ నుండిన శ్రీయుత ఒకటి మానుమయ్యగారిని పోలీసువారు గట్టిగాకొట్టిరి. అయినచేతనం డి జాతీయపతాకమును లాగికొనుటకై గోల్లతో గిల్లి అతని చేతులను గాయపరచిరి. ఈగాయములను ప్రత్యక్షముగా పత్రికాపత్రినిధి జూచెను.

పురుష వలంటీర్లకు బెత్తపుచెట్టులు

పురుష వాలంటీర్లుగుడ ఉప్పు తెచ్చుటకు వెళ్లిరి కాని పోలీసువారు వారిని అడ్డుపెట్టిరి. వాలంటీర్లు ఉప్పురానులదగ్గరకు వెళ్ల బోవుచుండగా పోలీసు వారు వారిని వెనుకకు ప్రోసివెచిరి. వీరాస్వామి అను ఒక వాలంటీరును లాఠీలతోకొట్టిరి. వెంటనే వారినందరిని కనపరిపాటిను స్టేషనుకు గొనిపోయిరి. అక్కడనున్న అద్దంకిపోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరు వారినందరి చేతులపై చెరియొకచిన్న చెప్పకొట్టి పంపించివేసెను.

శ్రీయుత గుండవరపు శ్రీరాములుగారి అరెస్టు నిన్న శ్రీయుత గుండవరపు శ్రీరాములుగారిని తెనాలి లో అరెస్టుచేసిరి. (స్వ. వి.)

ప్రకటన

తెనాలి తాలూకా, అమర్లూరు గ్రామంలో రెమ్మ రుక్మిణి వెంకటేశ్వయ్యగారి భార్య మంగమ్మగారు కాపురం వుండబడిన సెంటిటిల్సును మనకు స్వస్థతలేక విక్రయించ దలచి నట్లు తెలియుచున్నది. ఆమె ఆస్తికి నేను ఒకహోత్రుడనై యున్నందున నాకు పాక్కు గల్గియున్నది గాన ఎవరైనను నా సమ్మతి లేక విక్రయించుకొనిన యెడల నాకు గట్టు నష్టము లకు పాత్రు లౌదురని తెలుపడమనది.

వాళిరాజు సుబ్బారావు, ఏలూరు.

బందరు వాలంటీర్ల కేసు

విచారణ

పోలీసువారి సాక్ష్యము

బందరు, జూన్ 9:—శ్రీయుతులు పోచిరాజు కృష్ణారావు, దామరాజు పట్టాభిరామారావు, చిత్తూరి కేవలీరావు బెల నా బత్తుల రామమూర్తి గార్ల కేసు విచారణ యీనాడు ఆరంభమైనది. వీరందరూ ఏకుల తక్కిళ్లు కడుళ్లు మున్నగువానిని బజారుల వెంట తిరిగి అమ్మినందుకుగాను ఆరవ తేదీనాడువీరందరిని అరెస్టుచేసిరి సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరుకృష్ణమూర్తి నాయుడుగారు ప్రభుత్వమువారి తరపున సాక్ష్యమిచ్చిరి.

మొదటి ముద్దాయి తక్కిన ముగ్గురిని వెంట దీసికొని జావర్ పేట కోడుమీదనుండి పోవుచు 144 నెక్లవక్రింద తమ్ము ప్రభుత్వమువారు నోట్సుకట్టివేసివారని పాటపాడుచుండెను, 15 మంది అత్యవసరములో నుండిరి. ముద్దాయిలందరివద్దను పతాకములు, ఏకులు తక్కిళ్లు ఉండెను. మొదటి ముద్దాయిపై 144 నెక్లవక్రింద ప్రయోగించియుండుటచే వారినందరిని వెడలిపోవలసినదని నేను కోరితిని కాని నా మాట వారు వినలేదు. అప్పుడు నేను వీరిని అరెస్టు చేసితిని. వారు కా స న ము ను ను ధి క గ్గరించుటకు నిర్భయించుకొనుటచే, జనసమాహమును చెదరగొట్టకపోయినచో కాంతికి భంగము కలుగునని నేను తలచితిని. అది ఆశ్రయింపఁగలమని నాయభిప్రాయము" అని వారు చెప్పిరి. డిప్టికలెక్టరుకచ్చేరిలో నుమాస్తాగానున్న శ్రీయుత కో నరసింహంగారు సాక్ష్యముచెప్పుచు 44 మందికి 144 నెక్లవక్రింద ఆర్డరు తయారుచేయబడినననియు అందు శ్రీయుత కో కా అహోబలరావుగారికిగుడ ఒకటియుండెననియు, కానిదానిని తరువాత రద్దుపర్చిరనియు చెప్పిరి. హెడ్ కాన్స్టేబిలు అంజయ్యగారి సాక్ష్యముగుడ తీసికొనబడిన శ్రీయుతులు సిక్కిరి, రంగారావి మల్లెల శివరామకృష్ణయ్యగార్లు శ్రీయుత దామరాజు పట్టాభిరామారావుగారి తరపున వకీళ్లుగావచ్చిరి.

రెండవ దళమువారి కేసువిచారణ మధ్యాహ్నం 12 గంటలకు జరుగును. పీ॥ కో॥ 145, 188 నెక్లవక్రింద వీరిపై నేరము మోపబడినది. (స్వ. వి.)

ఒంగోలులో, గుంటూరువాలంటీర్ల

ప్రచారము

కరవదిలో 12 మంది అరెస్టు చేయబడుట

ఒంగోలు, జూన్ 7:—మే నెల 31 తేదీమొదల్లోని గుంటూరుసత్యాగ్రహాలదళ మొకటి యిచ్చుట ప్రచారము సాగించుచున్నది. ఒంగోలుప్రజలు వారిని విక్కిలి ఉత్సాహముతో ఆదరించి అతిథ్యమిచ్చుచున్నారు. ప్రజలలో ఉత్సాహము ఎక్కువయినది. వర్తకులు ఖద్దరునివయమున ఎక్కువకత్తె తీసుకొనుచున్నారు. ప్రతిదినమున బహిరంగసభలు జరుగుచున్నవి. వేలకొలదిప్రజ లెక్కువయ్యుత్సాహముతో సభలలో పాల్గొనుచున్నారు. విదేశీవస్త్రదహనము వాలంటీర్లు ఉత్సవముటయును ప్రతిదినమున జరుగుచున్నవి. దినదినమున వాలంటీర్లసగర సంకీర్తనములు జరుగుచున్నవి.

కరవదిలో జాతీయపతాకమును ప్రతిష్ఠించినందుకై 12 మందిని అరెస్టుచేసి యిచ్చుట నుంచిరి. ఒంగోలుసబ్ జయిలులో వారివిచారణ జరుగును. (స్వ. వి.)

రాజకీయ వైదీలను రాజమహేంద్రవరంనుండి

వెల్లూరుకు మార్చుట

ఒంగోలు జూన్ 9:—అదివారంనాడు ఉదయం పాళెనెంజరులో శ్రీయుతులు టి. పి. ఆర్వోర్, జి. వి. పున్నయ్య శాస్త్రి, మద్ది వెంకటరంగయ్య, మంతెన వెంకటరాజు (భాజి పాలెం)గార్లను, 55 మంది సత్యాగ్రహాలను రాజమహేంద్రవరంనుండి వెల్లూరికి తీసికొనిపోయిరి. వారందరూ విక్కిలి సంతోషముతో నుండిరి. (స్వ. వి.)

వాలంటీర్లకు గుంటూరుజిల్లా సత్యాగ్రహ

నాయకుని ఆజ్ఞ

గుంటూరు, జూన్ 9:—గుంటూరుజిల్లా సత్యాగ్రహమునకు నియంతగా నున్న శ్రీయుత కల్లూరి చంద్రమౌళిగారు వాలంటీర్ల కిట్టు తెలియజేయుచున్నారు:—

"వాలంటీర్లుగా చేరిన వారందరూ జూన్ 15 వ తేదీ లోపుగా గాని, ఆ తేదీనాడుగాని గుంటూరు శిబిరమునకు రావలెను. వారక్కడనుండుట విక్కిలి అవసరముగుటచే అందరును తప్పక రావలసియుండును. (స్వ. వి.)

శ్రీమతి ఉన్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మగారు
దేవరంపాడులో నిన్నును అరెస్టుకాబడిరి

ద్రవిడరాష్ట్రము

విరుదునగర్ లో శ్రీయుతులు టి. కె. ముత్తుస్వామి

కామరాజుగార్ల అరెస్టు

విరుదునగర్, జూన్ 9:—సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరుగారు 10, 12 మంది పోలీసులను వెంట దీసికొనివచ్చి ఈ ఉదయం శ్రీయుత కె. యస్. ముత్తుస్వామిగారిని వారియింటివద్ద 151 నెక్స్టు క్రింద అరెస్టుచేసిరి. ముత్తుస్వామిగారు ఉత్సాహవంతులగు మధురజిల్లా ప్రచారకులలో నొకరు.

ఈ ఉదయముననే 4 గంటలవేర శ్రీయుత కామరాజుగారు అను మరయొక ప్రచారకునిగూడ అరెస్టుచేసిరి. వారిద్దరిని మోటారు కారులో శివకాశికి తీసుకొనిపోయిరి.

ఈ సందర్భమున నేడు సాయంకాలము ఒక ఉత్సవమును బహిరంగసభయు జరుగును.

తంజావూరులో సత్యాగ్రహాల అరెస్టులు

శ్రీయుత దీనదయాళు, సుబ్రహ్మణ్యస్వామి, అర్జున్ రాజా పెరుమాళ్ రాజు జానకిరాం గార్లను

అరెస్టు చేయుట

తంజావూరు జూన్ 6:—ఉత్తమ తయారచేసినందుకు గాను నిన్న సాయంకాలము ఉ|| చ|| 74 పీ|| కో|| 148 నెక్స్టు క్రింద అరెస్టు చేసిరి.

నేడు వారిని సబ్ డివిజన్ షేజన్గిరిగారి యెదుట విచారణకు గొనివచ్చిరి. వాలంటీరులందరూ నేరము నొప్పుకొనిరి. శేఖ ఎంక్వైరీజరుగను, అందుచే వారినందరిని రిమాండులో నుంచిరి. అర్జున్ రాజా కుట్టనాడగుటచే పోలీసువారి స్వాధీనములో నుంచబడెను. (ఓ. వి.)

చెన్నపురిలో శ్రీయుత గోపాలకృష్ణనుగారిని

అరెస్టు చేయుట

ద్రవిడరాష్ట్ర హిందూస్థాన్ సేవాదళ కార్యదర్శి

మదరాసు, జూన్ 8:—నిన్న సాయంకాలము మాంటూ కోడులో వీరిని అరెస్టుచేసి శివకాశి తీసుకొనివెళ్లిరి. వెనుక రాజాపాఠశాలలో వీరు ఉపన్యసించినందుకు పీ|| కో|| 117 క్రింద నేను చేయబడును.

వేదారణ్యుడుగర్ల వాలంటీర్లను కొద్దిమందిని మాత్రమే అరెస్టుచేసి తక్కినవారి నందరిని విడిచిపెట్టుట

వేదారణ్యం, జూన్ 5:—వేదారణ్యమునకు వచ్చుచు కొందరు వాలంటీర్లు కరియపట్నం, కురవకుళం స్టేషన్ల వద్ద దిగిరి. 11 మంది మాత్రము వేదారణ్యమునకు చేరుకొనిరి. పోలీసువారు వెంటనే కరియపట్నం వెళ్లి అక్కడనున్న వాలంటీర్లను అరెస్టుచేసిరి. కురవకుళం దగ్గర వాలంటీర్లు ఆయకరంబళం శివరమును వశపరచుకొనుటకు ప్రయత్నించుచుండగా పోలీసువారు వారిని గూడ అరెస్టుచేసిరి. కాని వారిలో ముగ్గురిని మాత్రమే రిమాండులో నుంచిరి. కరియపట్నం దళములో ఒక్కరిని మాత్రమే రిమాండులో నుంచిరి. తక్కిన వాలంటీర్లనందరిని విచారణ కని తిరువనాపల్లివైపు తీసికొనిపోయి యొక్కడనో విడిచిపెట్టుచున్నారు. ఈ ఉదయం తూర్పుదిక్కు ఉవారనంబడి వచ్చిన 10 మంది వాలంటీర్లుగల ఒక దళమునుగూడ అట్లే అరెస్టుచేసి విడిచిపెట్టిరి. మొత్తముమీద ఇక్కడ సబ్ జైలులో 10 మంది వాలంటీర్లు మాత్రము ఉన్నారు. 9 వ తేదీనాడు వీరి కేసుల విచారణ జరుగును. (ఓ. వి.)

మన్నార్లలో శ్రీయుత సోమసుందర

దేవకానికి శిక్ష

మన్నార్లలో, జూన్ 5:—ఉల్లికోట్టై గ్రామమునకు జెందిన శ్రీయుత సోమసుందర దేవకానికి సబ్ షేజన్గిరి 117 నెక్స్టు క్రింద 18 నెలల కఠినశిక్షను విధించెను. దేవకాగారు నేరము నొప్పుకొనలేదు. కాని తనకర్తవ్యమును తాను నిర్వహించితి ననిరి. (ఓ. వి.)

శ్రీయుత రామచంద్ర అయ్యర్ గారికి శిక్ష

కడలూరు, జూన్ 6:—శ్రీయుత యస్. రామచంద్ర అయ్యర్ గారికి కడలూరు సబ్ షేజన్గిరి 117 నెక్స్టు క్రింద ఒక యేడాది కఠినశిక్ష విధించెను. అయ్యర్ గారు చిదంబరంలోని నందవార్ స్కూలుకు జెందిన వారు. (ఓ. వి.)

ఆరణిలో 144 నెక్స్టు తీసివేయుట

వేలూరు, జూన్ 6:—ఆరణిలో పరిస్థితులు శాంతముగా నుండుటచే జిల్లా షేజన్గిరిగారు 144 నెక్స్టును తీసివేసిరి. విదేశప్రభుత్వహిమ్మరమును మధ్యపాన బహిమ్మరమును ఆరణిలో జయప్రదముగా కొనసాగుచున్నవి. (ఓ. వి.)

వాలంటీర్లకు ఆతిథ్య మిచ్చినందుకు

రంగస్వామిశిల్పగారిని అరెస్టుచేయుట

కరియపట్నంలో వాలంటీర్లకు ఆతిథ్యమిచ్చినందుకు శ్రీయుత యం. రంగస్వామిశిల్ప అనువారిని, ఈ నేరమునకే మరి ముగ్గురిని 157 నెక్స్టుక్రింద అరెస్టుచేసిరి. రైళ్లలో వచ్చుచున్న వాలంటీర్లను అరెస్టుచేయుటకు వేదారణ్యసమీపమున గల రైలు స్టేషన్లలోను ఆయా జంక్షన్లలోను పోలీసువారు కనిపెట్టుకొని యున్నారు.

ఆశ్రమపు సాత్తును వేలమువేయుట

వేదారణ్యము సత్యాగ్రహశ్రమముయొక్క సాత్తు వేలము ఈ సాయంకాలము గూడ జరిగినది. కాని యిప్పటి ప్రజలెవ్వరూ పాల్గొనలేదు. (ఓ. వి.)

జిల్లాలూరు తాలూకా సభ

శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారి అధ్యక్షత క్రింద
విజయపూరులో జరుగుట

పన్నుల నిరాకరణమును తీర్మానించుట

పవసారి, జూన్ 8:—సభలో అధికారాహ్వానము ప్రబలి నది. అనేక గ్రామముల ఫిర్యాలుల ప్రతినిధులు వచ్చిరి. సన్మానసంఘాధ్యక్షుడు డా|| శ్రీయుత ధర్మోదయదేవాయుగారు మొదట స్వాగతోపన్యాసము నొసగిరి. పిమ్మట హార్ ధ్యనుల చెలగుచుండ శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారు ఉపన్యాసమును ప్రారంభించిరి.

“మన దేశ మిప్పుడు విషమదశకు పాలుగినది. కావున యెల్ల కాలమునుగూడ స్వరాజ్యసత్యాగ్రహమున పాల్గొని అభివృద్ధిని బడయగోరెదను. దేశమునం దంతటను గ్రామములలోను పల్లెలలోనుగూడ అడుగుతమును ప్రబోధము కలిగినది. ఇటీవల దేశమునందు జరుగుచున్న కార్యములవలన దేశీయులందరూ స్వరాజ్యముకొరకు సర్వమును త్యజించుటకు గట్టిదీక్షను బూని యున్నారు. నేడు ప్రబుద్ధభారతహృదయములలో వెల్లివిరియుచున్న మాతన భావములు వేయి యుపన్యాసములవలన గూడ మనము స్పష్టముగా తెలుపజాలము. 5000 మైళ్ల దూరమున నన్ను బ్రలుకుదేశముమండి కొద్దిమంది మనదేశమునకు వచ్చి మన దేశమును పరిపాలించుచున్నారు. మనదేశమునందున్న అపార ధనసంపదమును గొనిపోవుటయే విదేశీయుల ముఖ్యపంకల్పముగా నున్నది. సజీవమును నేజాతియునుగూడ నిట్టిసిటిని సహింపజాలదు. దీనిని గ్రహించియే దొరతనమువారు మనలను నిరాయుధులను గావించి అజ్ఞానాంధకారమున బంధించిరి. ప్రజలలోని వివిధసర్వములకు పరస్పరసంబంధము కలుగకుండ వారిని విడిచియుటకు ఉన్న తేకుద్యములను గూడ నిర్మించిరి. బ్రలుకు దేశముయొక్క లాభముకొరకు పరిపాలనమును సాగించుటకే వారు మనదేశమునందలి అల్పసంతుష్టులకు ప్రజలకు సంభృష్టి నొందించుటకు తెల్లిగ్రావులు, రైల్వేలు, నైస్యములు మున్నగు స్వల్పసౌకర్యము లన్నిటిని వారు సమకూర్చిరి. భారతదేశము వంతరి కృషివలలు దారిద్ర్యమున మునుగుటకు బ్రతిభుపరిపాలనమే ముఖ్యకారణము. వారు దివ్యానిహీనులగు వీరలను త్రాగుబోతులను గావించిరి. విద్యాధికులను అశక్తులను గావించిరి.

దుస్సహాయులగు ఆర్థినెన్నులు

ఇప్పుడు దొరతనమువారు అన్ని చట్టములను గూడ విడనాడి ఆత్మగౌరవముగల యేజాతికైనను దుస్సహాయులుగానే యుండునట్టి ఆర్థినెన్నులపై నాధారపడియే మనదేశమును పరిపాలించుచున్నారు. నాయకుల నందరిని అరెస్టుచేసిరి. విగిలిన వారిని లాటిలకు గురిచేయుచున్నారు.

ప్రజల శత్రుత్వాహములను

దొరతనమువారు రడచివేయుజాలను

భారతీయుల శత్రుత్వాహముల నెటులనైన అడచివేయవలెనని దొరతనమువారు గట్టిప్రయత్నము చేయుచున్నారు. కాని యెన్నటికిని వారి సాధ్యపడదనియే నేను నమ్ముచున్నాను.

ఇట్టి విషమస్థితిలో మీరేమి చేయదలచితిరి?

పన్నుల నిరాకరణమే ముఖ్యకర్తవ్యము

మీ రిప్పుడు చేయదగినది పన్నులను చెల్లించకుండుటయే. ప్రజలవలన యేరూపముగనుగూడ ధనము ప్రభుత్వమువారి ధనాగారములలోనికి వెళ్లగూడదు. మన ధనముతోనే వారు పరిపాలనమును సాగింపగలుగుచున్నారు భూమిశిస్తును చెల్లింపవలెనని ప్రజాప్రతినిధులు ఆజ్ఞాపించి యుండలేదుగాన మీరు భూమిశిస్తును చెల్లింపకుండుటకు గట్టి దీక్షబూనవలెను. మీరిటుల చేయుటవలన మీకు దుర్భరకష్టములు సంప్రాప్తమగుట నిశ్చయమే.

బహిష్కరణము

ప్రభుత్వోద్యోగులు ప్రభుత్వయంత్రమునందలి ఉపాంగములే యగుటవలనను యీ అవకాశవిధానమును సాగించుటకు వారు పహాయభూతులగుచుండుట వలనను వారిని సాంఘికముగా బహిష్కరించుటకు ప్రజలకు హక్కుకలదు.

స్త్రీలు నిరంతరమును పికెటింగు నలుపవలెను

విదేశప్రభుత్వముల దుకాణములవద్దను సారాకల్లు మున్నగుని సువస్తువుల దుకాణములవద్దను నిరంతరమును పికెటింగు చేయుటకు స్త్రీలు ప్రత్యేకముగా పూనుకొనవలెను. పురుషులు విజితులైననుగూడ స్త్రీలు జాతీయసత్కారమును కాపాడుచు నేయుండవలెను. స్త్రీలు తమ కేక్రీసామర్థ్యములను పూర్తిగా లోకమునకు వెల్లడింపవలసిన తరుణ మిప్పుడువచ్చినది.

ధర్మననుస్మరించి ధైర్యోత్సాహములను

బడయుచుండుడు

భారతీయులలో నెవరికైన నెప్పుడైనయే మాత్రమైన నిరుత్సాహము కలిగినపు డెల్లవారు ధర్మన సత్యాగ్రహవీరుల ధైర్యసాహసములను స్ఫూరించుచుండినచో మరల వారు ధైర్యోత్సాహములను సంపూర్ణముగా బడయగలుగుదురు. కాన మీరు భూమిశిస్తును చెల్లింపకుండుటకు దృఢప్రతిజ్ఞనుగావించి ఆ రీతిగా ప్రజలసంకల్ప మిడదెరువకును ప్రభుత్వమును ప్రంభింపజేయుటకు సంసిద్ధులు కావలెను.” అని శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారు నుడివిరి.

“భూమిశిస్తును చెల్లింపగూడదు. ప్రభుత్వోద్యోగులను బహిష్కరింపవలెను” అను తీర్మానములు ఆ సభలో ఆమోదించబడెను. (ఆ. వి.)

ధర్మనలో గాయములు తగిలిన

వలంటీరులను శ్రీమతి కస్తూరి

బాయిగారు చూచుట

నాకు గాఢసంతాపమును అపరిమితానందమును

కూడ కలిగెను

బుల్గారు, జూన్ 5:—నేను నిన్న బుల్గారు శివరమునందలివైద్యశాలలకు వెళ్లి అచట గాయములు తగిలి పడియున్న వారి నందరిని చూచితిని. నాకునులవెంట సప్తధారలు వెడలివవి. నామనము చెదరిపోయినది. తాముపడిన కష్టములను వారు తెలిపినపుడు నేను విని సహింపజాలకపోతిని. ఎన్నటికైన భగవంతుడు న్యాయమును పరిపాలింపక నూనడు. ఈ మంత్రిరులుకు తగిలిన గాయములను చూచుటవలన నాకు దుర్భరసంతాపము కలిగినను అట్టి కష్టదశలో గూడ వారు ధైర్యసంయుక్తములను గాఢ మగు దేశభిమానమును వెల్లడించుచుండుటవలన నాకు అపరిమితానందముగూడ కలిగినది. ధర్మముకొరకే వీరలదరు నిట్టికష్టముల ననుభవించున్నారు. వెనుక హరిశ్చంద్రప్రవక్తగొకడ ధర్మముకొరకే అనగా సత్య పరిపాలన ముకొరకే చాలకష్టముల ననుభవించెను.

వీరికి చికిత్సచేయుటకును ఉపచారముచేయుటకును కేవలము భూతదయతోను జీవకార్యముతోను పూనుకొనిన పెక్కుమంది డాక్టరులను ఉపచారికులను సోదరియగుటకు గూడ గాయములు తగిలినవి. వారిసేవ విగుల ప్రశంసార్హము.

ధర్మనలో జరుగుచున్న చర్యలకు హార్షి పక్షిలలో చదివినపిమ్మటనైన భారతీయులు అధికారాహ్వానముతో స్వరాజ్యసత్యాగ్రహమును సాగించెదరు గాక. క్రొత్త ఆర్థినెన్నులను ధిక్కరించి దేశీయులు పన్నులనిరాకరణమును పికెటింగును సాగింపవలెను. నేను విధిగా మధ్యపాననిర్మాతలమునకు పికెటింగు సాగించెదను. అందువలన నెట్టి కష్టము కలిగినను నెను దీక్షను అని శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారు నుడివిరి. (శ్రీ వి.)

హా చ్చ రి క

ఆంధ్రపత్రిక కుత్తరములను వ్రాయువారు వలుపురు కార్యాలయములోని ఉద్యోగులపేర వ్రాయుచున్నారు. అందువలన చాల ఇబ్బంది గలుగుచున్నది. పత్రికను తెప్పించగోరువారు, చందాల సంపుటాదును, అడ్వర్టయిజు చేయుటకు ప్రకటనములను పంపువారును “మానేజరు, ఆంధ్ర పత్రిక” అని వ్రాయు ప్రార్థితులు. పత్రికలో ప్రచురింపబడుటకు వ్యాసములను, వార్తలను ఛాయా పటములను పంపువారు “సంపాదకుడు, ఆంధ్రపత్రిక” అని వ్రాయు ప్రార్థితులు. ఏకారణముచే నయినను గూడ కార్యాలయవర్గమువారిపేర్ల నుదాహరింప కుండురని, ఎల్లరను ప్రార్థించెదము.

సంపాదకుడు.

మ హాత్మని నిర్బంధము:

అనంతరము

గాంధీమహాత్ముని నిర్బంధమునకు పిమ్మట, జూరు ప్రారంభించిన యుద్ధము మంతరించు నని తలచినవారు ఆశాభంగులయ్యరనుటకు సందియము లేదు. ఈవారమందిన బ్రిటీషుపత్రికలు మహాత్ముని నిర్బంధమునకు పిమ్మట, హైందవ పరిణామ మెటు లుండునని వితర్కించెను. పరిస్థితులు చక్కబడలే దని, నేపను మున్నగు పత్రికలు దెలుపుచుండ, నికమీద నిబ్బందు లుండవని, మాంచెస్టరు గార్డి యను పత్రిక భావించుచున్నది. మరికొంతకాలము మహాత్ముని యుద్ధము ము చలరేగుచుండు నని, మాంచెస్టరు గార్డి యనుపత్రిక కయినను నమ్మకమే. అయినను నిర్బంధప్రయోగమువలన, నిది అణగి పోవునని, ఈపత్రిక ఆశపడుచున్నది. మహాత్ముడు స్వేచ్ఛగ నున్నపుడు, మితవాదులు వారిని బహిరంగముగ నెదిరిపజాలకపోయినను, పిమ్మట నెదిరించుట కెట్టియధ్యంతర ముండదని, ఈపత్రిక తలచుచున్నది. నిజమేమన, మితవాదులలో నేమి, తదితరు లలో నేమి నిరాశ మరెంతగ బెరుగుచున్నది. రాండు తేబిలు సమావేశము జయప్రదముగ సాగునను నూహ కవకాశము గన్పింపదు. మహాత్ముని పదకొండు వరతులను చెల్లించుట దుర్లభ మని, మాంచెస్టరు గార్డియను తలంపు. హైందవాభిప్రాయము ననుసరించి గాక, ఇంగ్లండు ఎటుల నిర్ణయించిన హిందూదేశ మటుల తలయొగ్గవలయుననియే మాంచెస్టరు గార్డియను బోలు లిబరలు షకు పత్రికల యుద్దేశ్యము.

ఈవిషయమున వివిధపక్షపత్రికలును ఏకీభావమునే జూపుచున్న వని చెప్పవచ్చును. హిందూ దేశము

పట్టుదల జూపెనేని, నిర్బంధప్రయోగమువలన దారికి వచ్చుననియు, మహాత్ముడు స్వేచ్ఛగ లేడు గావున భయముండజాల దనియు, ఈ పత్రికలు దలచుట జూడ, హిందూదేశమునకు స్వయంనిర్ణయాధికారము నొసగు తలంపు వీని నావహించుట లేదని గ్రహించవచ్చును. ఇట్టిసందిగ్ధనమయమున, మహాత్ముడు లేనిది, తాము రాండుతేబిలుసమావేశము నకు హాజరుగామని జెప్పట కసీనధర్మమగుచున్నది. అందుకుజూరుగ జిన్నా గారివలె, ఎట్టిస్థితిలో నయినను రాండుతేబిలుసమావేశమునకు వెడలవలయునని తెలుపువారు, దేశము నకు తీరనియనర్థము దెచ్చి పెట్టెదరు. ఈవార మందిన లండను టైముస్ పత్రిక రాండుతేబిలుసమావేశమున కెవరిని ఆహ్వానింపవలయునని, వితర్కించెను. మాక్స్ నాల్డుగారికిని ఇర్విన్ ప్రభువుగారికిని మధ్య జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములలో, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారి ప్రధానోద్దేశ్యమునకు చాలినంతమందికన్నను నెక్కువమందిని ఆహ్వానింప నవసరములేదని, మాక్స్ నాల్డుమంత్రిగారు సూచించియుండిరి. తమ యభిప్రాయమును దెలుపదలచిన వివిధపక్షముల సంఘములవారికిని ప్రాతినిధ్య ముండవలయునని, రాజప్రతినిధిగారు సూచించియుండిరి. అందుచే, వివిధపక్షములవారితో నాలోచించి, ప్రతినిధుల నాహ్వానింపవలయునని, ఇర్విన్ ప్రభువుగారు నిశ్చయపడుచున్నారు.

లండను టైముస్ పత్రిక రాజప్రతినిధిగారి అభిప్రాయముతో నేకీభవించుటలేదు. ఏలన, కొండరతో సంప్రతించుటకు అనలే సాధ్యపడదట. అసహాయ మార్గము నవలంబించిన పండిత మదనమోహన మాలవ్యగారిని హిందూమహాసభవారసునరింపదలచుచో, ప్రభుత్వమువారు తమ కిష్టమువచ్చిన హిందూ పూర్వాచారప్రియుల నాహ్వానింపవలయునే గాని, అసహాయదృక్పథము నవలంబించువారి నెంతమాత్ర మాహ్వానింపగూడదని, టైముస్ పత్రిక బోధించుచున్నది. కాంగ్రెసు పద్ధతుల ననుసరింపకున్నను, కాంగ్రెసు యుద్ధముముతో సానుభూతి గలవారి నయినను పిలువగూడదనియే, ఈ పత్రిక తలంపు. రేజీడిసిము పైమను కమిషను రిపోర్టు మొదటిభాగము ప్రచురింపబడును. 24 వ తేదిని రెండవభాగము ప్రచురింపబడును. అక్టోబరు నెలలో రాండుతేబిలు సమావేశము జరుగును. పైమనుకమిషను రిపోర్టుతో నేకీభవించువారిని మాత్రమే, రాండుతేబిలుసమావేశమునకు ఆహ్వానించుచో, రాజ్యాంగ సంస్కరణ నిర్ణయము సులభపాధ్యమగును. ఆ డే పణల దెలుపువారుండరు. చర్చతో బనియుండదు. కాని అల్పసంఖ్యాకసంఘములన్నిటికిని పూర్ణప్రాతినిధ్య మొనగవలయునని మాత్రము లండను టైముస్ పత్రిక ఎచ్చరించుచున్నది. విరిసంఖ్యల నేమాత్రము తగ్గింప గూడదనియే ఈ పత్రిక తలంపు. ఈ విషయమున మాత్రము టైముస్ పత్రిక మాక్స్ నాల్డుగారితో నేకీభవింపదు.

అల్పసంఖ్యాకసంఘప్రతినిధులు పలువురు వెడలుచో, దేశస్వాతంత్ర్యసమస్య వెనుకకు నెట్టి ఎవరికెంత ప్రాతినిధ్యము గావలయునను విషయమై వీరిలో వీరు పోరాడికొందురు. బ్రిటీషు ప్రతినిధులీ సమస్యను ఆధారముగ గైకొని, భారతీయులు స్వపరిపాలనార్హులు కా రని చాటి, సంకుచితసంస్కరణములను ప్రతిపాదించుట కెంతయు వీ లేర్పడును.

ఇట్టిసంస్కరణములను దేశ మామోదింపదనుట నిశ్చయము. భారతీయులతో సమాధానపడుట కిష్టము లేనపుడు, నిర్బంధప్రయోగమే శరణ్యమగును. ఇందువలన, స్వాతంత్ర్యవాంఛ మరింత ప్రబలమగుటనప్ప వేరభలము గలుగజాలను. ఇటీవల లండనుకు మతగురువులు నూట యిరువదిమంది మాక్స్ నాల్డుగారికి పంపిన సందేశమునందు మహాత్మునితో సమాధానపడుట కెట్టియవసరము గలదో సూచించబడెను. ఆసందేశ మిటుల సూచించెను:

“మతబోధకుల మగు మాకు ప్రజాపరిపాలన సూత్రము లందును, స్వేచ్ఛ యందును, మానవ సాభావ్యత్యమునందును విశ్వాసము గలదు. గాంధీ మహాత్ముని ఉన్నతాశయములం దిమిడియుండెడి ఆధ్యాత్మికాశయములందును మాకు విశ్వాసముగలదు. ఇట్టిస్థితిలో మీరును గాంధీమహాత్ముడును కలసి పనిచేయుజాలరని, మేము నమ్మజాలము. ప్రస్తుత సందిగ్ధనమయమున బలాధికారములు గల మీరు సంఘర్షణకు చోటు లేకుండ జేయగోరెదము. లేనిచో, ఇంగ్లండు ఇండియాకును, మానవకోటికిని గూడ ఘోరవిపత్తు వాటిల్లగలదు.”

ఇట్టి యభిప్రాయము, నిష్పక్షపాతదృష్టితో ప్రస్తుతస్థితిని వీక్షించువా రందరకును గలుగక మానదు. శ్రీనివాసశాస్త్రి గారు, ఇటీవల పార్లమెంటు సభ్యులయెడల గావించిన ప్రసంగమునందును, మహాత్మునిమందు స్వాతంత్ర్యసంపాదనదీక్ష మూర్తీభవించి యున్నదనియు, అతడు నిష్కల్మషుడనియు, మహాత్ముని తదితర రాజకీయ నిర్బంధితులను విడిచిపెట్టి, తారితో సమాధానపడినగాని ప్రయోజన ముండదనియు, తేటపరచిరి. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారి మితవాదమును, రాజకీయ పరిజ్ఞానమును కొనియాడెడి బ్రిటీషుప్రముఖులు వారిచ్చిన సలహాను నిరాకరించుటకన్నను అసంగతము వేరుండదు. రాజకీయ వ్యవహారములలో పాల్గొనని రవీంద్ర కవీంద్రుడు గూడ స్పెక్టేటరు పత్రికకు వ్రాసినవ్యాసమునందు మహాత్ముని యుద్ధమును కొనియాడుచున్నారు. వీరికిని మహాత్మునికిని మధ్య అభిప్రాయభేదములు గల వని తెలిసిన విషయమే. ఆసియా యందు తననాగరికమునువ్యాపింపజేయుటకు యూరపు ప్రవేశించెననుట సత్యమారమనియు, అధికారవ్యాప్తినిమిత్రమే ప్రవేశించెననియు, భారతదేశము తన ధర్మమును కోల్పోవగూడదనియు, హిందూదేశ మిట్టివిషమస్థితిలో మహాత్మునినాయకత్వము క్రింద తన ఆదర్శమును అద్భుతముగ కొనసాగించెననియు, యికముందయినను స్వధర్మమును కోల్పోవక భారతీయులు అహింసారక్షణకు బూనవలయుననియు, ఈవిషయమున అపజయము బడయవలదనియు, రవీంద్రుడు వ్రాయగ, స్పెక్టేటరు పత్రిక రవీంద్రుడు బ్రిటీషు సామ్రాజ్యాశయముల గూర్చి దురభిప్రాయపడిరని, వ్రాసెను. కాని గాంధీ, రవీంద్రుడు మున్నగు ఉన్నతాశయభరితు లగు భారతీయప్రముఖులు అక్రమముగ నితరులను నిందించెదరని, ఏమను తలంపజాలరు. ప్రస్తుతనిర్బంధవిధానము గాంచి, భారతీయులే గాక, ప్రాజ్ఞులగు ఆంగ్లేయులు గూడ అసమ్మతి జూపుటబట్టి, సత్య మేతీరుననున్నదో గ్రహింపవచ్చును. నేటివార్తలప్రకారము మిస్ డిక్సీసను అను ఆంగ్లస్త్రీ బొంబాయి శాసనసభ్యత్వమున

కు, రాజీనామా నిచ్చి, నిర్బంధవిధానము పట్ల అసమ్మతిని జూపుటకుగాను, ఇటీవల నొసగబడిన కేయిసర్ హిందీ బిరుదమును గూడ అంగీకరింపజాలనని ప్రభుత్వమువారికి చెలిపెను. ప్రభుత్వమువారు తమ స్నేహితులను పరుసగ కోల్పోవుచున్నారని సర్ నవ్రూగారు చెలిపిన విషయము నందు అతిశయోక్తి గనుపింపదు.

హైదరాబాద్ వాణిజ్య సంఘ రాయబారమును స్వీకరించుటకు రాజప్రతినిధిగా రంగీకరించి నను, ఈ సంఘమువారు రాజాలముని తేఖ్వ్రాసిరి. ప్రస్తుతస్థితిలో రాయబారములవలన ప్రయోజనముండదని వీరు నమ్ముచు, ప్రభుత్వమువారు తమ పద్ధతులను వెంటనే మార్పుకొనవలయునని సలహా నిచ్చుచున్నారు. ఇట్టివారి సలహాలను పెడచెవిని పెట్టుకొలదియు, పరిస్థితులు ఊడదళ చెందుచున్నవిగాని, చక్కబడుటలేదు. మైసూరులో దివాను పదవిని నిర్వహించిన సర్ ఆల్ఫ్రెయ్ ను బెనర్జీగారు గూడ, ఇంగ్లండు హిందూదేశ హృదయము నాకర్షించు వనుల గావించుట యవసరమనియు, సార్వభౌముడే హిందూదేశమునకు పెడలి అధినివేశ స్వాతంత్ర్యమును ప్రకటించుట యవసరమనియు కోరుచున్నారు. రాజకీయకక్షలవారే గాక, వర్తకులు, వైద్యులు, మున్నగు వివిధవృత్తుల నవలంబించెడివారుగూడ సమాధాన మవసరమని చాటుచున్నారు. ఇంకను మహాత్ముని తదితర రాజకీయ నిర్బంధితులను కారాగృహములందు నిలిపి, శీవ్ర నిర్బంధప్రయోగమునకు బూనుటవలన, దేశము శాంతి బడయునని తలచువారు, సామ్రాజ్యమునకు తీరని యపకృతి గావించుచున్నారు. దేశ కాల పరిస్థితులను గమనింపజాలక, దివాంధులవలె మెలగుచున్నారు. ఇట్టివారి దుర్బోధలనుండి ఇంగ్లండు ఎంతత్వరలో బయల్పడిన సంతమే లగును.

కార్యే పండితుని పర్యటనము

శ్రీవిద్యాభివృద్ధికై తన జీవితమును ధారబోసిన కార్యే పండితుడు ఇంగ్లండు అమెరికా మున్నగు దేశములలో పర్యటనము సలిపి, తాము స్థాపించిన హైందవ మహిళా విశ్వవిద్యాలయము పట్ల విశేషసానుభూతిని సంపాదించ గలిగిరి. వీరు మాతృభాషద్వారా ఉన్నతవిద్యను గలపుచు మార్గదర్శకు లగుచున్నారని తెలిసినవిషయమే. వీరు వయోవృద్ధు లయినను, దూరపర్యటనము సలిపి, నిండు ఆరోగ్యముతో తిరిగి రాగలుగుట సంతోష హేతు వగుచున్నది. వీరు ఇంగ్లండునుండి పారిసు కును, యూరపునందలి, వివిధ దేశములకును, పిమ్మట అమెరికాకును వెడలి, జపాను, చీనా, జావా, మలయా మున్నగు ఆసియాదేశముల మీదుగా పూనాకు తిరిగివచ్చిరి. వీరు ప్రధానముగ ద్రవ్యసంపాదననిమిత్తమై వెడలకపోయినను, వీరికి చేకూరిన ద్రవ్యమువలన ఖర్చులు పోగా కొంత సొమ్ము మిగిలెను. అంతర్జాతీయవిద్యాసమావేశము వారియెదుట, వీరు నూతనవిద్యాదర్శములసూర్పి యుపన్యసించిరి. ఇటులనే వీరు వివిధ దేశములందును, తమ సంస్థ ఎట్టియాశయవలన ననుసరించి పనిజేయుచున్నదో తెటవరిచిరి. న్యూయార్కునగరమున, వీరు అమెరికనుల సానుభూతిని బడయగలిగిరి.

ఇంగ్లండులో, దేశభాషలోనే విద్య గలపుచున్నందుకు కార్యేగారు సంతృప్తి జూపుచున్నారు. కార్యే పండితుడు సంపాదించగలిగిన 27,200 రూపాయలలో ఖర్చు 12,500 రూపాయలు పోగ మిగిలినసొమ్ము మహిళావిశ్వవిద్యాలయమునకున కొనగబడెను. ప్రపంచమున కంతకున, ఈ సంస్థయొక్క యానికి చెల్లవలయుచేతను, దీని ఉన్నతాశయములపట్ల సానుభూతి ప్రబలుటచేతను, నికమీద కార్యేపండితుడెట్టివిజ్ఞాన జేసినను, వివిధ దేశములనుండియు సహాయము సులభముగ చేకూరగలదు. విదేశీయు లి సంస్థపట్ల సానుభూతి జూపి, సహాయము నలుపుచుండ, శ్రీవిద్యాభిలాషు లగు భారతీయప్రముఖులెక్కుడుసహాయము సలిపి, కార్యేపండితుడు అన్య దేశములపై నాధారపడకుండునటుల జేయుట ధర్మమగును. కార్యేపండితుడు స్థాపించిన హైందవ మహిళావిశ్వవిద్యాలయము, దినదినాభివృద్ధి గాంచి, శాశ్వతముగ నెలకొనునటుల పరమేశ్వరు డనుగ్రహించుగాక!

ఇంగ్లండు : రుష్యా

తేజరుప్రభుత్వమువారు రుష్యాతో సంధి గావించిననందలకు, కన్సర్వేటివుప్రముఖు లింకను వీరినినిందించుచు నేయున్నారు. గతశత్రువారమునాడు లాకరులాంపుననుగారు కామన్సుస్థలో నీ విషయమై ప్రశ్నింపగ, సర్ ఛేంబర్లెనుగారు తమకోపమును వెల్లగిక్కిరి. 1924 సంవత్సరమునం దేర్పడిన తేజరుప్రభుత్వమువారు రుష్యాతో ఒడంబడిక జేసి కొనుటయే తప్పనియు, పిమ్మట పరిస్థితు లింకను చెడననియు, ఛేంబర్లెనుగారు దోషమును మోపిరి. హెడ్రుసను మంత్రిగారు వీరికి తగినజవాబిచ్చిరి. రుష్యా పట్ల కన్సర్వేటివులు చూపిన వైఖరిని, లిబరలుపక్షము వారునయితము మార్పు జెందవలెనని తలచి రనియు, రుష్యాను ఇంగ్లండు గుర్తింపకుండినచో ప్రపంచ శాంతికి భంగముకలిగెడిదనియు, రుష్యాతో నేర్పడినసంబంధమును విడనాడినను, రుష్యా ప్రచారము ఆగెడిది కాదనియు, అది మరింత యధికమయ్యెడిదనియు, రుష్యాప్రభుత్వము అక్రమముగ ప్రవర్తించె నను విషయమై సాక్ష్యము లేనంతవరకు రుష్యాతో సంబంధమును తెంచుకొనుట, అ వివేక మగు ననియు, తా మట్టి చర్యకు గడంగ జాలమనియు, హెడ్రుసనుగారు స్పష్టముగ చెలిపిరి. తేజరు మంత్రులు గూడ సమయము వచ్చినపుడు, ఖండితముగ ప్రసంగింపగలరని, హెడ్రుసనుగారి ప్రసంగము తేటపరచెను. కాని, తేజరు మంత్రులు అన్ని సమయములందును ఇట్టి స్పష్ట ప్రతిపాదన గావించుచు, ధైర్యముతో ప్రసంగించి యున్నచో, పరిస్థితులు భిన్నరూపము దాల్చెడివి. తేజరు ప్రభుత్వపు పలుకుబడి ఇంగ్లండులో విస్తరించెడిది.

రుషేనియా : క్రొత్తరాజు

రుషేనియా రాజగు ఫర్డి నెండుగారు చనిపోవక పూర్వము, తన కుమారు లగు కారోలుగారు రుషేనియాసంహాసనమునకుగల హక్కును కొల్పోయినటుల ప్రకటించిరి. కారోలుగారు, స్వంతభార్యను త్యజించి, మరియొకరిని వివాహమాడిన కారణమున వారిపై పలువుర కాగ్రహము జనించెను. రెండవభార్యను

దేశోద్ధారక విశ్వదాత కాశీనాథుని

నా గేశ్వరరావు పంతులుగారు

కారాగృహ నామము

నేటికి 50 దినములు

నిర్బంధించబడినదినము 21-4-1930

త్యజించినగాని, కారోలుగారు రాజ్యాధికారము వహింప వీలులేదని, శాసించబడెను. కారోలుగారు మాత్రము రెండవ భార్యను త్యజింప వీలులేదని పలికి, విదేశమునకు ప్రవాసము బోయిరి. కాని, ప్రజలకు మాత్రము కారోలుగారిపై ప్రేమగలదు. వీరినడవడి ఎటులున్నను, వీరు ప్రజలపట్ల ప్రేమ గలవారనియు, పరిపాలనసమగ్ధులనియు నమ్మకము గలదు. ఫర్డి నెండు రాజుగారు చనిపోయినపిమ్మట, కారోలుగారి ప్రథమకళత్రపు మైనరు కుమారుడు రాజ్యాభిషిక్తుడుగ చేయబడెను. రిజెన్సీ ద్వారా పరిపాలనము జరుగుచుండెను. ఇప్పుడు కారోలుగారు మరల రుషేనియా ప్రవేశించిరి. వీరు రాజ్యపదవి నభిలషించిరి. రెండవ భార్యను త్యజించుటకు వీరిష్టముజూపిరి. నిన్నటిదినము వీరిని ప్రజాప్రతినిధిసభ వారు రాజగ ప్రకటించిరి. పూర్వపు మంత్రివర్గస్థానమున మరియొక మంత్రివర్గ మేర్పడెను. క్రొత్త ఏర్పాటులవలన రుషేనియా పరిపాలనము శాంతముగ కొనసాగుననియు, అభివృద్ధి కెడమిచ్చుననియు, నమ్మెదము.

స్వామి నారాయణానంద

బెజవాడలో క్రి. ప్రా. 108 వ శతాబ్దమునండి సంవత్సరమునకు లోనయిన స్వామి నారాయణానంద గారికి శిక్ష విధించినపుడు, వేజిస్త్రిట్టుగారు వీరికి వీరరగతిని నిర్ణయించియుండలేదు. వీరినిపుడు సిక్లాసులో వెల్లూరుజయిలులో నుంచుచుండుట శోచనీయము. ఇంతవరకు వీరిక్లాసును ప్రభుత్వమువారయినను నిర్ణయింపరయిరి. స్వామిగారు వయోవృద్ధులు. వీరు నన్యాసులగుటచే, వీరికి తగిన ఆహారసౌకర్యముల నొసగుట యవసరము. ఇక నయినను, వీరిని ఏక్లాసులో జేర్చుట, ప్రభుత్వధర్మ మగును.

శ్రీమతి ఉన్నవ లక్ష్మీబాయమ్మగారి నిర్బంధము

కారదానికేతన కార్యదర్శినియు, కాగ్రెసు ప్రముఖురాలును, ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణగారి ధర్మపత్నియు నగు ఉన్నవ లక్ష్మీబాయమ్మగారు అరెస్టు అయిననువార్త ఆశ్చర్యము గలిగింపజాలదు. శ్రీనిర్బంధములు బలమగుచున్న యాదినములలో లక్ష్మీబాయమ్మగారు నిర్బంధించబడుట సహజమే. లక్ష్మీనారాయణగారి మార్గమునే యీమె అనుసరించి, ఆంధ్రప్రదేశ్ కు గౌరవము చేచ్చినది. లక్ష్మీబాయమ్మగారి నిర్బంధము, ఆంధ్రనారిలోకమునందు అధికోత్సాహమును గలిగింపకమానదు.

సానికవార్తలు

వైమానిక తపాలు:—10-6-30 తేదీ మంగళవారం సాయంకాలం 5 గంటలకు జనరలు పోస్టాఫీసునుండి బట్టాదా చేయబడును.

ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వేయూనియను:—వెరంటూరు కాళయొక్క సాధారణసభ్యుల సమావేశము 10 వ తేదీ మంగళవారమున సాయంకాలం 4-45 గంటలకు జరుగును.

రాకపోకలు:—ఎఫ్. ఇ. జేమ్సుగారు గత శనివారము రాత్రి మద్రాసువిడిచి ఉదకమండలమున కేగిరి.

ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వే మెడికలు ఆఫీసరు అగు డా॥ ఈ. పి. గారు గతరాత్రి మద్రాసువిడిచి బెజవాడ కేగిరి.

ఏ. వి. భాగవతీరావు (ఎం. ఎల్. సి.) రెప్రెజెంటేటివ్ బాడ్ ఫోర్స్, బరోడా యూపరాజు, గార్లు ఉదకమండలమునుండి నేడుదయమున మద్రాసు వచ్చిరి.

సహకారసంఘముల రిజిస్ట్రార్ అగు డి. ఎల్. స్ట్రాటిగారు ఉదకమండలమునుండి నిన్నటిదినమున మద్రాసు వచ్చిరి. నేటియదయమున నెల్లూరుకు బోయిరి.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

కార్యసానము విశాఖపట్నమునకు మార్చబడును
ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ కార్యసానము ఒకమాసములో పున విశాఖపట్నమునకు మార్చబడుటకు నిశ్చయింపబడినది. విశ్వవిద్యాలయ కార్యాలయముకొరకు తాత్కాలికముగా నుద్దేశింపబడిన నెసిలు భవనములు సిద్ధము చేయబడుచున్నవి. కార్యాలయములు బెజవాడనుండి మార్చబడుట పూర్తికాగానే ప్రభుత్వమునా రోక ప్రకటనను గావించెదరని తెలియుచున్నది. యరవాడ మలేరియా జ్వరమునకు నిలయునుగుటచే విశ్వవిద్యాలయ భవనములకు తగినస్థలము కానందున వేరొక స్థలమును నూచింపవలసినదిగా విశ్వవిద్యాలయాధికారులకు ప్రభుత్వమువారు గోరియున్నారనికూడ తెలియుచున్నది.

న్యాయాధీశుల రాజీనామా

ఉదకమండలవార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఉదకమండలము, మే 9:—న్యాయాధీశుల మదరాసు హైకోర్టు న్యాయమూర్తి ఆరోగ్యముగ లేనందున రాజీనామా నిచ్చినట్లు తెలియుచున్నది. వారు ప్రస్తుతము ఇంగ్లాండులో నున్నారు. వీరిస్థానే యూరోపియన్ జూడ్జరుని నియమించుటను గూర్చి ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నారు.

స్టేటుకౌన్సిలు ఎన్నిక

స్టేటుకౌన్సిలు సభ్యత్వమునకు డి॥ బి॥ టి. ఆర్. రావు చంద్రయ్యగారు రాజీనామా నిచ్చినందున జూలయి 5 వ తేదీ లోపుగా మదరాసు నియోజకవర్గమువారు వేరొక ప్రతినిధిని ఎన్నుకొనవలసిన గవర్నరు జనరలుగారు నిర్ణయించిరి.

బ్రిటిషు మెడికలు కౌన్సిలువారు ఇండియాలోని బైర్ల పట్టణములను నిరాకరించుటను గూర్చి చర్చించుటకు సిమ్లాలో 28 వ తేదీన జరిగెడి విశ్వవిద్యాలయముల సభకు ఆంధ్ర మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమునుండి పతినిధులను ఆహ్వానించిరి. మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము తరపున బహుశః ఆరోగ్యకాళి మంత్రిగారును సభకు జనరలుగారును ప్రభుత్వమువారు పంపెదరు. ఇతర రాష్ట్రములనుండిగూడ మంత్రులు సభకుజనరలును వత్తురను కొనుచున్నారు. (స్వ వి.)

29 యువజన సమితి

1929 మదరాసు యువజనసమితివారి శేఖరు ప్రత్యుత్తరముగ గవర్నరుగారు, సమితివారు ప్రభుత్వ ప్రతినిధులకు కేడి ర్చుటయందుచేసిన సేవను కొనియాడిరి. వారుకొనిన రాండు టేబిలుపై ప్రాతినిధ్యముగూర్చి ఆలోచించుచున్నారు. (ఆ. తె.)

మోదరాబాదు హత్య

మోదరాబాదు, జూన్ 7:—ఫకీరు కలందారు బక్సు సుఫీగారు బొంబాయి కాసనసభలో యిదివరకు సభ్యులు దత్త పోర్కరు జమీందారు, 40 మందికే హత్య గావించబడిరి. (ఆ. తె.)

గాంధీజీ శిష్యుడు రెజినాల్డు రెయినాల్డుగారు ఆంగ్ల దేశమునకు వెళ్లుచుండుట

7 వ తేదీ రాత్రి చెన్నపురినుండి కొలంబోకు బయలుదేరుట

మదరాసు, జూన్ 9:—గాంధీ మహాత్ముని శిష్యుడును ఆంగ్ల యువకుడును రెయినాల్డుగారు ఆంగ్ల దేశమునకు వెళ్లదలచి చెన్నపురికి వచ్చిరి. 7 వ తేదీ శనివారమునాడు రాత్రి చెన్నపురినుండి మధురకు బయలుదేరిరి. అటునుండి కొలంబో వెళ్లి అచట స్త్రీ మరక్క ఆంగ్ల దేశమునకు వెళ్లెదరు. “నేను ఆంగ్ల దేశమున చేయదలచిన పని నింకను నిర్ధారణ చేశానలేదు గాని భారత జాతీయోద్యమముపై ఆంగ్ల దేశయులకు దురభిప్రాయమును కలుగజేయుట కంటే చాల ప్రతికూల ప్రయత్నము ప్రచారమును ప్రారంభించిని గాన ఆ ప్రతికూల ప్రకటనలను బదులున్న ఆసక్తియులను ఖండించుట నేను కొంతవరకు తోడ్పడగలుగుదు నని నమ్మెదను. కొన్ని దినములనుండి నాకు ఆరోగ్యము సరిగా నుండలేదు. స్త్రీ మరు ప్రయాణమువలన ఆరోగ్యముగూడ చక్కబడునని నేను నమ్మెదను— అని రెయినాల్డుగారు మా ప్రతినిధికి తెలిపిరి. (ఆ. తె.)

పంజాబు

లాహోరులో బహిరంగసభలో బాంబు వేయబడుట

24 మందిని అరెస్టు చేయుట

లాహోరు, జూన్ 9:—లాహోరులో 7 వ తేదీ శనివారమునాడు జరిగిన బహిరంగ సభలో నొక బాంబు ప్రేరినది. అపు డచట చాలమంది పోలీసు ఉద్యోగులుగూడ నుండిరి. ఎవరికిని గాయములు తగులలేదు కాంగ్రెసు, నవయస్యన సంఘములవారి 24 మందిని అరెస్టు చేసిరి. (ఆ. తె.)

మౌలానా షాకత్ అలీగారికి సలహా

మీరు బొంబాయినుండి ప్రస్తుతము వెడలి పోవుటయే మంచి పని

బొంబాయి, జూన్ 8:—మౌలానా షాకత్ అలీగారు గురువారమునాడు ఉదయమునకు బొంబాయి వచ్చిరి. గురువారమునాడు జరిగిన మహమ్మదీయుల ఊరేగింపును గూర్చియు సభను గూర్చియు విచారించి ఆందోళనమును చెందిరి. పిమ్మట యిండి పెండెంటు పత్రికమునకుచేరిన ఒక మహమ్మదీయ నాయకునితో సంభాషించిరి. “బొంబాయి మహమ్మదీయులను కాంగ్రెసునుండి విడదీయుటకు మనము ప్రయత్నింప వలెను” అని షాకత్ అలీగారిని. “ది అసంభవము. వారు దృఢ సంకల్పముతో నున్నారు. మీరంత ప్రయత్నించినను మీరు వారిని విడదీయజాలరు. కావున మీరిపు డిటలనేమియును చేయగూడదు. వెంటనే మరొక యొకటి వెళ్లుటయే యుచితమైనపని కొన్ని నెలలపాటు మీరు బొంబాయి వదలివే యుడు.” అని ఆ నాయకుడు తెలిపెనని రూఢి వార్త తెలియుచున్నది. (బొంబాయి క్రానికల్.)

మైసూరు మహారాజుగారి జన్మదినోత్సవము

మైసూరు, జూన్ 8:—నేటిదినము మైసూరు మహారాజుగారి జన్మదినముగలదే అన్ని కార్యాలయములకు సెలవు ఇవ్వబడెను. మహారాజు, యువరాజు, బియ్యరాజు ఉడయారు కుమారుడు రాజబాంసనములతో సగరవీధులయందూకేగిరి. అచ్చటచ్చట ప్రజలు వారిపై పువ్వులుచల్లెరి. ఊరేగింపు తిరిగి వచ్చుసరికి చీకటిపడెను. సగరమంతయు రమ్యముగ దీపములతో అలంకరింపబడెను. (ఆ. తె.)

గవర్నరు మెంటు స్కూల్ ఆఫ్ ఇండియన్ మెడిసిన్, మదరాసు.

క్రొత్త ప్రవేశములు

యల్. వి. యం. తరగతి మొదటి సంవత్సరంలో క్రొత్తగా కేరదలచుకొనినవారు దరఖాస్తులు యూ క్రొంది సంతకపు దారునకు సమర్పించి ఫారములో యూనెల 15 వ తేదీ లోగా పంపుకొనవలెను. సదరు ఫారము ప్రిన్సిపాల్ నకు వ్రాసిన బయగలరు.

తరగతికి చదువవలసిన పుస్తకములు కలితర వివరములు ఫార్మునెంటు జార్జి గజెటు 27-5-1930 తేదీ, 258-258 పుటలలో గాంధవనము.

క్లౌక్ మదరాసు } జి. శ్రీనివాసమూర్తి, }
80-5-1930 } ప్రిన్సిపాల్.

బెజవాడ శిక్షలు

బెజవాడ, జూన్ 7:—కాటగడ్డ నారాయణరావు, గార్ల పాటి శివరామ నుబ్రహ్మణ్యకర్నూరులు ఉప్పు కాస నోల్లంధునమునకు ప్రజలను పురికొల్పిన నేరములకొరకు నేడు ఉదయమున అరెస్టుచేయబడిరి. బెజవాడ జాయింటు మేజస్ట్రేటువారు విచారించి వీరిరువురికి ఒక్కొక్కరికి పదునెనిమిది నెలల కఠినశిక్షను విధించిరి. వీరు ధీమెన్ను పెట్టుకొలేదు. తుమాపణ చెప్పుకొన నిరాకరించిరి. అంబడిపూడి సీతారామ కృష్ణ అనే 14 యేండ్ల బాలుడు తుమాపణ కోరగా విడుదల చేయబడెను.

1. రావులపల్లి సత్యనారాయణ, 2. వేములపల్లి వెంకట నుబ్రహ్మణ్య, 3. బంకా గోవిందరాజులు, 4. వానపల్లి నుబ్రహ్మణ్య రావుగారు సారాపాపులవద్దకాపలానేయుచుండిరనే మున్నగు నేరములపై అరెస్టుచేయబడిరి. బెజవాడ సబ్ మేజస్ట్రేటుగారు నేటి ఉదయమున విచారించి మొదటి ముగ్గురికి 6 నెలలు కఠిన శిక్ష 1 నెల విడితైదు విధించిరి. బాల్ వవారికి 9 నెలల కఠినశిక్ష 1 నెల విడితైదు విధించబడెను.

వీరెల్లరు శిక్షలను సంతోషపూర్వకముగ వినిరి. అందరిని ‘షి’ క్లాసులోనే వేసిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

కలకత్తా ప్రతికాశాసనము

ప్రత్యేకోద్యోగిని నియమించుట

కలకత్తా, జూన్ 7:—క్రొత్త ప్రతికాశాసనము నములు జరుపుటకు ప్రెసుఆఫీసరుగా నియమింపబడిన టుఫునల బారెటుగారు నిన్న అధికారమును స్వీకరించిరి. (క్రొ. తె.)

శ్రీయుత సతీను సేనుగారు మరల

భోజనమొనరించుట

కలకత్తా, జూన్ 7:—24-5-30 వ తేదీనుండి చెరసాలలో భోజనమునూనివేసిన సేనుగారు మరల భోజనముచేయవారంభించిరి. (క్రొ. తె.)

బంకురాలో సత్యాగ్రహ సంఘమును విరమించుట

బంకురా, జూన్ 7:—సర్వ కాలము ప్రారంభమునుండుటచే బంకురాలో సత్యాగ్రహసంఘమును విరమించుటకు మండల కాంగ్రెసు సంఘమువారు నిశ్చయించిరి. (క్రొ. తె.)

మిథునాపూరు చెరసాలలో నలుగురు

నిరాహారవ్రతము బూనుట

మిథునాపూరు, జూన్ 7:—మిథునాపూరు చెరసాలలోనున్న రాజకీయబై డీలు తమయిబ్బందలను అధికారులకు తెలిపినను వారు వానిని తొలగింపననున యీ నెల 6-వ తేదీనుండియు నలుగురు నిరాహారవ్రతము బూనిరని తెలియుచున్నది. (క్రొ. తె.)

చందాదారులకు విజ్ఞప్తి

ఈ ప్రమోదూతనాము సం॥ ఉగాది సంచికలు కొద్దిగా నుండుటచే మా క్రొత్తచందాదారు లందరికి మామూలు వి. పి. మూలముగా పంపలేదు. కొందరి ప్రతులు మాత్రమే యుండుటచే ఉగాదిసంచికలు కావలెనని కోరు క్రొత్తచందాదారులు తమ నెంబరు, పూర్తి విలాసము తెలుపుచు రూ 1-5-0 తపాలా కర్పులుకలసి మణియార్దరు ద్వారా పంపగోరెదము. ఆలస్యమైనచో ఆశాధంగ మగును. ఇతరులకు 1-కి రూ. 2/- పోస్టుకర్పులు ప్రత్యేకము. ఆంధ్రపత్రిక ఆఫీసు, తంబుచెట్టిపేటి, మదరాసు.

త్వరలో వెలువడును

ఆర్థరను వెంటనే రిజిస్టరు చేసికొనుడు ప్రాచ్యత్రతీఖండములంతరి కామకాస్త్రముల నిర్ణ అనదగిన మ స్మ ధ శా స్త్ర ము (అను)

ర తీ మ న్న ధ శా స్త్ర ము

బహు వ్యయప్రయాసలకు లోపై రచించబడినది. కొలదిప్రతులు మాత్రమే ముద్రింపబడుచున్నవి. వెల గ్రంథము 1-కి రూ. 0-12-0. తపాలు రుసుము వేరు.

శృంగార తరంగణి గ్రంథమాల

తపాలుపెట్టె 287, మదరాసు.

బొంబాయి వర్తకసంఘమువారి ప్రాతినిధ్యము

రాజప్రతినిధి ప్రతినిధులతో సంభాషించుటకు సమ్మతించుట-సంఘమువారు ప్రతినిధులను పంపగూడదని నిశ్చయించుట

బొంబాయి, జూన్ 8:- "మా ప్రతినిధులతో సంభాషించుటకు సమ్మతించితిమని మీరు మాకు తెలిపినందులకు మేము చాల కృతజ్ఞులము గాని పార్లమెంటులోను వెలుపలను కొందరు చేసిన ఉపన్యాసములవలనను, మాకు వాక్యంధనము కలిగినదని మీరే తెలిపియుండుటవలనను, మేము 10-5-30 ని మీకు లేఖ వ్రాసినవిట్లు దేశమునందు కఠినవిధానము నురింప తీర్మానముగా సాగింపబడుచుండుటవలనను, మా ప్రతినిధుల నిపుడు మీకడకు పంపుట నిష్ఫలమని మేము భావించుటవలనను వారి నిపుడు పంపి మీ కనవసరముగ శ్రమను కలిగింప దలచు కొనలేదు, 10-5-30 వ తేదీకి పిమ్మట నవలంబించబడిన తక్షణం తమ కఠిన విధానమువలన దేశముయొక్క ఆర్థిక విధానముయొక్క మూలాధారములకే గొప్పమప్పు వాటిల్లుచున్నది, దేశము నందంతటను అసంతృప్తి ప్రబలతముగా నున్నదిగాన మీ రిపుడైన మా మాచలనుగూర్చి కాంతముగా యోచించగోరెదము, మీ విధానమును మార్చుకొనగోరెదము" అని బొంబాయి యుడి యను మర్చెంటుస్ ఫేబరు కమిటీవారు రాజప్రతినిధికి లేఖ వార్త నందిరి.

బొంబాయి వైద్యులు

కఠినవిధానమును నిరసించుట

విదేశవస్తు బహిష్కరణమును నలువగోరుట

బొంబాయి, జూన్ 8:- "ఆహింసానిరతులను నిరాయుధులైన భారతస్వరాజ్య సత్యాగ్రహమున పాల్గొనుచున్న భారతీయ ప్రజలకు పురుషులను నిష్కరుణముగా కొట్టుట చాలా ఖోచనీయము. మానవధర్మములకు విరుద్ధము. విదేశీయులకు మందులను ద్రావకములను, బ్రిటిషు దేశపు ఉపకరణములను గూడ బహిష్కరింపవలెను. సత్యాగ్రహ మొనర్చుటలో గాయములు తగిలినవారికి చికిత్స చేయుటకు డోలీలు మున్నగు వానిని రెండు క్రాసుసంఘములవారును ఆంబులెన్సు సంఘము వారును సమకూర్చకపోవుట చాల నిందనీయము గాన నిట్లుపై ని వారు తగినంత క్రౌర్యము చూపగోరెదము" అను తీర్మానము ఆ సభలో ఆమోదించబడెను.

ఆంబులెన్సు సంఘాధ్యక్షుని సమాధానము

"కాంగ్రెసువారే మంచి యోర్నాలులను చేసిరిని నేను ప్రతికూలము చేసితిని గాన మా సంఘమువారి సహాయము అవసరమై యుండదని తలచి నేను మా దళమువారిని పంపలేదు. మా సంఘమువారు అవసరము కలిగినపుడెల్ల సహాయమును చేయుచునే యున్నారు" అని ఆంబులెన్సు సంఘాధ్యక్షుడగు డాక్టరు మీసనుగా రా సభలో తెలిపిరి. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయిలో ప్రతిధర్ చాలతగ్గిపోవుట

బొంబాయిలో, ప్రతిధర్ చాల తగ్గిపోవుటను గూర్చి బొంబాయి యూన్యూనియన్ కాటన్ అసోసియేషన్ వారి సభలో చర్చింపబడెను. ప్రతివర్తకుల ప్రతినిధులతో ఆలోచించి ప్రతికీ కనిష్ఠపరిమాణపు ధరను నిర్ధారణ చేయదగునని రానింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయిలో తీమిమతి గిరిజా ఘట్టు సత్తిగారిని అరెస్టుచేయుట

రైలుబండిగొలుసులాగుట లాగినందులకు కేసుచేయబడుట

బొంబాయి, జూన్ 8:- తీమిమతి గిరిజా ఘట్టుగారిపతి రైలు బండిలో గొలుసును లాగుచు బండినడుచుటకు నిరోధమును కలిగించినందులకు ఆమెను అరెస్టుచేసి కేసుచేసిరి. నిన్న విచారణ జరిగితేడు ఆమెకు కుర్చీయొద్దవలెనని న్యాయవాది తెలిపెను. మేజిస్ట్రేటు నిరాకరింపగా ఆమె కోర్టులోనుండి వెడలిపోయెను. మేజిస్ట్రేటు అందులకు ఆమెను మరల అరెస్టు చేసి రిమాండులో నుంచుటకు ఉత్తరు విచ్చెను. కావున ఆమెను అరెస్టుచేసి రిమాండులో నుంచిరి.

ఎస్. కే. పువలూ, ముకుందమాలవ్యా గార్లకు వారంట్లు

పువలూగారు పోలీసువారికి వశపడుట బొంబాయి, జూన్ 8:- బొంబాయి సత్యాగ్రహ సంఘసభ్యుడగు ఎస్. కే. పువలూగారిని పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారి కుమారుడగు ముకుందమాలవ్యాగారిని గూడ అరెస్టు చేయుటకు వారంట్లు పంపబడెను. ఈసంగతి తెలిసి నందున నేడు పువలూగారు పోలీసువారికి లొంగిపోయిరి. "నన్ను పోలీసువారే అరెస్టుచేయవలెను గాని నేను స్వయముగ వారికి వశపడవలెను" అని మాలవ్యాగారు రినిరి. (ప్రె. ప్రె.)

బొంబాయిలో యువకుల యూరేగింపును నిలిపివేయుట

బొంబాయి, జూన్ 8:- మొహరంపండుగ జరుగుచుండుటచే ప్రస్తుతము ఊరేగింపును జరుపవలదని బొంబాయి కాంగ్రెసుసంఘమువారు కోరుటచే బొంబాయి యువకులు నేడు జరుపదలచిన ఘరవాతీ ఊరేగింపును నిలిపివేసిరి.

బొంబాయిలో రామకృష్ణమహారాజుగారికి శిక్ష

బొంబాయి, జూన్ 8:- రైతులు ఆడపులచట్టమును ఉల్లంఘింపవలెనని బోధించినందులకు రామకృష్ణగారిని అరెస్టు చేసిరి. సాంఘిక బహిష్కరణమునకు వరదలైతే రైతుల వ్యవసాయ సాత్కమియ్యలేదు. కాని రామకృష్ణగారికి 6 నెలలు కఠినశిక్షయును 200 జూల్యానాయును చెల్లించనిచో మరి రెండు నెలలు కఠినశిక్షయును నిధింపబడెను. (ప్రె. ప్రె.)

బొంబాయిలో మాలానా సయ్యదు అహమ్మదుగారికి దెబ్బలుతగులుట

వేలకొలది మహమ్మదీయులు మాలానాగారిని ఊరేగించుట

బొంబాయి, జూన్ 8:- గత శుక్రవారమునాడు మాలానా మోటారులో డాక్టరు గోరుగారి యింటికి వెళ్లుచుండగా యువరో మరెయ్యక మోటారు కారులో వచ్చి మాలానాగారిని కొట్టిరి. నిన్నరాత్రి మొహరంపండుగ సందర్భమున ఉపన్యసింపబడు మాలానా గారిని గొప్ప ఊరేగింపుతో తీసికొని వెళ్లిరి. మహమ్మదీయులు నిరాశను చెంతగూడదు. యావత్తు మహమ్మదీయ ప్రపంచముయొక్క స్వాతంత్ర్యమును భారత స్వాతంత్ర్యమునైన నే ఆధారపడియున్నది. మహమ్మదీయులు పరస్పరము కలహించుట కిది తరణము కాదు అని మాలానాగారు మహమ్మదీయులకు సందేశము నొసగిరి.

ఒక ఆంగ్లేయ నారీమణిగూడ కఠినవిధానమును నిరసించుట

అటువలేండ్ల డికిన్సును కన్యగారు బొంబాయి శాసనసంఘసభ్యులకు రాజీనామా నిచ్చుట కేయినరీ హిందు పతకమును నిరాకరించుట

బొంబాయి, జూన్ 7:- దాదాపు అయ్యవేండ్ల వయసు గల ఇడాకిన్సును కన్యగారు ఆంగ్ల దేశీయురాలగు నారీమణి. బొంబాయి శాసనసంఘ సభ్యురాలుగ నెన్నుకొనబడిన మొదటి స్త్రీ యీమెయే. బొంబాయి విజిలెన్సు సంఘమునా రీమె నెన్నుకొనిరి. ఇపుడు దొరతనమువారవలంబించిన కఠినవిధానమును నిరసించుచు ఈమె సంఘసభ్యులకు రాజీనామా నిచ్చెను. బార్నిక్లవ్ కౌరీ కడపటి జన్మదినోత్సవ సందర్భమున యీమె కియ్యబడిన రెండవతరగతి కేయినరీ హిందుపతకమును స్వీకరించుటకు గూడ నిమహిళామణి నిరాకరించెను. ఈరీతిగా యీమె రాజీనామా నిచ్చిన పిమ్మటగూడ విజిలెన్సుసంఘమున సభ్యురాలుగా నున్నచో ఆసంఘమువారికి యిబ్బంది కలుగు నేనా అను సందేహముల ఆసంఘసభ్యులకు గూడ ఈమె కృజించినది. బొంబాయి శాసనసంఘ సభలో వ్యభిచారగృహముల చట్టము చర్చకు వచ్చినపుడే అనగా క్రిందటి సెషనులో నీమె సంఘమువారిచే నెన్నుకొనబడి దొరతనమువారిచే సభ్యురాలుగా నియమింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి సత్యాగ్రహ సంఘము వారి అరెస్టు

శ్రీయుతులు హమీదు అహమదు, యీశ్వర భాయి వలేలుగార్లు లొంగిపోవుట బొంబాయి, జూన్ 7:- బొంబాయి కాంగ్రెసుకార్యాలయమున తక్కి-వవారిని అరెస్టు చేసినపుడు వీ రిద్దరును అచట లేక పోయిరిగాని వారంట్లు పుట్టిన సంగతి తెలియగానే వీరిద్దరునుగూడ పోలీసు వారికి లొంగి పోయిరి. మరి యిద్దరినిగూడ అరెస్టు చేయవలసి యుండుటచే వీరినందరిని 9 వ తేదీ సోమ వారమువరకును రిమాండులో నుంచిరి. నేడే విచారణ జరుగునని తలచి వేలకొలది ప్రజలు ఎట్లైతేడు కోర్టువద్ద చేరిరి. (ఆ. ప్రె.)

షోలాపూరులో జాతీయపతాక సత్యాగ్రహము

వలంటీరులకు పెల్లెడరని గవర్నరుకును కలెక్టరుకును కంమాండరుకును తెలుపుట బొంబాయి, జూన్ 8:- "షోలాపూరులో జాతీయ పతాకముకొరకు సత్యాగ్రహ మొనరించుటకు యీ వారమునం దొకదశము అచటికి పంపబడును అని మహారాష్ట్ర సత్యాగ్రహ సంఘమువారు బొంబాయి గవర్నరుకును షోలాపూరుజిల్లా కలెక్టరుకును అచటనున్న విలిటరీ కమాండరుకును గూడ లేఖలను వ్రాసిరి. (ప్రె. ప్రె.)

శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారిని ఆమె భర్తయును కుమార్తెయును సందర్శించుట

శ్రీమతి కమలాదేవిగారిని సరోజినీదేవిగారిని ఒకకొట్టులోనే యుండుట బొంబాయి, జూన్ 8:- డాక్టరు ఎం. గోవిందరాజులు నాయుడు (సరోజినీదేవిగారి భర్త) పద్మభాకస్య (ఆమె కుమార్తె) కుర్రమ్మగార్ల టీషల యరవాడ చెరసాలకు వెళ్లి సరోజినీదేవిగారిని, కమలాదేవిగారిని చూచిరి. వారిద్దరును ఒక కొట్టులోనే యున్నారు. వారిని చాల ఆదరించుచున్నారని తెలియుచున్నది. (బొంబాయి క్రానికల్)

సింధు రాష్ట్రము

కరాచీలో పోలీసువారికిని ప్రజలకును కలహము ప్రాప్తించుట

రావుబహదరు నారాయణదాసు వాఘుములుగారి యింటియొద్ద ప్రజలు విప్లవగీతములను పాడుట కరాచీ, జూన్ 7:- కరాచీ నాయకులను 15 రోజుల క్రితము అరెస్టు చేసినపుడు వారి కేసువిచారణలో వాఘుములుగారు నాయకులకు ప్రతికూలముగా చాల పనిచేసెను. అందువలన కొన్ని కోరికలనుండి ప్రతిదినమును రాత్రిపూట చాలమంది ప్రజలు వాఘుములుగారి యింటియొద్దకు చేరి విప్లవగీతములను పాడ వారంభించిరి. నిన్నరాత్రి వాఘుములుగారికిని ప్రజలకును వాగ్వాదము జరిగినది. అంతట పోలీసువారు వచ్చి లాటిలను ప్రయోగించిరి. చాలమందికి గాయములు తగిలెను. అంతట సత్యాగ్రహసంఘకార్యదర్శి వచ్చి బోధింపగా ప్రజలు అర్ధరాత్రి యైనపిమ్మట వెడలిపోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

సింధులో లాఠానావట్టణమున 144 సెక్షనును ప్రయోగించుట

సింధు మైదరాబాదు జూన్ 7:- గత ఆదివారము నుండి లాఠానాలో జిల్లామేజిస్ట్రేటు 144 సెక్షనును ప్రయోగించెను. (ఆ. ప్రె.)

వైమానికుడు ఇంజనీరుగారికి సన్మానము

పాక్స్ వైమానికుడు ఎ. ఇంజనీరుగారు ఆగాఖాను బహుమతి రు 7500 పొందినవారికి కరాచీ మునిసిపాలిటీవారు సన్మానపత్ర మొసంగిరి. సభ కేసులు వచ్చిరి. అధ్యక్షుడు జమ్మెడు మెహతాగారు ఇంజనీరుగారిని కొనియాడిరి. ఇంజనీరుగారు ప్రత్యక్షైర మొసంగుచు తన గురు పెగు లెఫ్. బోన్నుగారిని కొనియాడిరి. విమానయాత్రయందు ఇండియా కెల్ల కరాచి అగ్రస్థానము వహింపగలదనిరి. (ఆ. ప్రె.)

విదేశవార్తలు

కరోలు రాకొమరుడు

రుమేనియాచక్రవర్తి యగుట

(రూటరు)

లండన్, జూన్ 8:—రుమేనియా రాజుగ కరోలు రాకొమరుని బుకారెస్టుపార్లమెంటుసభ వా రెన్నుకొనిరి. ఇది వరలో కరోలు రాకొమరునికి రాజ్యవిరూపకము దన్ను ఉత్తరువును సెంటుసభవారును, ప్రతినిధిసభవారును సమావేశమై రద్దుజేసిరి. అప్పట్ను పార్లమెంటుసభవారు ఆతనిని రాజుగా ఎన్నుకొనిరి. కరోలుగారి చిన్న కొడుకు కిపుడు సింహాసనమునకు హక్కుదారుడగుచున్నాడు. కరోలు రాజుగావలెనని పార్లమెంటులో 486 అనుకూలముగను ఒక్కరూమాత్రము ప్రతికూలు డగను ప్రకటించిరి. కరోలు రాజుగ ఎన్నుకొనబడెనని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. కరోలు పార్లమెంటులో ప్రమామము గొకసెను.

జేరూసలేములో ఒక యూదులపత్రికను ఆరబ్బుల పత్రికను ప్రభుత్వమువారు కారణములేవ్వకుండ ఆపుజేసిరి. పలస్తనపత్రికగూడ ఆపుచేయబడెను.

జర్మనుమంత్రి హత్యగుట

(రూటరు)

లండన్, జూన్ 8:—జర్మనుమంత్రి యుద్ధనాకర్లు పరీక్షించి తిరిగివచ్చుచుండ పొడుగాటి మనిషి చూచుటకు భీకరముగనున్న జర్మను పోలీసు నావీకుడు 81 సంవత్సరముల ప్రాయమువాడు జర్మనుమంత్రి మోటారుపై 4 సార్లు కాల్చెను. మంత్రి మంత్రిప్రక్కనున్న ఆతని నేమీ పొరుగునూడ చెబ్బలు తగిలెను. హంతకుడు పట్టుబడెను. ఎందుకు కాల్చితిని అని హంతకుని ప్రశ్నింపగా నేను పిచ్చివాడను గానని జూపుటకు ఆతనిని కాల్చితినిని వింత ప్రత్యుత్తరము నాతడిచ్చెను. జర్మను పిచ్చి ఆస్పత్రిలో 2 సంవత్సరము తీరినది ఉంచెదట. పంచలమును గలిగించి చచ్చు పచ్చు నేరమును చేసినందులకు పంతోమముగ నున్నదని ఆతడు చెలియజేసెను.

నైమనుకమిషను నివేదిక

భారతదేశ పరిస్థితులు

(బీము సర్వీసు)

లండన్, జూన్ 8:—నైమనుకమిషను నివేదిక ప్రకటితమైన వెంటనే బ్రిటిషు మంత్రివర్గమువారు ఇండియాను గూర్చి ఇంకొక క్రొత్త ప్రకటనమును గావించు రని చాలమంది చెప్పుకొనుచున్నారు. ఇది తప్పక జరుగునని ఇపుడందరూరు అనుకొనుచున్నారు. కాని సంగతిసందర్భముల నెరిగినవారు ఇండియావిధానమును అంతగా మార్పు ప్రకటన మాండదనుచున్నారు. వారి కట్టి ఆకలేదు. అట్టి ఆకలు పూర్వముకంటె భురితర తక్కువగానున్నవి భారతదేశ వ్యవహారములు కలగా పురుగుము అయిపోవుచున్నవి. ప్రస్తుత విధానముపై ధ్వజమెత్తుచున్నాడు. కన్నర్యేటిపులు ఆదినండియు ఒకే ముక్కర పట్టుతో నున్నాడు. భారతీయుల జాతీయ ఆశయములను నెరవేర్చుట వీరి కంట మాత్రము కిట్టదు. తాము ఇదివరలో కూడదన్నమాటే ఇప్పటికిని సరిపోవుననుచున్నారు. మేము అటుల ఆపుడే చెప్పితిమనుచున్నారు. ప్రభుత్వవిధానము నిష్ప్రయోజనమైనది. ఇర్వినుప్రభువు పలుకుబడిగల భారతీయులను చేరదీయక పోయెను. వీటింజేసి భారతాశయప్రతికూలుకు సైకోకమిషను నివేదిక నివృత్తపాతముతో గూడుకొన్నది. ఇట్టి సందర్భమును నైమనుకమిషను నివేదికనే అనులంబింపవలెననుచున్నారు. సిద్ధులోనున్న ఆర్బర్గరు ప్రతికావిలేఖరి బెన్-ఇర్వినువిధానము అనుకూల వాతావరణమును కలుగజేయలేకపోయెనని వ్రాసెను సకడేట్రెస్సుపత్రిక విలేఖరి రాండుటేలియసభిరాగములుగూడ బాగుండ పనుచున్నారు. రాండుటేలియసభాసభిరము లేమైనను ఏమి చేయవలసినదీ బాధ్యత అంతయు బ్రిటిషు పార్లమెంటుదే నైమనుకమిషను నియమించి వారి సిఫార్సులకు వ్యతిరేకముగ ఎట్టి రాజ్యాంగవిధానమును పార్లమెంటు ప్రకటింపజాలదు. నైమనుకమిషను తీర్మానములు ఏకగ్రీవముగ నుండుటచే పార్లమెంటువారిని ఆతిక్రమింపజాలదని సకడేట్రెస్సుపత్రిక విలేఖరి చెబుచున్నాడు. సంపాదకీయమున గూడ ఈ యభిప్రాయమునే పమర్థించుచున్నాడు.

కోర్టుమార్షలు విచారణ

వెపావర్షునైనికుల తిరుగుబాటునేరము

అధికారుల సాక్ష్యము

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

అబ్దుల్ హాదు, జూన్ 8:—గవర్నార్షలు ఆజ్ఞ తిరుస్కారముగావించెను నేరమునకు జరుగుచుండెన కోర్టుమార్షలు విచారణలో నేడు సాక్ష్యము పుచ్చుకొనుట పూర్తియయ్యెను. సాక్షులు ఈవిధముగా చెప్పిరి:—18వ రాయల్ గవర్నార్షల్ ట్రైబ్యునల్ పటాలములో రెండవదశనుండు కొందగు, ముద్దాయిలలో కొంతమందితో సహా ఏప్రిలు 28 తారీఖున పె మె వరులో తమ పని మీదనుండిరి. 24 తారీఖున వీరు నగరమునకు తీసికొనిపోబడి యెప్పుడుబట్టిన నప్పుడు ముందుకుపోవుటకు సంసిద్ధులుగా నుండవలసినదని ఆజ్ఞాపింపబడిరి. మధ్యాహ్నమునకు ఈముద్దాయిలతో సహా అందరూ నైనికులును నగరమునకు వెళ్లుటకు బహులమిద యొక్కరి. కాని బహులమునుండి దిగవలసినదని ఆజ్ఞాపింపబడిరి. దిగనప్పుడు ఒకమోటారులలో ముగ్గురుండిరి. నైనికులకు భోజనపదార్థములు క్రమముగా పంచబడుచుండుటలేదు. భోజనపదార్థములను సరిగా పంచనందుటకు నుజేదారు జయసింగ చివాట్లు పెట్టబడెను. మరియు ఆరు నెలవరకు అతనిజీతము హెచ్చుజేయబడగూడదని నిర్ణయింపబడెను. మధ్యాహ్నము 4గంటలకు నగరమునకు బహులమిద పోవలెనని నైనికులు ఆజ్ఞాపింపబడిరి. సాయంత్రము 4 గంటలకు తిరిగి బహులమిద వెళ్లవలెనని ఆజ్ఞాపింపబడినప్పుడు 1, 4 నైనికదళములు తప్ప తక్కినవన్నియు యెక్కెను. 1, 4 నైనికదళములు ఆజ్ఞా తిరుస్కారము గావించెనని తెలిసినప్పుడు కెప్టెన్ ఛేపెల్, లెఫ్టినెంటువనెల్, నుజేదార్ జయసింగ నున్న గాగల భారతీయోద్ధోగీయులు నైనికదళములందఱు బోయిరి.

లెఫ్టినెంటు పవెల్ గారి సాక్ష్యము

లెఫ్టినెంటు పవెల్ గారు యాక్రొందివిధముగా చెప్పిరి:—నుజేదారు జయసింగ ఫ్రీహౌల్డచేయగా నేనును, కెప్టెన్ ఛేపెల్ గారును, జయసింగగారును 'ఏ' కంపెనీ యిండ్లవద్దకు బోయితిమి అక్కడ రెండుదళములు కవాతుచేయుటకు సంసిద్ధముగా నున్నస్థితిలో జూచితిమి. ఈనైనికులకు హావోదాగారియాసింగ, హావోదారు నారాయణసింగ ముద్దాయిలు దళనాయకులుగా నుండిరి. రెండునైనికదళములు 20 గజముల దూరములో యెదురు మర్గగా నుండిరి. మడివెల్తుకు 4 గురు కలిసి వెళ్లవలసినదని హావోదార్ గారియాసింగ ఆజ్ఞాపించుచుండగా నేను వింటిని. ఈఉత్తరువు గౌరవింపబడలేదు. చాలాసార్లు ఉత్తరువుయ్యవబడెను. కాని అన్ని సార్లును ఉల్లంఘింపబడెను. 1 వ నైనికదళముయొక్క కెప్టెన్ నాకు బోధపడలేదు. వారి ముఖములు పొలిపోయియుండెను. కండ్లు పొడుచుకొనివచ్చినట్లుండెను. 4వ దళముయొక్క కెప్టెన్ గూడ నిశ్చేయుండెను. నాల్గవ నైనికదళము దగ్గరకువచ్చి కెప్టెన్ ఛేపెల్ చెప్పుదానిని వివవలెనని ఒకరు చెప్పుచుండగా నేను వింటిని. కెప్టెన్ గారు తమతో ముచ్చటించదలచినచో తాము కూర్చునియున్న స్థలమునకువచ్చి మాట్లాడవచ్చునని నేను పలువురు చెప్పుచుండగా వింటిని.

కెప్టెన్ టుక్కర్

కెప్టెన్ టుక్కర్ గారు యాక్రొందివిధముగా చెప్పిరి:—ఏప్రిల్ 24 తారీఖున నెటాలియన్ లెన్సునుండి నాకొక టెలిఫోన్ వార్తరాగా నేను వెపావర్షునుండి వచ్చిన దళములుండుచోటికి బోయితిని. అన్ని నైనికదళములును అటెక్ వన్ అను ఉత్తరువును శిరసావహించిరి. తుపాకులును మందుగుండునుకొట్టుండుగుండును దుకాణములో సమర్పించవలసినదని నేను ఆజ్ఞాపించితిని. నేను ఏకంపెనీవారి యిండ్లవద్దకుబోయితిని. అన్ని నైనికదళములును అచ్చటనున్న వోలేవో నాకు తెలియదు. కాని 4 గు దళములలో రెండుమాత్రము అక్కడనున్నట్లు నాకు తెలియదు. వీరు అటెక్ వన్ స్థితిలో నుండవలసినదని ఆజ్ఞాపింపబడిరి. వారు ఆజ్ఞను శిరసావహించిరి. వారిని ముందుకు నడిపించవలసినదని నేను ఉత్తరువులను బారీచేసితిని. కాని ఉత్తరువు ఉల్లంఘింపబడెను. నైనికులు ముందుకువచ్చెను. కొందరు కుడికి కొందరు యెడకుకు వెళ్లిరి. నైనికులందరూ ఉదాసీనభావమును ప్రకటించిట్లు పుచ్చుచుగా నుండెను. నాయక్ సరక్ సింగగారిట్లు చెప్పిరి. 'మాకు మర్యాదలేదు. మాజీతము చాలతక్కువ మాదిరి విదేశీయ క్రతువులను ప్రతిఘటించి యుద్ధముచేయుటగాని భారతదేశములో పోరుటకాదు.'

ప్రతివాదిపై డరు వాదములు

కోర్టు మార్షలు విచారణ ఈకోసమధ్యాహ్నము ముగిసెను. ముద్దాయిపై డరు యాక్రొందివిధముగా చెప్పెను:—ఆజ్ఞాపించినప్పుడు ముద్దాయిలు లారీలలో నెక్కుటకు నిరాకరించి

రని ఒక్కనేరమే ముద్దాయిలమీద మోపబడినది. వినను ముద్దాయిలు ఉద్ధోగీయులకు సలాముచేయుచునే యుండిరి. తమ వద్దనున్న తుపాకులను, మందుగుండును తమ యిష్ట ప్రకారము ఆధికారులకు సమర్పించిరి. కావున వారు తిరుగుబాటు గావించిరని చెప్పుటకు వీలులేదు. అధికారుల ఆజ్ఞలను ఉల్లంఘించిరను నేరము మాత్రము వారిపై మోపవచ్చును. అధికారుల యెడల అగౌరవభావమును ప్రకటించిరను నేరముకూడ వారిపై మోప వీలులేదు. వీలనగా జయసింగ లోపాయికారిని యిచ్చిన ఆజ్ఞలను వారు శిరసావహించవలసి వచ్చెను. మేజరు బ్రెస్సుకిలోగారు నుజేదార్ జయసింగకు జీతము అభివృద్ధి చేయకపోవుటచేత కోపమును వ్యక్తపరుచుటకు యిట్లు చేయించెను. గవర్నార్షల్ చరిత్రలో యిట్టి ఆజ్ఞలంఘన మెప్పుడును జరిగియుండలేదు. ఈనైనికులు వినయవిధేయతతో, ధైర్యసాహసములతో ప్రవర్తించి యుండిరి.

కర్నల్ కింగుగారి వాదము

నేరాకోపజాధికారియగు కర్నల్ కింగుగారు యిట్లు చెప్పిరి:—

ముద్దాయిలందరూ తిరుగుబాటులో చేరినట్లు నిస్సందేహము. నుజేదార్ జయసింగగారి 1, 2, 3, 4 నైనికదళములు ఆజ్ఞను ఉల్లంఘించెను. ఆంగ్లేయాధికారులు స్వయముగా ఆజ్ఞాపించినచో వీరు ఆజ్ఞలకు బద్ధులైయుండెడి వారమని ప్రతివాదులపక్షమును వాదించబడెను. కెప్టెన్ ఛేపెల్ నుజేదారును స్వయముగా ఆజ్ఞాపించెనగా!

ఇట్టి విషయములలో ముద్దాయిలు ఛేపెల్ ఉత్తరువులను ఉల్లంఘించిరని స్పష్టముగలదేదా తిరుగుబాటును ప్రోత్సహించినందులకు ముద్దాయిలు జయసింగపై నేరము మోపిరి కాని నైనికులు నుజేదారు ఆజ్ఞల నుల్లంఘించుటవలన నుజేదారు జయసింగ శిలమలేనివాడనియు అందువలన తిరుగుబాటును కలుగజేయుటకు అసమర్థుడనియు తేలుచున్నది.

కెప్టెన్ స్టీఫెన్సుగారి ముగింపు

కెప్టెన్ స్టీఫెన్సుగారు వాదములను ముగించుచు యిట్లు చెప్పిరి:—తిరుగుబాటు అనగా యిద్దరుగాని ముగ్గురుగాని కలసి అధికారుల ఆజ్ఞలను తిరుస్కరించుట మోటారు లారీలలోనికి పోవలసినదని ఉత్తరువు యియ్యబడెను. ఈ ఉత్తరువును ఉల్లంఘించలేదని ముద్దాయిలు చెప్పుటలేదు. ఇది తిరుగుబాటు కాదని ముద్దాయిలు చెప్పుచున్నారు. తప్పినమును స్వల్పముగా కనుబడునట్లు వారు చేయవలయుచున్నారు. దళములో అంతకలహములవలన నీసితి యేర్పడెనకూడ ముద్దాయిలు చెప్పుచున్నారు. ఈతిరుగుబాటుకు కారణము నుజేదారు జయసింగే యని వారు వాదించుచున్నారు. కాని జళములో అంతకలహములవలన నీట్లు జరిగెనని ముద్దాయిలు వాజ్మూలములో నెప్పుటను చెప్పలేదు. అదిగాక ముద్దాయిలు యిట్లు చెప్పిరి.

"మాకు మర్యాదలేదు. హిందూసాసనమునకు స్వరాజ్యము లభించినతరువాత మేము వీధులూడ్చువారముగా నుండెదము. ప్రజలు ఆయుధములను ధరించినచో మేము కాల్పుటకు సంసిద్ధులముగా నుండెదముకాని పిల్లలను బిచ్చగాండ్రును మేము చంపజాలము. భారతనైనికులకు జీతములు చాల తక్కువ. మర్యాదకూన్యము. భారతనైన్యము భారతదేశమునకై పోరాడుటకు యేర్పడియున్నది గాని, నిరాయుధులగు ప్రజలను కాల్పుటకు గాదు."

కోర్టుమార్షలు విచారణంపుమువారు నార్తరను కమారావోపిండికి ఆజ్ఞలకై సలహాలను పంపుచున్నారు. ఇంతలో ముద్దాయిలు చెరసాలలో నుంచబడెదరు. ఇట్టి నేరముమీదనే 48 రైపిలు ఉపయోగించువారు ఛార్జ్ చేయబడెనని తెలియచున్నది.

దొమినియను ప్రభుత్వము

సార్వభౌముడు ఇండియాకువచ్చి ప్రకటించవలెను

సర్ ఆల్ఫ్రీయడ్ బ్యానర్జీగారి సలహా

(రూటరు)

లండన్, జూన్ 7:—సర్ ఆల్ఫ్రీయడ్ బ్యానర్జీగారు ఇండియాను అఫెయర్సు అను పత్రికలో ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు. "1911 సంవత్సరములో చేసినట్లులే ఇంకొక ప్రకటనమును జేసిన భారతీయుల మైత్రిని మరల బడయగలుగుదురు. సార్వభౌముడు రెండవసారి తన రాజ్యమును ఇండియాకువచ్చి డిల్లీలో ఇంకొక దిర్బాదను సర్పి ఇండియాకు కొంతకాలములో దొమినియను ప్రభుత్వమును కొన్ని మరతులతో నిచ్చెన" మని ప్రకటించవలెను.

(ప్రభువారు ఆల్ఫ్రీయడ్ బ్యానర్జీగారు పదార్థకాస్త్రము నుగూర్చి క్రొత్తసంగతులను కనిపెట్టబోవుచున్నారమని.

ఘోరరాష్ట్రము
ధర్మ సత్కారము
ఇండియా ప్రభుత్వము
హోంమెంబరు బొంబాయి
వెళ్లుట

బొంబాయి దొరతనముతో నాలోచించుట
సిమ్లా, జూన్ 7:—బొంబాయి రాష్ట్రమునందలి సిమ్లా ముఖ్యముగా ఘోరరాష్ట్రమునందలి సిమ్లానుండి ఆలోచించుట ౩ యిండియా ప్రభుత్వము హోంమెంబరు హోంబారు కేసు సిమ్లానుండి బొంబాయికి బయలుదేరి. (ఆ. ప్రె.)

ధర్మసలో యంతవరకు 2300 మందికి
చెబ్బలు తగులుట

వారిలో 1200 మందికి బలమైన చెబ్బలు
తగులుట ఒకడు చనిపోవుట

బొంబాయి, జూన్ 8:—ఇప్పటివరకు ధర్మసలో మొత్తము 2300 మందికి చెబ్బలు తగిలెను. వారిలో 1200 మందికి బలమైన చెబ్బలు తగిలెను. వారికి చెక్కు బాధలుగూడ కలుగజేయబడెను. చెబ్బలు తగులుటవలన ఒక వలంటీరు మృతిచెందనిగూడ తెలియుచున్నది. (ప్రీ. ప్రె.)

ధర్మ సత్కార హనాయకులకు శిక్ష

శ్రీయుత వామనముకర్ణంగానికి రెండేడ్లు
కఠినశిక్ష వేయబడుట

బుల్సార, జూన్ 8:—ధర్మసత్కారమున పాల్గొనిన దూధిపతియన శ్రీయుత వామనముకర్ణం (ఎమ్. ఎమ్. ఎల్. సి.) గారికి రెండేడ్లు కఠినశిక్ష వేయబడెను. (ప్రీ. ప్రె.)

బేరారు వలంటీరులు
ధర్మసతో బయలుదేరుట

భూసావలులో వారికి శిక్ష వేయబడుట

బొంబాయి, జూన్ 7:—ధర్మస సత్కారమున పాల్గొనుటకు బయలుదేరిన బేరారు వలంటీరులను నిన్న భూసావలులో అరెస్టుచేసిరి. అందు యూరోపియను మేజిస్ట్రేటు వారి కేసు విచారణచేసి వారి కందరికిని చెరి 6 నెలలకు తప్పువలేకుండ శిక్ష వేసెను. వలంటీరులు నాయకులలో సహాధునిగానికి 6½ నెలలును ఆంబుల్గానుగానికి 6 నెలలును శిక్ష వేయబడెను. (ప్రీ. ప్రె.)

నాగపూరు వలంటీరులు ధర్మసతో బయలుదేరుట

భూసావలులో అరెస్టుచేయబడుట

నాగపూరు, జూన్ 7:—ధర్మసత్కారమున నంగు పాల్గొనుటకు మధ్యరాష్ట్రమునందలి నాగపూరునుండి 18 వలంటీరులు బయలుదేరిరి. నిన్న పురయమున వారిని భూసావలులో అరెస్టుచేసిరి. వారి నభినందించుటకు నిన్న సాయంకాలము నాగపూరులో బహిరంగసభ జరిగినది. (ఆ. ప్రె.)

గుజరాతులో వగ్గులనిరాకరణము

జలల్పారు తాలూకానధలో

తీర్మాన మోమోదించబడుట

జలల్పారు, జూన్ 7:—శ్రీమతి కస్తూరీబాయి (గాంధీ మహాత్ముని భార్య) గారి అధ్యక్షతక్రింద జలల్పారు తాలూకా సభలో భూమిశిక్షకు చెల్లించగూడదు. ప్రభుత్వోద్యోగులను బహిష్కరింపవలెనను తీర్మానము లామోదించబడెను. (ఆ. ప్రె.)

మదరాసునగరమున సత్కారహము

క్రొత్తవలంటీరులు వచ్చుట

మదరాసు, జూన్ 7:—శ్రీయుతులు ఎన్. ఎమ్. నరసింహులరాజు, టి. వి. రంగసామిచెట్టి, ఎం. మాణిక్య నాయకర్, ఎం. చుట్టూరుమొదలార్, కే. చిన్నయ్య, డి. పి. కుప్పసామిపిళ్లై, కె. ఎన్. సదాశివచెట్టిగార్లు శేషు చెన్న పురి సత్కారహాజిరమునకు (ఉదయవనం) వచ్చిరి.

ఈ దిగువ స్థలములందు మాత్రమే

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు యేజంట్లు తక్షణమే కావలెను

రూ. 200 ధరావత్తు చెల్లించగలిగినట్టియు, మంచి పలుకుబడి, యోగ్యతగలవారు మాత్రమే దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను. దరఖాస్తుదారులు యెచ్చట ఏజంట్లుగానుండగోరెదరో అచ్చటనే వారి నివాసముండుట ముఖ్యము. మిగత వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు ఒక అణా స్టాంపుతో వ్రాయవలెను. విల్ల పంపనివారికి బదులు వ్రాయబడదు:

తాజేపల్లి గూడెం	ద్రోణాచలం	విశాఖపట్టణము	కర్నూలు	హిందూపూరు
యలమంచిలి	పల్లెపల్లె	పర్లాకొండ	గుత్తి	తాటిపల్లి
పొన్నవీధిపురం	బాపిల్లి	చిత్తూరు	అనంతపురం	మార్కాపురం
బాపట్ల	చిరాజోల్	కడప	రైచూరు	

మేనేజరు (స): ఆంధ్రప్రదేశ్, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మదరాసు.

వంగరాష్ట్రము

కలకత్తాలో వికేటింగు

సినిమా థియేటరులవద్ద స్త్రీలు వికేటింగుచేయుట

కలకత్తా, జూన్ 7:—శేషు కలకత్తాలో మదను కంపెనీ వారి సినిమా థియేటరులవద్ద చాలమంది స్త్రీలు వికేటింగు జరిపిరి. వారితో కొందరు పురుషులు వలంటీరులగూడ నుండిరి. వీరి ప్రయత్నమువలన సినిమా ప్రదర్శనమును మాడవచ్చిన భారతీయులు చాలమంది హిందువులు మహమ్మదీయులు ముస్లింవారు మరల యిండ్లనుపోయిరి. అందువలన థియేటరులలో ప్రేక్షకులు చాల తక్కువగానే యుండిరి. ఆచట పోలీసువారు పురుషవలంటీరులనుమాత్రమే అరెస్టు చేసిరి.

కలకత్తాలో విదేశీవస్తుముల దుకాణములవద్ద
25 మందిని అరెస్టుచేయుట

కలకత్తా, జూన్ 7:—శేషు మధ్యాహ్నము బదాబాదులో విదేశీవస్తుముల దుకాణములవద్ద వికేటింగుచేసిన వలంటీరులను 18 మందిని మార్గనిరోధ మొనరించినందులకు పోలీసు వారు అరెస్టుచేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

శేషు మొత్తము 29 మంది వలంటీరులను బదాబాదు లో అరెస్టుచేసిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

బాలిసాయిలో 1500 మంది
వలంటీరులు సమావేశమగుట

పోలీసువారు తుపాకులను కాల్చుట

కలకత్తా, జూన్ 7:—మిదునాపూరు జిల్లాలో బాలిసాయి అను గ్రామమున నిన్న మధ్యాహ్నము ఉత్సాహమునకు 1500 మంది వలంటీరులు సమావేశమైరి. పోలీసువారు వెదలి ట్రాండ్లి తెలిపినను వలంటీరులు కడలేదు. అంతట పోలీసు వారు మొదట లాఠీలను ప్రయోగించి అందువలనగూడ వలంటీరులు వెళ్లకపోవుటచే పోలీసువారు తుపాకులను కాల్చిరి. 17 మందికి చెబ్బలు తగిలినవి. ఎవరను మృతిచెందలేదు. (ఆ. ప్రె.)

25 మందికి చెబ్బలుతగులుట

బాలిసాయిలో వలంటీరులు ఉత్సాహమునకు గ్రామమున పెక్కుచందలనుండి ప్రజలవల చేరిరి. పోలీసువారి ఆజ్ఞను వారు తప్పకరించుటవలన పోలీసువారు తుపాకులను కాల్చునటినచ్చినది. అందువలన 25 మందికి గాయములు తగిలినవి. వారిలో ముగ్గురికి బలమైన గాయములు తగిలెను. (ప్రీ. ప్రె.)

ఘటాల్లోగూడ తుపాకులను కాల్చవలసివచ్చుట

కలకత్తా, జూన్ 7:—నిన్నను మిదునాపూరు జిల్లాలోని ఘటాల్లో పోలీసువారు చాల యిండ్లను పోదామాచిరి. ఆసందర్భమున ప్రజలను పోలీసువారిని కొట్టాలు జరిగినది. పోలీసువారు తుపాకులను కాల్చిరి. వివరము లింకను తెలియలేదు.

ఘటాల్ సమితిజనులలోని చెన్నామాటు (చెదరఘంటు) లో జరిగిన కొట్లాటలో కనబడకుండపోయిన పోలీసు సమితిని స్వేచ్ఛడల నిద్దరును పరిశుభవీరినదే ప్రభుత్వోద్యోగులు నమ్ముచున్నారు. (ప్రీ. ప్రె.)

జెయిలుమార్పులు

రాజమండ్రి జయిలులోని ఏబదితోమ్మిదిమంది నిర్బంధితులను వేలూరుజెయిలుకు 6వ తేదీరాత్రి మార్చినట్లు జెయిలు మన్నది. వీరిలో నుద్ది వెంకటరంగయ్య, డాక్టరు ఎర్రమల్లి జగన్నాథాస్త్రి, నాశంభీమరాజు, వేదాంతం శంభుకాస్త్రి, గుళ్లపల్లి పున్నయ్యకాస్త్రి, తుమ్మల కోటయ్య, రావు వెంకటరావు, కొవ్వడి లింగరాజు, బసవరాజు శ్రీరంగకాయ, మంతెన వెంకట్రాజు, టి. పి. ఆశ్వాధ్య, కోటమర్తి చినరఘుపతి రావుగార్లు కలరని తెలియుచున్నది.

గంజాము జిల్లా నాయకులను శ్రీరామ్మన రామలింగం పంతులుగారు (స. తరగతి) మరి ఏడ్డుకు టి. తరగతి రాజ క్షియ నిర్బంధితులను బరంపురం జైలునుండి నిన్న (ఆదివారం) ఉదయం వాల్తేరు ప్యాకెంజరులో నుదరాసు రప్పింపబడిరి. నిన్న రాత్రి జైలులో నల్లూరు జెల్లూరునకు, నల్లూరు కన్న మార్గనకు గొంపోబడిరి. జెల్లూరు పోయినవారు:— రామలింగంపంతులుగారు, మోదల్ల లక్ష్మీ నారాయణగారు, టంకశాల వెంకటరాజుగారు, అంధవరపు లక్ష్మణమూర్తిగారు. కన్న మారు పోయినవారు:— తాకూరు రామకృష్ణరావుగారు, గేదెల చంద్రయ్యనాయకుగారు, ఊనా రామమూర్తిగారు, అతాడ రామినాయకుగారు. వీరందరును ఆరోగ్యముగ అత్యుత్సాహముగ నున్నారు.

గంపలగూడెం కమారరాజుగారు ప్రస్తుతము మదరాసు జెయిలులో నున్నట్లును శ్రీ నడింపల్లి లక్ష్మీ నరసింహారావుగారు తిరుచనాపల్లి జెయిలులో ఆరోగ్యముగ నున్నట్లును తెలియుచున్నది.

ప్రవిడరాష్ట్రము

శ్రీయుత రామచంద్రయ్యగారి
కేసువిచారణ

ఒక సంవత్సరము కఠినశిక్ష వేయబడుట

కడలూరు, జూన్ 6:—చిదంబరం వాస్తవ్యులను రామచంద్రయ్యగారు 24 నెలలకు జైలులో శేషు మధ్యాహ్నము కడలూరు వచ్చిరి. రైలు దిగగానే పోలీసువారు అరెస్టు చేసిరి. వెంటనే సబ్జిడివిజరలు మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో విచారణ జరిగినది. పి. కో. 117 క్రింద నోకవత్సరము కఠినశిక్ష వేయబడెను. (ప్రీ. ప్రె.)

అసాములో న్యాయస్థాన బహిష్కరణము

అసాము న్యాయవాదివృత్తిని
త్యజించుట

శ్రీయుత లక్ష్మీనారాయణ గుప్తగారు వీధరు వృత్తిని మానివేయుట

సిలహటు, జూన్ 7:—సిలహటులో ప్రసిద్ధన్యాయవాదియగు గుప్తగారు కాంగ్రెసువారి ఆజ్ఞానుసారము న్యాయవాదవృత్తిని వదిలివేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

తుంగభద్ర ఇరిగేషను స్కీము

సికందరాబాదు, జూన్ 7:—తుంగభద్ర ఇరిగేషను స్కీమునివయమై మద్రాసు ప్రభుత్వమువారికిని, జై బాము ప్రభుత్వమువారికి రాయబారములు జరుగచున్నది. త్వరలో రెండు ప్రభుత్వములు ఇంజనీరులు సమావేశమై ఆ ప్రయత్నము ఒకరినొకరు పరిష్కరించెదరని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

ద్రవిడరాష్ట్ర కాంగ్రెసుకార్య సంఘసభ

నిన్న శ్రీరంగములో జరుగుట
శ్రీమతి డాక్టరు పిచ్చియ్యమ్మ అమ్మగారిని
అధ్యక్షురాలినిగా నెన్నుకొనుట.

తిరువనాపల్లి, జూన్ 7:—డాక్టరు రాజుగారి స్థాన
మున శ్రీమతి డాక్టరు పిచ్చియ్యమ్మ అమ్మగారిని
నెన్నుకొనబడిరి. సభాప్రతినిధికి ధనము స్వీకరించుటకు
గూడ అధ్యక్షురాలికి అధికార మివ్వబడెను. కావున ధనమును
పంపగోరు వారు వెక్రటరీ టుమిలీవాడు కాంగ్రెసు కమిటీ
కొత్తయినాది తిరువనాపల్లి అను అడ్రెసుకు పంపవలెనని
సంఘమువారు ప్రజలును కోరిరి.

శ్రీమతి డాక్టరు పిచ్చియ్యమ్మ అమ్మగారు (మధుర)గారిని
రాష్ట్రీయసంఘాధ్యక్షురాలిగాను జి. టి. పి. సుబ్రహ్మణ్య
వాడూ, సుబ్రహ్మణ్యం (కోయిలూరు) గార్లను సభ్యులగా
గను నెన్నుకొని ధనమును పంచుటచేయుటకు శ్రీమతి రాజ
గోపాలాచారిగారిచే అధికారము బడవిన డాక్టరు రాజనా,
చైర్యసాధయ్యగార్లు చెరసాలలో నుండుటచే పంతు
లయ్యగారు పట్టాభిరామయ్యగార్లకు అధికార మివ్వబడెను.

ఎస్. ఎస్. రామస్వామి అయ్యగారు కోయిలూరు
కృష్ణవండు (మధుర) గార్లు మధుర తిరునల్వేలిజిల్లాలలో ఉండా
రము చేసెదరు. వారు యీ నెల 11-వ తేదీని మధురకును
12-వ తేదీని కోయిలూరుపట్టికి 13-వ తేదీని మాన్మనడికి 14-వ
తేదీని తిరునల్వేలికి వెళ్లి ధనమును పంపింతులను సమ
కూర్చెదరు. (ప్ర. ప్ర.)

లక్ష్మీలో 144 నెక్కును

ఆరుగురికి నిమిషములు

మరి 6 గురిని అరెస్టుచేయుట

లక్ష్మీ, జూన్ 6:—నామాల కార్యక్రమము నమప
రించి కాంగ్రెసు సంఘమువారు ఈ మధ్యాహ్నం 144 నెక్కు
ను ధిక్కరించుటకై ఆరుగురు వాలంటీర్లను పంపిరి. వారిం
ట్లై కాంగ్రెసు కార్యాలయము నుమ్మము దాటగనే అరెస్టు
చేయబడిరి. ఆ డిగ్గరనే గిలమడి గాంధీ జయ అని కేక
వేసినందుకు ఒక దుకాణదారునుగూడ పోలీసువారు అరెస్టు
చేసిరి.

ఈ నెల మూడవతేదీనాడు 144 ను ధిక్కరించినందుకు
అరెస్టుయిన ఆరుగురు వాలంటీర్ల కేసు విచారణ నిన్న జరిగినది.
వారి కందరికిని ఛెరి 6 నెలలు కఠికశిక్ష విధింపబడెను.

మొహరంపండుగ దినములకుటచే వైశాఖమును తిర
స్కరించుటకు రేపూ, ఎల్లండి కాంగ్రెసువారు వాలంటీర్లను
పంపెదరు. (ప్ర. ప్ర.)

కెప్టను ఫ్రెగిగారును అతని భార్యయును సురక్షితముగా చమనుకు వచ్చుట

సరిహద్దు రాష్ట్రముల దోపిడి వీరిని విడిచిపెట్టుట
నీర్మా, జూన్ 7:—కెప్టన్ ఫ్రెగిగారిని ఆశ్రయ భార్యను
ఈ నెల 4-వ తేదీనాడు చమన్ ప్రాంతములలో దోపిడిదారులు
పట్టుకొని పోయిరి. కాని వారి నిర్దోషి మరల వారు విడిచిపెట్టి
రనియు, ఇప్పుడు వారి రిక్షపురుకు త్రేసుముగా చమన్కు చేరు
కొని రనియు తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్ర.)

బొంబాయిలో వికేటింగు

రెండవదినముగూడ శాంతముగా గడచుట

బొంబాయి, జూన్ 7:—బొంబాయిలో పాక్వాన్లకు
దుకాణములవద్ద రెండవ రోజునగూడ వికేటింగు జరిగినది గాని
యెట్టి తొందరలను కలుగలేదు. (ఆ. ప్ర.)

శ్రీలక్ష్మీ విచక్షణానందస్వాముల వారు చెన్నపురికి వచ్చుట

అడ్రెసు శ్రీయుత కె. ఎస్. నారాయణయ్యగారు,
అడ్వోకేటు మదరాసు హైకోర్టు 16, వీరాస్వామి
పిల్లప్పిల్ల, ఎగూరూరు, మదరాసు
మదరాసు, జూన్ 7:—“శ్రీస్వాములవారు యీనెల
మొదటితేదీనే చెన్నపురికి వచ్చిరి. మహామంత్రప్రచారణ కొరకే
వీరు ముఖ్యముగా యీ నగరమునకు వచ్చిరి. (1) భరతఖండ
మునకు సకలభక్తులు చేరగలటకును (2) హిందూమతమునకు
సంతృప్తమును నభివృద్ధిని కలిగించుటకును (3) ప్రతిమానవుడును
శ్రీయును పురుషుడునుగూడ మోక్షసాధనమును తెలుసుకొని
ఆధ్యాత్మిక ముక్తినిబడయుటకును మహామంత్రప్రచారణ ముఖ్య
సాధనమునుటచే దీని స్వల్పవారికిని ఉపదేశించుటకు స్వాములవా
రు పూనుకొనిరి గాన అందరను వారిని దర్శించి తిరింపగోరె
దను” అని వారి శిష్యులు మాకు వ్రాసిరి.

వీరూరు రాష్ట్రము

భాగల్పూరు గాంధీఆశ్రమము పోలీసువారు వశపరచుకొనుట

కల్లు సారా దుకాణములవద్ద వికేటింగు
భాగల్పూరు, జూన్ 7:—భాగల్పూరులో నున్న గాంధీ
ఆశ్రమమునందలి వాలంటీర్లు ఆశ్రమసంఘముని ప్రకటించి
పోలీసువారు ఆశ్రమమును వశపరచుకొనిరి.

భీష్మాచలలో సారా గంబాయి దుకాణములవద్ద వికేటిం
గు చేయుచున్న వాలంటీర్లను కొట్టిరి.

114 యిది ప్రభుత్వోద్యోగులు రాజీనామా
నిచ్చుట

ఈ రీతిగా పోలీసువారు వాలంటీర్లను కొట్టినందులకు
అసహ్యులైన తెలుపుటకు చేపడునో 196 యిది చౌకిదారులు
యిద్దరు డిప్యూటీ వాడులను ఆధ్వర్య పంచాయితీసభ్యులను (సర్
పంచి) రాజీనామాలు నిచ్చిరి. (ప్ర. ప్ర.)

సరిహద్దురాష్ట్రము

మాంటుగొమరీతో నలుగురు పోలీసుకనిస్టేబులు ఆజ్ఞను తిరస్కరించుట

వారిలో నొకనిని పనిలోనుండి తొలగించుట
“నాన్మెంట్లను రైల్వేలో మాంటుగొమరీ రైలుస్టేషన్
నుగో నుంచబడిన నలుగురు పోలీసుకనిస్టేబులు సబ్బయిన
స్వేచ్ఛరుపై తిరుగుబాటు చేసిరిని తేబడినకేసులో వీరిలో
నొకరు సబ్బయిన్ స్వేచ్ఛరును తూలనాడినందుకు పనిలోనుండి
తొలగింపబడెను. తక్కిన వారిపై కేరము రుజువు కాలేదు.
అచట డిప్యూటీ కమిషనరు కార్యాలయమునందు కాపీయిస్తుగా
నున్న యొకరు రాజీయముల పట్ల సానుభూతిని చూపుచుం
డుటచే అతనినిగూడ పనిలోనుండి తొలగించిరి. అచట కొత్త
గా నేర్పరపబడిన వారికాపాకశాలలో నెలకొల్పబడిన యూని
యనుభావ నెవరో తీసుకొనిపోయిరి. ఆకాగ్రత్తగా నున్నందు
లకు అచటి తోటదారుగూడ పనిలోనుండి తొలగింపబడెను.”
అని మైప్పు ఆఫ్ యిండియా ప్రతిక ప్రకటించెను. (ప్ర. ప్ర.)

దర్శననుగూర్చి శ్రీయుతులు నటరాజను,
దేవధారు, తాంబిగార్ల ప్రకటన

వెనుక ప్రకటించబడిన విషయములు

బొంబాయి, జూన్ 6:—“వాలంటీర్ల గుహ్యంగములను
అనగా వృషభములను బుద్ధిపూర్వకముగానే నోకి-వేసిరి, అని
చాలమంది వాలంటీర్లు తెలిసిరి. డాక్టరులు పరీక్షింపగా
కొందరుకు ఒకవృషభమును కొందరికి రెండును గూడ వాచి
య్యుండెను. ఇదిచాల దారుణమును విషయమైనను అచట నున్న
పెద్దయ్యవొక్కరి కీ విషయము తెలియకుండుట చాలవింతగా నె
య్యున్నది.” అను వాక్యములు గూడ నా ప్రకటనలో నున్నది.
(ప్ర. ప్ర.)

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 సం. జూన్ నెల 9-వ తేది సోమవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు			
మకుమ తెనాలిని ,, ప 45 కలవిరు	12 3 0	13 4 0	
నెల్లూరిని ,, డిటో 42	12 14 0	13 0 0	
ధిల్లి ,, డిటో 46	14 0 0	15 8 0	
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి	8 12 0	9 0 0	
నువ్వులు ,,	17 14 0	18 0 0	

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 105	12 12 0	14 0 0	
నెనగలు ,, డిటో	13 4 0	15 0 0	
పెసలు ,, డిటో	13 4 0	14 0 0	
మినుములు ,, డిటో	15 4 0	16 0 0	
ఉలలు ,, ర 195	7 2 0	7 4 0	

3. నూనెవస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి	105 0 0	110 0 0	
నెయ్యి మ 1-కి	14 0 0	19 0 0	
వేరునెనగపప్పు బా 1-కి	28 0 0	41 0 0	
వేరునెనగనూనె గానుగ బా 1-కి ర 95 మిషన్ నూనె 90			
అముడము బా 1-కి	88 0 0	90 0 0	

4. చిల్ల రకస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	95 0 0	97 0 0	
మారపసుపు ,,	54 0 0	56 0 0	
మిరపకాయలు (కుంటూరు) బా 1-కి	98 0 0	105 0 0	
ధనియాలు ,, బా 1-కి	28 0 0	35 4 0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీనీలిండు మునుగు 1-కి ర 40 45			
బెల్లము బా 1-కి	28 0 0	49 0 0	
అసాగ-చక్కెర బస్తా 1-కి	24 10 0	24 14 0	
చింతపండు బా 1-కి	28 0 0	38 0 0	

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	30 0 0	31 0 0	
చదరం ,,	24 0 0	30 0 0	
రపురం ,,	24 0 0	30 0 0	

6. నూలు

నెం 20 చెన్ని సింహం యీబె	రు	6 5 0	
నెం 6 ,, కటారి		3 12 0	
నెం 24 ,, లాకి		5 5 0	
నెం 20½ టెట్టలేడి		6 6 0	
నెం 40 రాడి		8 12 0	
నెం 4 చెన్ని మనీదు		3 4 9	
44 హందో		4 14 0	
నెం 20½ జమ్మరు		6 6 0	
నెం 20½ చేతిజిళ్ల		6 8 0	
నెం 20½ తిరుదరు		6 6 0	
నెం 24		6 14 0	
నెం 28		7 6 0	
నెం 30 చిన్న పెట్ట		3 14 0	

7. లోహములు

వెండి 100 తులం 1-కి	రు	49 10 0	58 2 0
బంగారు తులం 1-కి		21 13 0	22 0 0
సవరన 1-కి			13 9 0
ఇత్తడి బా 1-కి		222 0 0	225 0 0
రాగి బా 1-కి		290 0 0	300 0 0

8. రంగులు

అలీమేలు స్వీట్లకులూరు ఆలిజరయ్క్ సింహంమాన్			
1, నీలిరంగు 1 రతి		0 10 0	
14 రతులు		1 10 6	
28 రతులు		1 0 9	
55 రతులు		1 3 0	
1 అందరు		1 8 6	
తప్పిటుపాన్మసాగ్-బోలేట్ అనగా (టర్ని-రెన్సు)		3 4 0	
కాంగో 8 డి		1 0 0	
4 డిరు		1 2 0	

పశులు కమిటీ విచారణ

హాకీమ్ అబ్దుల్ జలీల్ నాడ్విగారి సాక్ష్యము

రావల్పేటి, జూన్ 2:—సరిహద్దు రాష్ట్రమున కాంగ్రెసు ప్రముఖులను, అఖిల భారత కాంగ్రెసు కార్య నిర్వాహక సంఘ సభ్యులను హాకీమ్ అబ్దుల్ జలీల్ నాడ్విగారు నేడు పశులు కమిటీమందు సాక్ష్య మిచ్చిరి. పండిత చంద్రమోహన మాలవ్యాగారినికూడ నిన్న విచారణ కర్తలలో చేర్చుకొనిరి. వారుకూడ నేడు హాజరైరి. సాక్షి తనకు నాయకుల నిర్బంధ వార్త కొన్ని గంటలు ముందుగా తెలిసిపెననియు మరుసటి దినం ఉదయము వారిని జైలులో సందర్శించుటకు పోగా పురమున కాల్పులు జరిగెనను వార్త తనచేవిని బడెననియు చెప్పెను. రంగమునకు సాక్షి 11.20 గం. కు వచ్చెను. తా సెంట్రాల్ ప్రార్థించినను అధికారులు మందు శకటములను మరలించుకొని పోవుటకుగాని, మిలిటరీ విరమించుకొనుటకుగాని సమ్మతించలేదు. గౌరవ మేజిస్ట్రేటు ఖాన్ సాహెబు సైదలాఖాన్ గారు కూడ ఏమియు చేయలేకపోయిరి. సాక్షి బలమును అవసరముగా ప్రయోగించుటకు నిషేధించెను. సీట్ల కు ముగిరించి యో, పో నీ లాటితో కొట్టి యో ప్రజలను చెదరగొట్టుడని, అధికారులను తాను ప్రార్థించెను. ఏప్రిల్ 26 వ తేదీ మిలిటరీ, పోలీసులు పురమునుండి విరమించబడిరి. కాంగ్రెసు పంటికి రాకపోకలను నియమించుచుండిరి. సాక్షియు సరిగ్గున స్థానిక న్యాయవాదులను కలిసి కాంగ్రెసుసంఘము తరపున విచారణసలిపి హక్కులైనవారు, దెబ్బలుతిన్న వార్ల పట్టి తయారైచేసిరి. దాని సభికారులు మననీయక కొనిపోయిరి. ఏప్రిల్ 28 మొదలు మే 4 వరకు కాంగ్రెసువారు సభలు ఊరేగింపులు సక్రమముగా జరుపుకొనుచుండిరి. తటాలన ఫీఫ్ కమిషనరు సర్ నార్మన్ బోల్ట్ గారిని మార్చిచేసిరి. కరణమువారు రెండవసారి మిలిటరీ పురమునకు పంపుచునుట మరి, కాంగ్రెసునకు, తురగంజై హాజీని రాయబారములు జరుపలేదని సాక్షి స్పష్టపరచెను. ఇప్పటికిని మిలిటరీ పురములో నున్నది. జనులకు వీరివలన హింస విఘ్నము.

మే 31 తేదీని జరిగిన కాల్పులను గూర్చి సాక్షి తనకు తెలిసినంతవరకు బయటపెట్టెను. తన ఆగువ త్రోవ ఎవడోసోల్లరు ఇరువురుని చంపెనని వార్తతెలియవచ్చెను. సాక్షి యచటికిపోవునప్పటికి, డిప్యూటీ కమిషనరు చావులు అకస్మాత్తుగా సంభవించెననియు, అసోల్లరునకు మిలిటరీ విచారణ జరుగుననియు, శవపరీక్ష కాగానే శవము లివ్వబడుననియు చెప్పెను. శవములతోటి ఊరేగింపువచ్చుచుండగా రెండు చోట్ల తెల్ల సోల్లరులును సిక్కులును ఎదుర్కొని రెండుచోట్లను సాక్షి అధికారులను బ్రతిమాలి సంఘర్షణలు తప్పించెను. మూడవచోట అధికారిపొరుగును నప్పటికే సోల్లరు తనవంకను సన్నీలు త్రొక్కిరి. తొలగకుండినచో తా నవటనే హతమెయ్యుండవచ్చును. ఊరేగింపులోనివారు దారినిమ్మటకు సమ్మతించినను, మిలిటరీవారు కాల్పులు ప్రారంభించిరి. పదిమంది మరణించిరి. 28 సరికి గాయము లయ్యెను. సాక్షి వ్రాణితులను శవములను వీరి ప్రక్క మసేటనకు కొంపొయెను.

అంతట అగ్రగణ్యుడు కిలాఫతుకమిటీవారు 31 వ తేదీ చర్యలను గూర్చి కావించిన ప్రకటనను సాక్షికి చదివి వినిపించెను. సాక్షి అదంతయు సత్యమే నని దృఢపఱచెను. హతులైనవారిపేర్ల పట్టినికూడ సాక్షి దాఖలు చేసెను. జనులు నిర్దోషులు నిరాయుధులు. ఎవరిని తిట్టలేదు; కొట్టలేదు. మిలిటరీ కాల్పులను గూర్చి నోటిను కూడ ఇవ్వలేదు.

నాయకులను గూర్చి చెప్పెను, ఖాన్ అబ్దుల్ గాఫర్ ఖాన్ గారు సరిహద్దు రాష్ట్రమున పూజ్యులనియు, మహాత్ములను భారతదేశమున కంతటి కెట్టులో, ఆ రాష్ట్రమునకు ఖాన్ గారి రట్టి వారనియు, వారికి గాంధీగారి ఖద్దరు అహింస యందు అప్రతి హతమైన నమ్మకమనియు సాక్షి చెప్పెను. ఖాన్ గారే సరిహద్దు యువక సంఘమును, ఖద్దర్ ఖిద్మత్ సంఘమును ఏర్పాటు చేసిరి. వారికి ధనము పలుకుట అరపాము. వారు కాంగ్రెసు కార్య నిర్వాహక సంఘ సభ్యులుగా నుండిరి. 1818 సం॥ రెస్ట్రెమెంట్ 3 ప్రకారము నిర్బంధించబడి 1919 లో బర్మాలో ప్రవాస మనుభవించిరి. 1921 లో మరల సరిహద్దు నేరపు రెస్ట్రెమెంట్ చట్టము, క్రింద ఆరెస్టయి మూడు సం॥ రములు కఠినశిక్ష విధింపబడిరి. 1921లో పెసావరు కాంగ్రెసు సంఘమును నెలకొల్పి, రావల్పేటిలో మహాత్ముని సందర్శించినందుకు ప్రభుత్వవివామనకు గురియైరి.

సాక్షికి సాక్ష్యమిచ్చుటలో రెండుమారులు కన్నున నీరు కమ్మెను. తాను తన సంసారమును పెసావరులో వదిలిపెట్టి, ఆపురమున బిటిష్ ప్రభుత్వము ఏమియొగనిప్రజలపై చేయుచున్న దౌర్జన్యము చూడనోడి కార్యమునకు పోవుచుంటినని సాక్షి చెప్పెను. (ప్రీ ప్రె.)

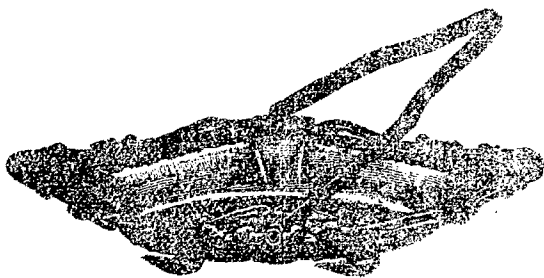
పోలీసుఉద్యోగులు పత్తా లేకుండుట

ఖులత్, జూన్ 7:—దానుపూరు, పోలీసుస్టేషనకు చేరిన పోలీసు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు, ఇన్ స్పెక్టరుగారలు, చెంచూర్గుటనుకు జూన్ 3 వ తేదీ పోయియుండిరి. అచట జనులు వీరిని కొట్టిరట. అప్పటినుండి వీరు పత్తా లేదు. సబ్

తంతి విలాసము "ఉమ్మడియార్"

తెలిపాను నం. "2802."

నవీనము, నవనాగరికము, నవలాపణ్యము, ఆకర్షణ

వగైరాల విలితమైన, పెండిసానానులను బంగారు నగలను మూత్రమే ప్రజలు ప్రస్తుతము ఇవ్వవడెదరు. గాన మేము వీటిలో నొక్కటియొకను తప్పక అనున రిండుచుండుటవలననే మా వ్యాపారాభివృద్ధికి, బాణ దారులం దోచుటకు ముఖ్యకారణము.

ఒకసారి చరితించిన అన్నియు విభులముగా తెలియును.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నగలపర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

"గుడ్విన్స్ మెడికల్ కార్బాలిక్ సబ్బు"

చే మీ యిల్లును, గుడ్డలను శుభ్రపరచు కొని అంటువ్యాధులను రద్దుపరచుకొనుడు శుభ్రపరచుటలోను, అంటువ్యాధిని చేర నీయకుండునట్లును, ఈ రెండువిధములను పనులు చేయు శక్తిగల సబ్బు.

వైద్యశాస్త్రవా రందరు సిఫారసు చేయుటచే దీనికి యాచేరు కలిగినది.

జి. డబ్ల్యూ. గుడ్విన్స్ అండు సన్న, మాంచెస్టర్.

ఈ విధముగా చుట్టబడి జత లగా అమ్మ బడుచున్నది.

Goodwin's Carbolic Soap

వర్తక విమర్శనలకు:— ఆల్ ఫ్రెడ్ డబ్ల్యూ. బ్రూక్, పోస్టుబాక్సు, 375, బొంబాయి.

దివిజ్జాఅఫీసరు పోలీసు డిప్టీ సూపరింటెండెంటుగారలు సాయము ధులైన పోలీసులలో అవటికివచ్చి చుట్టుపట్ల గ్రామములను కోధించుచున్నారు. ఇంకను అంతలేదు. (ప్రీ ప్రె.)

నైజాముగారికి హిందువులవిజ్ఞాపన

హిందూమతదూషణగ్రంథములు మహమ్మదీయప్రముఖుడు ప్రచురించెను ఆగ్రంథనిషేధమును హిందువులు కోరిరి హైదరాబాదు, జూన్ 6:— రెసిడెన్సీ బజారులో పెద్దబహిరంగసభ నొకటి హిందువులు జరిపిరి. జగద్గురుస్వామి విరూపాక్షవదయాచార్యులు అధ్యక్షత వహించిరి.

మాలానా సిద్దికు దీనధర్మగారు హిందూమతోద్ధారకులను దూషించుచు కేవలము స్వకపోలకత్తిత్వములై నిరాధారము లైనట్టి అసత్యములను కల్పించి శ్రీకృష్ణ, శంకరాచార్య, గురు నానకు, బుద్ధగవాసులను నిందించుచు నొక గ్రంథమును ప్రచురించిరి. ఈ గ్రంథము నీతిమార్మై సాంఘికారికదాడుకమై రాజకీయోపద్రవకరమై యున్నది. ప్రజల మతవిశ్వాసములకు హానికరమై హిందువులకు కోపకారణ మగుచున్నది. కనుక నైజాము ప్రభువుగారు సహక గ్రంథమును నిషేధించి ప్రచురణవిక్రయములు జరుగకుండా జేయవలెను.

ఈసభలో ముఖ్యముగా లింగాయతులు అధికసంఖ్యా కులుగా సమావేశమై యుండిరి. వైజెప్పిన మాలానా సిద్దికు గారు కన్నడములో వ్రాసినట్టియు రచించునట్టియు గ్రంథములలో లింగాయతులను గూర్చి అబద్ధవర్ణనలుచేయుట కేర్పడి యున్నది. తెన్ను బ స వే కేర్వరు ని యొక్క అవరావతారము తానేమని మాలానాగారు ప్రకటించుచున్నారు. ఇట్టి

అసత్యప్రచారముల 10 లక్షల రి. గాయకులను ఆగ్రహము కలుగజేయుట యగుచున్నది. కాబట్టి మాలానాగారియొక్క వైజెప్పిన ఆగ్రహప్రచారమును ఆవినికరచర్యలను వైజాము ప్రభువుగారు నిరోధించవలయు నని యీ సభవారు కోరు చున్నారు. (తంతివార్త)

రంగూను అల్లరి విచారణ రంగూన్, జూన్ 6:—అల్లరి విచారణకమిటీవారు జస్టిస్ వ్రాసుగారి అధ్యక్షతన నేడు ప్రాథమిక సమావేశమును జరిపిరి. పారులలో సాక్ష్య మిచ్చుట కియ్యకొనువారు కార్యదర్శి గారికి తెలుపుకొనవలెనని తీర్మానింపబడెను. వ్రాతరూపముగా ఎవరైనను విచారణ విషయములను గూర్చి సాక్ష్యము పంపునెడల కమిటీవారు దానిని ప్రీతితో పరిగ్రహించెదరు. సాక్ష్యము తీసికొనుట జూన్ 12 వ తేదీని ప్రారంభమగును. ఆనాడు అధికారులు సాక్ష్యమిచ్చెదరు. (అ. ప్రె.)

అసలు బంగారు నగలకు వీకంసి చబిల్ దాన్ అండు సన్స్ సీమకమలములు, నగలపర్తకులు 112, 113 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు

WANTED. Registered medical Practitioners (L. M. Ps.) for appointment in three rural dispensaries under the Board. They will be paid Rs. 41-10-8 P.M. or Rs. 500/ per annum. Applications should reach the under signed on or before the 20th June 1930, with copies of testimonials etc., Pittapuram Taluk, G. Rangabrahma Rao Naidu garu, President Taluk Board Pittapuram, dated, 6-6-1930.

సరిహద్దు సంచలనము

అగ్రేడిలు పెహావరుమండలమును ప్రవేశించుట
పేహా, జూన్ 6-4, 5 తేదీలలో రాత్రిపూట అగ్రేడిలు అనేకులు పెహావరు మండలమును ప్రవేశించి తెలియజేయుచున్నది. కాంటోన్మెంటుపై దాడిచేయుటకు వచ్చిన వారు చెప్పి, అప్పటికి ఖిల్త్ ముసామద్ బాబుకు చెందిన గ్రామములను తమతో చేరువని ప్రోత్సహించిరి. వారితోడగూడ లేదు. అందువలన కాంటోన్మెంటు మీదికి అగ్రేడిలు దాడి సలుపలేదు. ఆలమగ్రు చిన్న చిన్న దళములుగా విభాగమై, అటవీల క్రమస్థితి నెడ, ఎక్కువమంది పశ్చిమముగా కొండలలోనికి పోయియున్నారని చాలాదళములు కొన్ని వందలమంది యింకను పెహావరుమండలములోనే యున్నారని వారు పురమునకు దక్షిణముననున్న తోటలలో విడిసియున్నారు. ప్రాద్దాన వేసలు తెచ్చినవార్తలనుబట్టి వారు పెహావరువారాహర్ష రోడ్లలో చెట్లను, వంతెనలను ధ్వంసముచేసినట్లు తెలియుచున్నది. 300 లేక 400 మంది అగ్రేడిలు ఖిల్త్ బాగ్ మైదానమునకు మరలుచున్నట్లు కాననయ్యెను. వీరిపై విమానములనుండి బాంబు ప్రయోగము జరిగెను. దీనివలన అగ్రేడిలకు కొంతపరాభవము కలిగెను. కాల్యలమునాడ పెహావరుమండలి 5 వ తేది ప్రాద్దానమునందేరి కొంతకాలం బాగ్ రోడ్లనుండి అగ్రేడిలను వెడలగొట్టుటకై ప్రయత్నములు సలిపెను. అక్కడక్కడ ఇరువారులకును ఘోరాటము జరిగెను. బ్రిటిషు పక్షమునకూడ కొంత నష్టము నాటిలియుండును. కొండ ప్రదేశములగుటచే, ఇటునుండి వారిని వెడలజేయుట తేలికయైన పనిగాదు.

ముగ్గురు ఐరోపియనులను, ఇద్దరు డ్రైవరులను అపహరించుట

కృష్ణా, జూన్ 6:—తెలుగుప్రాంతం కమిషనరుగారి ప్రకటన ప్రకారము, 4 వ తేది మధ్యాహ్నము 3-30 గం. కు మేజరుపార్సి కాప్టెన్ ఫ్రెయిర్ సరిగార్లను, ఇద్దరు హైందవ మోటారు డ్రైవరులతో సహా అచాక్ యిందోడిగొండ్రు అపహరించుకొనిపోయిరని తెలియుచున్నది. ఇది కృష్ణా చమక్ మార్గమున చమక్ కు 7 మైళ్ల దూరమున జరిగెను. ఈ వార్త చమక్ లో ఒక ఇంజిన్ డ్రైవరుమూలముగా మొదట తెలియవచ్చెను. అద్రైవరు చార్యము జగన్ తావునక ప్రక్కనబడినదని పురు రోడ్డున కడ్డముగా రాళ్లగుట్టలను ఖాళీగా చేసి కారులను ఉండుటగాంచి విషయము విచారించి ఆతివేగముగా చమక్ నకు వీరుడంచెను. పోలీసులు పైనుకులు మరుక్షణమునే పరువెత్తిరి. కాని అప్పటికే దొంగలు సరిహద్దువారికి 6 మైళ్లు పోయియుండిరి. పిమ్మట వార్తలవలన అపహరింపబడినవారికి ఒంటెపై నెక్కించుకొని ఒకానొక నోరుడో గ్రామమునకు కొంపాయి 4, 5 తేదీల రాత్రిపూట దొంగలు గడవెనని తెలియుచున్నది. స్థానిక మల్లికుల జీప్స్ యొక్కటి వీరి వెనుక పంపబడెను. స్పెక్టాబుల్ హాకిముగారు తత్క్షణమే అపహరింపబడినవారు తిరిగి వచ్చునట్లు చేయవలెనని కోరబడెను. 5-వ తేది హాకిముగారు ఒక చిన్న దళమును కొందరు అచాక్ బాయమల్లికులతో కూడ మోటారులలో కొంచాయకి పంపిరి. అప్పటి వీరు రాయవారములు నడిపిరి. ఈ దినం ఉదయం స్పెక్టాబుల్ హాకిముగారు కొంత అప్రెక్స్ నైపుత్యంతో స్వయముగా బయలుదేరిరి. తొందరలో అపహరింపబడిన వారు విముక్తి గాంచగలరని నమ్మచున్నారు. నిర్బంధితులను మెలకువతో చూచుకొనుచున్నారనియు వారిభద్రమును గూర్చి తెంగ అవసరము లేదనియు తెలియుచున్నది. ఎందుకీవారము జరిగినదియు సరిగా తెలియరాదు కాని, బ్రిటిషు పక్షములోపల నుండు కొందరు అచాక్ బాతి దుండగిలడను అధికారులు నిర్బంధించిన వారట్లు చేసియుండవచ్చును. (ఆ. ప్రె.)

మోహినీతైలము

5 తులీ నూనెగల నీసా 1-కి 0-12-0

శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

ఇది మనఃపరిశ్రమము వేయ విద్యార్థులు, ప్రియ, ఉద్యోగిగ్రంథులు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విక్రాంతి నిద్రము. నుండరుల మోహలాసానములకు ప్రాపకములను మనోహరముగ పెంచి కాపాడును. ఈతైలమునందుగల రమణియమును సువాసన చెప్ప నలవి గాదు. తలకు రాచి దువ్వకొనిన ఇరుగుపొరుగు వారలకునూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలో చుండును పుట్టు నియ్యదు. దీనియందు మనోహరమును సువాసనద్రవ్యములను కల్పి తయారుచేయించి వేలకొలది నీసాల నిక్రయించి మెప్పు జువడి యున్నాము. వేసేల, ఒకసారి మరలించిన నిజము తెలియగలను. అమృతాంజనముడిపో బొంబాయి, మదరాసు,

విదేశ వస్తువుల బహిష్కరణము

లండను విలేఖరి అమెరికాలో పి.కాగో నగరమునందలి డెయిలీ ట్రిబ్యూను పత్రికకు పంపిన తంతివార్త

1929 జూన్ నెలఖరనుండి దినెంబరు నెలఖరలో గా బ్రిటును దేశమునుండి 7000 లక్షల డోలరుల వెలగల సరకులు భారతదేశమున దిగుమతిచేయబడెను. వానిలో 100 కి 78 వందల మాత్రమే అచటి వర్తకులు విక్రయించగలిగిరి. ఇతరులు భారతదేశమునందలి వర్తకులగుడ బహిష్కరణమునందు పాల్గొనిరి. వారు మరల బ్రిటిషుసరకుల వ్యాపారమును జరుపుట గూడ సంకల్పింపబడెను. అటుల వారు యీ మామనెలల అనంతరమును మరల నీ వ్యాపారమును ప్రారంభించిననుగూడ బ్రిటిషుసరకులకు 2500 లక్షలు నష్టములుగలట నిశ్చయము. దీనిలో మూడవవంతును లాంకుమైదువారు భరించెనట. బొంబాయిలో బ్రోకరులుగూడ బహిష్కరణమునచేరినని తెలియుచున్నది. ఇది ఖరీదే ప్రమాదకరము. ఒకడొలరు మూడు రూపాయలకు సమానము. భారతీయ వర్తకులలో కొందరు బ్రిటిషుసరకులను తెప్పించుట చూచివేసి అమెరికామున్నగు దేశములనుండియు వైదరకులను తెప్పించుచురని నమ్ముటకు అవకాశముకలదు. అని యాదిలేఖరి వ్రాసెను.

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములలోని పత్రికలలో ముఖ్యతమున పత్రికలో నేడు (27-4-30) ఉదయమున భారతదేశమునుగూర్చిన తంతి వార్తలు 4-5 కాలములలో పూర్తిగా ప్రకటింపబడెను. అని డాక్టరు మంధీరద్రవోమగారు అయోవానుండి ఏప్రిలు 27 వ తేదిని వ్రాసిరి.

వి. జే. పటేలుగారు మరల లాహోరు వచ్చుట

అమృతనగరులో ఉపన్యసించుట

లాహోరు, జూన్ 6:—పటేలుగారు నిన్న సాయంత్రము మోటారుకారులలో అమృతనగరు వెళ్లి అటల జలియను వాలాబాగలో జరిగిన గొప్ప బహిరంగసభలో ఉపన్యసించిరి. మరల నిన్న రాత్రియే లాహోరు వచ్చిరి.

పటేలు విచారణనుగూర్చిన తంతివార్తలను సెన్సరుచేయుట

“పెహావరుసంభవములనుగూర్చి విచారణచేయుటకు కాంగ్రెసువారిచే నియమింపబడిన సంఘమువారుగూడ పటేలుగారి అధ్యక్షతక్రింద నిపుడు రావల్పిండిలో విచారణ సలుపుచున్నారు. అచటగూడ మా విలేఖరి కలడు. కాని ఆతడు పంపిన తంతి వార్త లొక్కటియును మా కింకను చేరలేదు. అతడు అన్ని పట్టణములనుగూడ తంతివార్తలను పంపెనుగాని దొరతనము వారు వాని నన్నిటిని పూర్తిగా నిలిపివేసినని తెలియుచున్నది. ఇతడు మరెయ్యకరు టపావ్యారా యేవోకొన్ని వార్తలను పంపుచున్నారని తెలియుచున్నది.” అని ఆసోసియేటెడ్ ప్రెసు వారు తెలిపినది. మూటేటరు యిండియను డెయిలీ మెయిలు పత్రికకు వ్రాసెను.

పటేలు విచారణనుగూర్చి రావల్పిండిలో నున్న తమవిలేఖరి మా కచటనుండి తంతివార్తలను పంపుచున్నాడని యువానిని అచటనే ఉద్యోగులు నిలిపి వేయచున్నారనియు ఆసోసియేటెడ్ ప్రెసువారు తెలియ పరచినది హిందూపత్రిక గూడ వ్రాసెను.

ప్రభుత్వమువారు జాతీయోద్యమము నణచుటకు సంస్థానముల సాయముగోరుట

భారతనగర సంస్థానప్రజల అసమ్మతి

బొంబాయి, జూన్ 7:—కథియవార్డ్ సంస్థానములు జాతీయోద్యమమును అణగగొట్టుటలో తమప సాయపడవలయునని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు కోరిరి. బొంబాయిలో నివసించుచున్న భావగర్ సంస్థానప్రజలు తమ సంస్థానము జాతీయోద్యమమునకు వ్యతిరేకముగ పనిచేయూడదని తీర్మానించుటకు త్వరలో నొకసభ జరుపనున్నారు అని బొంబాయి క్రానికల్ పత్రికకు తెలియుచున్నది. (ప్రీ ప్రె.)

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(9.6.30)

నీనుబ్రతులి నినుగులు

బొంబాయి:—40 నెలగు (నీను 5 పా కట్టులు) టాక్రి రు 4-8-6 రులు (కొరింగ) చలవ 6-1-0 (వెనిటిక్స్ టాక్రి) రు 5-10-0 రులు (నాగకన్నక) రు 10-0-0 చలవ (నట్టి) రు 5-12-0 చలవ (గ్రాన్డ్ కెండా) రు 6 చచ్చునట్టు (పట్టి) రు 7-8-0 రు. 78 నెలగ్లైట్ అకాస్ రు 8-3-0

60 జవాబ్ (చక్రపానులకట్టు) అయిదు నట్టరములు (అరేబి) రు 8-18-0, కెమరీ రు

60 నీను (5 పానులకట్టులు) — అడక తైర రు. (పట్టి) 8 పాట్టులకట్టు మామర

6 చుడకారము రు 8-18-0. పట్టగడియారము రు 7-0-0

పాట్టులకట్టు రు 7-8-0

కెచ్చియ్య రు 7-7-0

కెచ్చియ్య రు 7-7-0

కెచ్చియ్య రు 8-8-0

ఇండియా బ్రిటిషియన్ మామర కెచ్చి రు 8-8-0

2/84's Rs. 8-0-0. 2/84's రు. 10-12-0

ఇండియన్ రు. (డిబ్బో) రు 222-0-0

డిబ్బో (క్రాపాడర్) రు 220-0-0

కాగితము రు 290-0-0

కెచ్చియ్యకట్టు మామర

నెలగ్లైట్ (కెచ్చియ్య) రు 11-2-0

జర్మన్ మామర రు 8-8-0

కెచ్చియ్యకట్టు మామర రు 8-8-0

కెచ్చియ్యకట్టు మామర రు 8-8-0

కెచ్చియ్యకట్టు మామర రు 8-8-0

కెచ్చియ్యకట్టు మామర రు 8-8-0

కెచ్చియ్యకట్టు మామర రు 8-8-0

కెచ్చియ్యకట్టు మామర రు 8-8-0

కెచ్చియ్యకట్టు మామర రు 8-8-0

కెచ్చియ్యకట్టు మామర రు 8-8-0

కెచ్చియ్యకట్టు మామర రు 8-8-0

కెచ్చియ్యకట్టు మామర రు 8-8-0

కెచ్చియ్యకట్టు మామర రు 8-8-0

కెచ్చియ్యకట్టు మామర రు 8-8-0

కెచ్చియ్యకట్టు మామర రు 8-8-0

కెచ్చియ్యకట్టు మామర రు 8-8-0

కెచ్చియ్యకట్టు మామర రు 8-8-0

కెచ్చియ్యకట్టు మామర రు 8-8-0

కెచ్చియ్యకట్టు మామర రు 8-8-0

కెచ్చియ్యకట్టు మామర రు 8-8-0

కెచ్చియ్యకట్టు మామర రు 8-8-0

కెచ్చియ్యకట్టు మామర రు 8-8-0

కెచ్చియ్యకట్టు మామర రు 8-8-0

కెచ్చియ్యకట్టు మామర రు 8-8-0

కెచ్చియ్యకట్టు మామర రు 8-8-0

కెచ్చియ్యకట్టు మామర రు 8-8-0

కెచ్చియ్యకట్టు మామర రు 8-8-0

కెచ్చియ్యకట్టు మామర రు 8-8-0

కెచ్చియ్యకట్టు మామర రు 8-8-0

కెచ్చియ్యకట్టు మామర రు 8-8-0

కెచ్చియ్యకట్టు మామర రు 8-8-0

కెచ్చియ్యకట్టు మామర రు 8-8-0

జన్మిస్తున్న పక్షి రాబోవు ఎన్ని కలు

ఉదకమండల వార్తలు

ఉదకమండలము, జూను 5:—మద్రాసు కాసనపల్లి యొక్క క్రొత్త ఎన్నికలు పెన్నెంబరు వెలారంభములో జరుగును. ఇందువల్ల వివిధరాజకీయపక్షముల నాయకులయందు పంచలము కలుగుచున్నది.

రాబోవు ఎన్నికలకు జన్మిస్తున్న పార్టీవారే అభ్యర్థులై కృషి చేయుదురు. కాంగ్రెసుపక్షవారు కాసనపల్లి ప్రజలకు పనికిరాదు అని తీర్మానించి యున్నంతకాలము కాంగ్రెసును సభా ప్రతినిధులుగా వెనకకు కాసనపల్లిలో చేరుటకు వీలులేదు. కాని కాంగ్రెసు సభాభిమానులవారు కొందరుకలరు. ప్రస్తుత ప్రభుత్వ నిరంకుశవ్యవహారములకు కాంగ్రెసు సభలో పాటు తామును ఖండించుచు కాంగ్రెసు సభానాయకులతో గవర్నమెంటు వారు సమాధానమునకు రానియెడల రాండులేబిలు సభయందు దెనురు పార్టీవారందరియు భావించెడి కాంగ్రెసు పక్షాభిమానులు కొందరు కలరు. ఇటువంటివారందరును ఒక ప్రత్యేక పార్టీగా ఏర్పడి ఎన్నికలకు జన్మిస్తున్నారని పోటీకి నిలువగలరు.

కాంగ్రెసు పక్షమువారు మాత్రము కాసన పల్లిలో ప్రజలను యెడల కాంగ్రెసుసభా ప్రతినిధులవారే కాసనపల్లికి తరమును వహించి రాజధానిలో నున్న కాంగ్రెసు ప్రచారమును నిరోధించి ప్రతిబంధక మయ్యెదరు ధయము కాంగ్రెసుపక్ష నాయకులకు కలరు.

జన్మిస్తున్న పార్టీలో బ్రాహ్మణులను సభ్యులుగా చేర్చుకొనవచ్చునా మాడదా యన విషయములో జన్మిస్తున్న పార్టీవారికి అభిప్రాయభేదములు పొసగియున్నవి. ఈ విషయములో జన్మిస్తున్న పార్టీ నాయకులు సమాధానపడి బ్రాహ్మణులను తమ పార్టీలో చేర్చుకొనుట కిష్టపడినచో జన్మిస్తున్న పార్టీ అభ్యర్థులకు యీ క్రొత్త ఎన్నికలయందు దిగ్విజయము చేసారదు. జన్మిస్తున్న పార్టీవారే అధికసంఖ్యకులుగా కాసనపల్లిలో ప్రజలను మంత్రిపదవులను తమ పార్టీలోనివారికి లభించునట్లు చేయగలరు. జన్మిస్తున్న పార్టీవారి ప్రతినిధులయందు అభిమానము వహించి ఆమోదించెడి కాంగ్రెసువారులకుడ కొందరు కలరు. కాబట్టి అటువంటి కాంగ్రెసు వారు యభిమానము కూడ జన్మిస్తున్న పార్టీ వారు రాబట్టుటకు యత్నించవలయును.

కాని, ప్రస్తుత ప్రభుత్వ నిరంకుశవ్యవహారము ఖండించు నట్టివారును, గాంధీ మహాత్ముని నిర్మాణ కార్యక్రమమును ఆమోదించునట్టివారును, ప్రస్తుత రాజకీయ ఖైదీల విడుదల అనవరమని కోరునట్టివారును కాంగ్రెసు సభా నాయకులతో గవర్నమెంటువారు రాజీపడనియెడల రాండు లేబిలు సభకు ఎవరు పాటాడదని వాదించెడివారును, ప్రజల నోట్లను సంపాదింపగలరు. పై జెప్పిన రాజకీయాభిప్రాయములు లేనివారు ప్రజల నోట్లను సంపాదించజాలరు. కాబట్టి కాంగ్రెసువిధానములందు అభిమానముగలవారికి క్రొత్త ఎన్నికలయందు అభ్యర్థులుగా ప్రతిష్ఠింపబడుదురని యూహించుట కనికారమున్నది.

కాసనపల్లిలోని సభ్యత్వస్థానములకు కాంగ్రెసుపక్షమువారే ఆక్రమించి వశపరచుకొని, గవర్నమెంటువారు సమాధానమునకు వచ్చువరకును కాసనపల్లిలో కాంగ్రెసువారు ఎవరును హాజరు కాగూడదనియు ఈవిధముగా కాసనపల్లిలో కాంగ్రెసువారు అరికట్టుట మేలనియు కొందరు భావించుచున్నారు. ఈపద్ధతి ఆమోదించబడేయెడల కాంగ్రెసు సభ్యులు ఎన్నికలకు అభ్యర్థులుగా రావచ్చును.

అదియునుగాక, కాంగ్రెసు ప్రతినిధులగు జన్మిస్తున్న యవారు కాసనపల్లికి తరమును వహించినచో కాంగ్రెసుపక్షమువారికి ఒకవైపున జన్మిస్తున్న పార్టీవారో, కేంద్రవర్గములైన గవర్నమెంటువారో విరోధివర్గములైన వెలుగులరు. కనుక కాంగ్రెసుపక్షమువారికి క్రొత్త ప్రతిబంధకములు కలుగగలవు. కనుక కాసనపల్లికి తరమును వహించుట జన్మిస్తున్న పార్టీవారి చేతులలోనికి పోకుండా కాంగ్రెసు పార్టీవారే అరికట్టియుండుట మేలని కొందరు భావించుచున్నారు.

ఏది ఎట్లున్నను, బ్రాహ్మణులను జన్మిస్తున్న పార్టీలోనికి చేర్చుకొనుటకు అంగీకరించునట్టి జన్మిస్తున్న నాయకులకే ప్రజలు తమ నోట్లను యివ్వగలరు. అట్టి జన్మిస్తున్న నాయకులనే కాంగ్రెసువారులకుడ అభిమానించెదరు.

ఈ నెల 15 తేదీ నువ్వారు వేరేరు పార్టీల నాయకులు సమావేశమయ్యెదరు. రెండు మూడు పార్టీలవారు సంఘీభవించెదరో లేదో క్రొత్త పార్టీలు ఏమేమి ఏర్పడగలదో అటును నిశ్చయముగా తెలియగలదు. (తంతివార్త.)

స్వల్ప వర్ణన

ఫలమధికము!!

పూర్తితృప్తి!!!

100 కి 100 గురు సంతృప్తి చెందియున్నారు

లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిల్లలు పెద్దలు ముసలివారి నరకు అందరి మందము, మలబద్ధము, వడిసెము, దగ్గు, గూరలు, కీళ్లు, అమచే కాళ్లు లాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపువొప్పి, పక్కలయందు నొప్పి, అహారలేర్ల కాలవందు రుగ్మి, చలిజ్వరము, జ్వరము, ప్లేగ్, ఇక ప్లేగ్ యంతా ఇంకను అనేక వ్యాధులను నుగివరచును. శ్రీలక్ష్మీ శ్రవణింజన కాకు, పన్ననమునాడు (కర్పూరిక బదులుగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను, 1-2 రితులపాకులలో నమలి మ్రోగవలెను. లోకమయహార లోనులలో నుండవలసినవారు, తిను 1-2 మాత్రలను నేవించిన అలోగ్యదృఢాంశుల అగుదురు. ఈమాత్రల సీసాలోగల అనుపానవ్యక్రమము చూచుడు. 800 మాత్రలంగల సీసా 1-2 రుపాయలందును క్రొత్త

ప్రజావారికి వోకము. లోక్తు మూలకముగా 6 సీసాలు రు 1-8-0, 12 సీసాలు రు 2-12-0, 25 సీసాలు రు 4-2-0.

సారస్వతానవం:-

మొదటకు బలమును కలిగించి, భావకక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మొదటకు దుర్బలములగు గలిగియుండు సమస్తవ్యాధులను వదిలించి నరములకు మంచికాదు. రక్తవృద్ధికి కలగజేయును. సంగీతపాటలకు కంఠస్వరమునకు శుభ్రముధురత్వము నిచ్చును. పొడవపొడవ ఉన్నామునింపును. అంతిమకాలమున నెత్తినందు (నెత్తినచో చాల మెత్తగావుండుటవలన) నూటాడను నడునకుకాని పిల్లలకు సంతోషించుట. 6 బొట్టల సీసా 1-8 రు 1-0-0. పొట్టుభిక్షులు ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారామ వవై ద్య కాల, మైసూరు.

రాబోవు సంతతికి తలితండ్రులగాబోవువారికి బహిరంగ లేఖ

ప్రియకే! దండ్రులారా, తలిదండ్రులగుటచే మీకు కొన్ని కష్టములు.

మీ బిడ్డలకు తమందలి సౌఖ్యము, ఎక్కువభాగము మీరు వారికి బాల్యమునందున్నచో నాధారపడగలదు మీరు విశేషధనమును నిలువజేసియున్నట్లయితే గాక, మీవద్దనుండి వారు నేర్చుకొను నుగములనుబట్టియుండగలదు.

మీ బిడ్డలకు ధనమును నిలువచేయుమార్గమును నేర్పియుంటిరా?

వ్యాపారమును, తీవ్రముగను గూడ విశేషమును కలిగియుండుట ముఖ్యకారణమై యున్నది. మీరు యీపద్ధతులవైసే బిడ్డలకు పెంచదలచితిరా?

బిడ్డలు అనగా శ్రీమతిని లేక పురుషుడు గాని యవసరముగ నొక రూపాయ ఖర్చుపెట్టుటకంటె బ్యాంక్ ఆఫ్ హిందూస్తాన్ లిమిటెడ్ వారి సేవింగ్స్ బ్యాంకులో వేసిన కొలదికాలమునకు కొంత ధనమును విలువజేసినవారగుదురు. బిడ్డలకు బాల్యమునుండి ధనమును దుర్మయముచేయు నలవాటునుండి మార్చవలెను.

రు 5/- లతో బ్యాంక్ ఆఫ్ హిందూస్తాన్ లిమిటెడ్ లో సేవింగ్స్ ఎక్కాంటును యేపసిబాటుదైనను తన పేరునగాని లేక తమ తలిదండ్రులు లేక పాపకర్తలపేరతో తెరువనగును. ఒకరూపాయకు తక్కువగాని మొత్తమును డిపాజిట్ చేయుటకు లేక విత్ డ్రాచేయుట స్వయముగ గాని, లేక ఏజెంటు లేక పోస్టువ్యారాశేయ నగును. అర్ధసంవత్సరమున కొకతూరి 4 1/2% కాంపౌండువడ్డీ యివ్వబడును.

పూర్తివివరములకు బ్యాంక్ వారి యొ ఆఫీసునందైనను కనుగొనుడు. ఇట్లు విధేయులు, బ్యాంక్ ఆఫ్ హిందూస్తాన్ లిమిటెడ్.

లెటినము, నరమల రుపాయ

రక్త శోభి Deschiens' syrup

మొదలగు వారికి.

విరళుల ఉపయోగించుము

ఇది, అలోగ్యమున, ఇలము, నియంత్రకము, 30,000 బైడ్యులెక్ట్రోకాటియూ యు. రెస్టిక్టు, తాజా యా పోతును, గదులందు ఉన్నచో రుక్మ.

జూన్ మాసారంభమున వెలువడినది. జూన్ నెల 1-వ తేదీ లోపుగ వ్రాసియున్న వారికి సంచిక ఉచితముగ పంపబడును.

అనందబోధిని.

సర్వాంగనుందర మగు చక్కనిమానవత్రిక

మా కార్యాలయమునుండి పదువారు నత్తరములనుండియు వెలువడుచున్న అనందబోధిని ద్రవిడ మానవత్రికయు, వారపత్రికయు తమిళ నాడునందలి యిరువదివేల గృహముల నలంకరించుచున్నది అట్లులే సర్వాంగనుందరమగు చక్కని తెలుగుమానవత్రికను ప్రచురించి అంధగృహముల కానందము గొలుప నిశ్చయింపబడినది. ఇందు ఉత్తమమగు కథలు పద్యములు, వ్యాసములు, క్రమము ననుసరించి సచిత్రముగ ప్రచురింపబడుచుండును. ఇట్టిపత్రిక ఆంధ్రమున మరెక్కడా లేదని నొక్కి వక్కాణింపగలము. ఆంధ్రమహాజను లెల్లరును ఈ ఉత్కృష్టపత్రికను చందాదారులై వెలయు ధనము మొనరింతురు గాక. ఇండియా, బర్మా, సిలీక్ లో నుండువారికి సంవత్సర చందా 1 రూపాయ మాత్రమే. సింగపూర్, వెనాంగు, మర్ష లోనివారికి రు. 1-4-0 మాత్రమే. వెంటనే చందాదారులు కండు.

"అనందబోధిని" కార్యాలయము, నెం. 6, వెంకటేశమస్త్రివీధి, మదరాసు.

కవిత్వం
విశాఖ
వివరించు.

మలయచందనము

రహస్యము
నా సేవించు
వచ్చును.

గజేరియా (నెగ)కు కుతారము, కి హాటల్లో గుణము కలుగును
ప్రఖ్యాతి పొందినది. మొదటి 2-4-0 దీని కనుపానం చందన తలం కొన్ని 2-0-0 రెండవను ఖచ్చితము 6-0-0

20.1

గజర్యపార్శ్వనీ, రాయవరము, గోదావరిజిల్లా

7

వైతావకస్తూరిమాత్రలు

మిక్కిలి ఘాటుగలిగి సువాసనగా నుండును. శ్రేష్ఠమయిన కస్తూరి, గోశోజనం, కుంకుమపువ్వు మొదలగు నన్నవలతో తయారుచేయబడినవి. 1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన ఆనందముగా నుండుటయేగాక అజీర్ణము, వాయువ, జలుబు, శైత్యము, జ్వరము, పన్నీపాతము, బాంతిగుణము, చిన్న బిడ్డ గుండుల అగ్నిమాంద్యము, అజీర్ణభేదము, దగ్ధ, ఉబ్బసము, మొదలగు అనేక వ్యాధులను ఖండించుటలో రామ భాగమువంటిది. ఆరోగ్యమును బలమును కలిగించుటలో అత్యుత్తమమయినది. పరీక్షించ దగినది.

800 మాత్రలు Xల సీసా 1 కి. రు. 0-4-0

52

12 సీసాలు రు. 2-8-0

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

పి. సి. వ. అందు కంపెనీ, ఆయుర్వేద సమాజం, వెలిదేవీ, నల్లూరు జిల్లా.

అశ్వన

రిజువేనేటరు

ఎక్కువబలమును, శక్తిని, జీవము నివ్వగలదు. నరములను, శరీరమును, మెదడును వృద్ధిచేయును. విద్యాపారీణులకును, వ్యాయామం చేయువారికిని యావశ్యకమైనది.

స్టాక్ యంతువారలు:—

ఎన్. డేవీయ్ గౌడ్ అండ్ కో.,

41, బందరువీధి, మద్రాసు.

నాథన్ అండ్ కో.,

కొచ్చిన్.

Bengal Chemical & Pharmaceutical Works, Ltd. Calcutta.

ఆటలు అయినవెంటనే

మీ కింవైనది సంగీతము

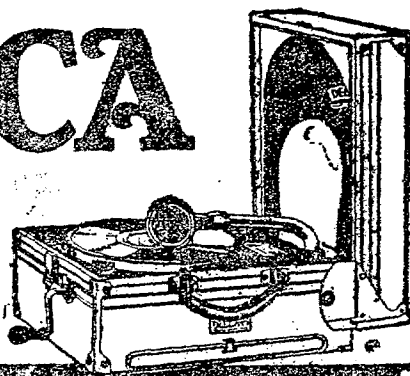
మీకు సంగీతమునందు కుతూహలమున్న మీకు తెలిసియున్న రికార్డులను పెట్టి వినినయెడల డెక్కా రికార్డులకు విలువ తెలియగలదు.

DECCA

ధర రు. 45/- లు వైన

SEN & PANDIT

P. O. Box 402, Calcutta.

గట్టి చాయరంగునూలు

ప్రార్థనమునుండి తయారుచేయబడిన గట్టిచాయ తొగరునుచాయ నూలురకమున్న సూర్య పరిరక్షకముల కలరు నూలున్న, సెం 20 మొదలుకొని సెం 150 బరు నూలువరకు తయారుచేయబడుచున్నాయి. కావలయువాడు అర్జును వ్రాయించితే ధరలు నరసముగాను గట్టి చాయలనుగాను పంపబడును. కొలీట్ అర్జును వ్రాయుడు.

132-2

యల్. కే. మినాజీ అయ్యర్,

గట్టిచాయనూలు ఇన్ఫర్మిట్యూసరం, మహల్ పిథి, మధుర.

BRITANIAN DEPOT
Price Annas 10 only.
MADRAS & BOMBAY.

సంస్కృతము చదువవద్దు

సంస్కృతిభాష చదువునో జ్ఞానము వచ్చును. జ్ఞానము వలన ముక్తియొ, ఇహలోక సౌఖ్యమును కల్గును. కావున సంస్కృతిభాష చదువవద్దు. సంస్కృతిభాష చదివి తీరవలెను అనువాది చెండు రూపాయలు మాకు పంపునో తెనుగు లిపితోను మిక్కిలి సులభమైన లిపితోను ఉన్న మా ఆరుసంస్కృత పుస్తకములు పంపెదము. వి. పి. గా పంపునో రు 2-8-0 అగును. మా ఆద్రమ్య:—

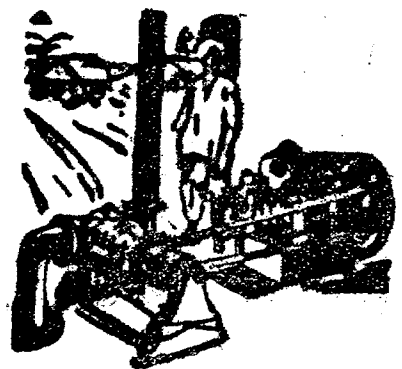
శ్రీ కృష్ణసంస్కృతి గ్రంథమాల, పెద్దాపురము

శుక్లబంధు

ఎంత యర్జులమైన విర్యమునైనను గట్టితరచి ఒక్కొక్క బంధుతో అడ్డుతీసిన ప్రభావమును చూపును. శుక్లబంధును కట్టుటలో పేదపాండి, స్త్రీపురుషులకు నిరతికేయ ప్రేమను కలిగించుటకు దీనిని వినిన కొవడము లేదు. 25 మా. 2-8-0 17-5

త్రిపురసుందరి వైద్యశాల,

పెద్దాపురము, పెద్దాపురము, గోదావరిజిల్లా.

మా ప్రత్యేక స్టేషనరీ, పోస్టల్ పంపింగు సెట్లు కరాసిక్ ప్రూడాయర్ ఎంజనులతో గలవు.

పూర్తినివరములకు ఈ దిగువ విలీనమునకు వ్రాయుడు:—

VOLKART BROS ENGINEERS

ఆర్కియెక్ట్ వీధి, మద్రాసు.
ప్రదర్శనగదులు ఈ దిగువ స్థలములందు గలవు:
కొత్తతరగుపేట, బెంగుళూరు.
బెస్టుమెయిన్ వీధి, మధుర.
అవనాపిరోడ్డు, కోయంబుత్తూరు.
తెలుగుజిల్లాకు ప్రతినిధులు:—
మధూరి బ్రదర్స్, రాజమండ్రి
వాల్ కాబ్బు బ్రదర్స్, ఏలూరు, బెజవాడ.

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి-బెజవాడ

ఆంధ్రదేశముందు అతి ప్రసిద్ధములగు మామండులకును, పెద్ద కేటాగులకును శేష వ్రాయుడు.